

ANALOGI

5

2011

HAMINAN, HÄMEENLINNAN, KOTKAN, LAHDEN, LAPPEENRANNAN, TAMPEREEN JA TURUN ORTODOKSISET SEURAKUNNAT 27.10.2011

Rehtori
Sirpa Koriala:

Yhteistä toimintaa **seura- kuntiin**

Sivut 4-8

*Seura-
kunta-
vaalit 6.11.*

Vaaliehdokkaiden
esittely

ANALOGI HAASTATTELEE

4–8 Velvoittavaa yhteistyötä.

Kirkon hallinnon kehittämismietintö julkistettiin.

Sirpa Korialan haastattelu

Kari M. Ranttilä

HALLINNONUUDISTUS PUHUTTAÄ SEURAKUNNISSA

9–11 Seurakunnat tiukilla.

Kirkkoherrojen Leo Huurinaisen ja Aki Leskisen haastattelu

Kari M. Ranttilä

KIRKON TALOUSRAPORTTI

• 12–14 Oikeita päätöksiä ja leikkauksia.

Kirkon taloudessa varauduttava muutoksiin.

Anja Lindströmin haastattelu

Hellevi Matihalti

• 16–19 Talousasiat korostuvat seurakunnissa

Timo Ruottinen

19–20 Ortodoksinen kasvatusta kattaa kaiken

Isä **Jarmo Hakkarainen**

HENGELLISTÄ OPETUSTA

21–23 Kohti joulupaastoa Kristuksen ristin valossa

Isä **Ville Kiiveri**

EVANKELIUMIN KERTOMUS

24–25 Tietäjiä idästä

Isä **Aarne Ylä-Jussila**

ANALOGIN VAALISIVUT 27–35

SYKETTÄ SEURAKUNNISSA 35–37

Seuraava Analogi 1/2012 ilmestyy 9.2.2012. Siihen tuleva aineisto on jätettävä toimitukseen viimeistään **keskiviikkona 12. tammikuuta.**

JARMO HUTTU

Ikoni paluumatkalla

Uspenskista varastetun Jumalanäidin ikonin paluumatka tapahtui Imatran kirkon kautta 10. elokuuta. Kirkon edusta oli kaunistettu luonnonkukista tehdyllä matolla. Ks. s. 36

■ TÄMÄN LEHDEN ON SINULLE TILANNUT OMA SEURAKUNTASI

VAKIOPALSTAT

- 3 Pääkirjoitus
Kari M. Ranttilä
- 3 Puheenjohtajalta
Isä **Ion Durac**
- 8 Metropoliitalta
Ambrosius
- 14 Arkkipiispalta
Leo
- 15 Luostaripalsta
Nunna Kristoduli
- 26 Musiikkikolumni
Jaakko Olkinuora
- 38–39 Lapset ja nuoret
Leena Lomu

LIITE Jumalanpalvelukset ja seurakuntien toiminta

- 2–4 **HAMINA** Kouvola
- 4–6 **HÄMEENLINNA** Forssa
- 7–11 **LAHTI** Heinola, Hyvinkää, Riihimäki
- 11–16 **LAPPEENRANTA** Imatra
- 17–20 **TAMPERE** Pori
- 21–23 **TURKU** Rauma, Salo
- 23–24 **KOTKA** Loviisa

Ajassa liikkuu

Ortodoksiset parlamentaarit Suomessa

The Interparliamentary Assembly on Orthodoxy (IAO) on kansainvälinen parlamenttienvälinen ortodoksinen yhteistyöelin, joka kokoontui kulttuurikeskus Sofiaan 18. lokakuuta. Konferenssiin osallistui parlamentaarikoita, jotka ovat IAO:n kansainvälisen sihteeristön ja kansainvälisen politiikan komitean jäseniä ja edustivat Kreikan, Kyproksen, Venäjän, Ukrainan, Serbian, Romanian, Albanian ja Latvian parlamentteja. Lisäksi konferenssiin osallistui uskonnollisia ja poliittisia vaikuttajia ja kristillisiä ajattelijoita.

IAO on poliittinen organisaatio, ja Suomen eduskunta on osallistunut sen toimintaan alusta asti. Se muodostuu 20 maan parlamenttien puhe- miesten nimeämistä delegaatioista sekä viiden Euroopan ulkopuolisen maan parlamentaarikkoryhmistä. Järjestön tavoitteena on monitasoisen poliittisen ja kulttuurillisen aktiivisuuden kehittäminen. Tähän se pyrkii rohkaisemalla yhteydenpitoa sekä kehittämällä keskinäisiä luottamuksellisia suhteita, ajankohtaisten poliittisten ilmiöiden ja sosiaalisten trendien ymmärtämystä ja ortodoksisuuden tuntemusta. Se haluaa vahvistaa ja laajentaa suhteita kansanedustajien välityksellä kaikkien niiden maiden kesken, jotka jakavat yhteisen kristillisen arvopohjan ja perinteen.

● Seuraavassa Analogissa käsitellään konferenssin antia ja valote- taan muun muassa kirkon ja valtion suhdetta.

RADIO • TV

LA 29.10. RADIO, aamuhartaus, kirkkoherroja Markku Salminen, Helsinki

SU 6.11. RADIO, liturgia klo 11–12 Pyhän profeetta Eliaan kirkosta Iisalmesta

TI 15.11. RADIO, iltahartaus, pastori Timo Hirvonen, Kuopio

SU 20.11. RADIO, helluntain jälkeen 23. sunnuntai, liturgia klo 11–12 Kristuksen kirkastumisen kirkosta Kajaanista

LA 26.11. RADIO, aamuhartaus, pastori Mikko Sidoroff, Joensuu

SU 4.12. RADIO, helluntain jälkeen 25. sunnuntai, liturgia klo 11–12 Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkosta Haminasta

TI 6.12. RADIO, itsenäisyyspäivän ja pyhän Nikolaoksen päivän liturgia klo 11–12 Jumalansynnyttäjän Kazanin ikonin kirkosta Järvenpäästä

LA 17.12. RADIO, aamuhartaus, nunna Kristoduli Lintulan luostarista

TI 20.12. RADIO, iltahartaus, metropoliitta Ambrosius, Helsinki

LA 24.12. RADIO, Kristuksen syntymäjuhlan suuri ehtoopalvelus klo 18.00–18.40 Kristuksen ylösnousemisen kirkosta Jyväskylästä

SU 25.12. RADIO, Kristuksen syntymä- juhlan liturgia klo 8–9 Pyhän Herman Alaskalaisen kirkosta Espoon Tapiolasta

MA 26.12. TV-1 televisioliturgia Järven- päään Jumalanäidin Kazanin ikonin kirkosta.

LA 31.12. RADIO, Basileos Suuren ja uuden vuoden juhlan ehtoopalvelus klo 18.00–18.40 Pyhän Nikolaoksen katedraalista Kuopiosta

Alkuvuoden 2012 radioliturgiat ovat 15.1., 29.1., 19.2., 22.2. ja 26.2.

- **Julkaisija:**
Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan, Tampereen ja Turun ortodoksiset seurakunnat
  - **Kustantaja:**
Kustannusosakeyhtiö Kotimaa
Kahdestoista vuosikerta, painosmäärä 10 200 kpl.
  - **Päätoimittaja:**
Kari M. Ranttilä, puh. 040 550 6272
  - **Graafikko:**
Heikki O. Jokinen, puh. 050 524 6007
ho.jokinen@kolumbus.fi
  - **Toimitus:**
Rautatienkatu 52 E, 13210 Hämeenlinna
  - **Sähköposti:**
analogi@kotimaa.fi tai
analogi.toimitus@pp.inet.fi
  - **Tilaaminen ja osoitteenmuutokset:**
Tampereen kirkkoherranvirasto,
Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere, puh. 020 610 0355 (ti–pe klo 9–13)
  - **Julkaisuneuvosto:**
Kirkkoherra Ion Durac (pj.), kirkkoherra Timo Tynkkynen (vpj.), kirkkoherra Markus Aroma, kirkkoherra Leo Huurainen, kirkkoherra Aki Leskinen, (Kotkan kirkkoherra), kirkkoherra Markku Toivanen, päätoimittaja Kari M. Ranttilä, Maria Hokkinen, Marita Jouhki-Inkinen, Mikko Junes, Leena Karjalainen, Leena Lomu, Eeva Manni ja Marita Nieminen, Satu Timonen.
  - **Toimituskunta:**
Mikko Junes, Esko Nikander, Simo Ojanen
  - **Tilauhinna**
25 euroa/vuosi
Lehti ilmestyy viisi kertaa vuodessa
  - **Ilmoitushinnat (sis. alv):**
1/1-sivu 1260 euroa, 1/2-sivua 680 euroa
1/4-sivu 520 euroa, 1/8-sivu 260 euroa, ks. verkkosivuilta mediakorttia
  - **Ilmoitusmyynti** (kaupalliset ilmoitukset):
Kotimaa-Yhtiöt Oy, myyntineuvottelija
Vappu Kuusiniemi, puh. (014) 619 824 tai
040 486 6726, vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi;
aineistot: ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
- Painopaikka: Kirjapaino Uusimaa,
Porvoo 2011
ISSN 1458-9257
Jakelu: Itella Posti oy.

Juhlaikoni

MARGIT PAJU

Herramme Jeesuksen
Kristuksen syntymä,
25. joulukuuta. Muistamme
Jeesus-lasta kumartaneita
tietäjiä ja paimenia.

www.ort.fi/analogi
27. LOKAKUUTA 2011

Kari M. Ranttilä
(isä Hariton)

Kirkko elää **taloudesta**

Kotimaa-lehden julkaisema Talousekstra kertoo, että luterilaisen kirkon seurakunnat ovat menettäneet lähes 270 000:n kirkosta eronneen verotulot vajaassa vuosikymmenessä. Samanlainen tilanne saattaa kohdata ortodoksisinkin kirkkoa, vaikka mit-takaava onkin meillä paljon pienempi. Luterilaisten seurakuntatalouksien pitää py-syä kannattavina, ja pitkällä aikavälillä se on mahdollista vain, jos ne ovat riittävän suuria. Sama asia on todettu myös ortodoksisen kirkon puolella hiljan julkistetussa hallinnon kehittämis-tiöryhmän mietinnössä.

Kotimaa-lehden talousraportissa painotetaan, että henkilöstöresurssit tulee kohdistaa ydintoimintoihin, ja seurakuntien pitää hakea uudenlaista yhteistyötä toisten seurakuntien ja kuntien kanssa. Myös kiinteistöomaisuudesta pitää kyetä tarvittaessa luopumaan. Ja vain toi-minnan järjeistämällä saadaan aikaan säästöjä, joihin kirkossa pitää suostua, koska asiat, jot-ka tulevat yhdessä hoidettuina edullisemmiksi, kannattaa hoitaa yhdessä. Mutta pelkkä seura-kuntakoon kasvattaminenkaan ei riitä, vaan sen lisäksi seurakuntatalouksien pitää tarkastella, onko niillä sopivasti henkilökuntaa.

Tarkan taloudenpidon kiristyminen herättää myös ortodoksiset seurakunnat mietti-mään, mistä niiden kannattaa säästää. Oleelliset asiat, jotka nousevat kirkon ydintehtävästä ja ihmisten tarpeista, eivät saa vaarantua. Keskeisin huomio kumpaakin kansankirkkoa koske-vassa talouspohdinnassa on, että ottamalla huomioon ihmisten tarpeet pidetään kiinni kirkon jäsenistä ja huolehditaan näin viime kädessä myös oman kirkon tulopohjasta.

Kirkkomme omia erityishuolia on, että meidän on täsmennettävä taloudellisen päätök-senteon valta- ja vastuusuhteita. Kirkolliskokouksen, kirkollishallituksen kollegion ja toimivan johdon on tiedettävä, missä päätöksenteon ja vastuun rajaukset kulkevat. Kirkon hallintora-kenteita on alettava arvioida siitä näkökulmasta, että tulopohjan rakenne voi tulevaisuudessa muuttua paljonkin. Sen vuoksi kulurakenne on tehtävä mahdollisimman joustavaksi ja kiinteiden organisaatioiden koko on pidettävä pienenä ja joustavana. Myös nykyistä keskushallintoa on asteittain mukautettava valtion avustuksen tasoa ja määrää vastaavaksi. Ja jos tulot piene-nevät, on oltava valmis suunnitelma siitä, mitkä toiminnot ovat meille ehdottoman välttämät-tömiä, muutoin ortodoksisen kirkon hallinnon supistaminen voi johtaa nopeisiin ja vääriin ratkaisuihin.

Marraskuussa seurakuntavaaleissa valituiksi tulevat saavat paljon vastuuta kirk-komme menestymisestä vastaisuudessa. Siksi tästä oikeudesta kannattaa myös oikeasti kilvoitella.

TAPAAMME TAAS ensi vuoden helmikuussa. Hyvää vaalionnea, tiukkaa joulupaastoa, hy-vää joulua ja onnellista uutta vuotta, teofanian juhlaa, ekumeenista rukousviikkoa ja suureen paastoon valmistautumisen aikaa!

Vaaliaineiston laajuuden vuoksi osa seurakuntien tapahtumista kertovista jutuista siirtyy seuraavaan nume-roon. Kotkan aineisto on totutusta poikkeavassa paikassa (myös liitteessä).

PUHEENJOHTAJALTA, ISÄ ION DURAC

Yleensä seurakuntien vaaleihin ei osallistu paljoa äänestäjiä. Niin kuin erilaisista mielipiteistä voi muodostaa hyvän päätöksen, samalla tavalla korkea äänestysprosentti voisi tuottaa hyvän seurakunnanvaltuuston. Meidän kristittyjen tärkeistä hyveistä yksi on toivo. Toivotaan, että entistä enemmän seurakuntalaista äänestää marraskuussa, koska vaalit ovat tärkeä osa jokaisen seurakunnan elämää.

KUVAT: KARI M. RÄNTILÄ

Kirkon hallinnon kehittämismietintö julkistettiin

Valamon kansanopiston rehtori **Sirpa Koriala** on mukana kirkon hallinnon kehittämisessä. Asiasta mietinnön julkistaneen työryhmän puheenjohtajana hän haluaa innostaa uudistamaan seurakuntien toimintaa, koska se vahvistaa koko kirkon perustetävän toteutumista.

Sirpa Koriala muistaa, että nykyistä hallintoa ortodoksisessa kirkossa on kehitetty ja työryhmiä asetettu jo 1990-luvulla. Taustalla oli usein havainto, että kirkollinen hallinto on liian byrokraattista, kankeaa ja myös massiivista. Se on aikanaan 1920-luvulta alkaen luotu toisenlaista tilannetta varten, kun mallia on otettu luterilaisesta kirkosta ja kunnallishallinnosta. Sinänsä hyvä hallintomalli on nykyään liian suuri ja vaikeasti käsiteltävä.

- Sirpa pitää mietinnön ajatuksia mahdollisuutena ottaa askeleita uuteen suuntaan.
- Haluamme kumota sen, että kaikki järkevää suunnittelu kirkossamme jäisi aina kesken, niin kuin on väitetty.

VELVOITTAVAA yhteistyötä

Yhteistyö tiivistyy kaikkialla hallinnossa

Korjala kertoo, että mietinnössä tärkein viesti on yhteistyön lisääminen kaikilla hallinnon tasoilla. Mietintö esittää palvelukeskusmallia, mikä tarkoittaa kirkossa jo olevan osaamisen kokoamista yhteen. Sen perusteella arvioidaan uudelleen, miten yleistä hallintoa voidaan tehdä yhdessä ja soveltaa siihen uudenlaista mallia. Kaikki hallinnon tasot joutuvat miettimään toimintojaan, koska

vain niin se on reilua kaikkia kohtaan, hän sanoo.

– Me esitämme hiippakuntatasolle ja piispoille enemmän yhteistyötä, niin että hiippakuntakansliat voisivat jatkossa hoitaa enemmän yhdessä asioita. Seurakuntien kesken esitämme suurempaa yhteistoimintaa. Tähän asti se on tapahtunut vapaaehtoisuuden pohjalta, mutta nyt ottaisimme vielä yhden askelen eteenpäin ja velvoittaisimme seurakuntia miettimään käytännössä yhteisiä toimintamalleja ja laatimaan sopimuksia.

Yhteistoiminnan lisäksi toinen keskeinen piirre on tehdä hallinnosta kevyempää.

– Palautteesta on noussut selvästi esiin, että hallintoon menee liikaa aikaa ja se on liian raskasta. Toisaalta keskuhallinto on paisunut liikaa, se on varsin suuri verrattuna koko kirkko-organisaation kokoon. Siksi tähän ongelmaan oli mietinnössä pureuduttava, ja olemme hakeneet hallintoon hieman kevyempää mallia. Ja toivottavasti myös seurakuntienkin yhteistoiminta johtaa keveyteen ja siihen, että työntekijöiden toimintasäteetkin lyhentyvät.

Vastuiden määrittely

Työryhmän puheenjohtajana hänestä ei ole yllättävää, että hiippakunnan joidenkin kirkkoherrojen taholta on ilmaistu jo kyllästymistä työryhmiin ja kehittämistoimiin, jotka eivät johda mihinkään.

– Olen aivan samaa mieltä, mutta asiassa on kaksi puolta. Ensinnäkin tällainen on varsin tavallista kritiikkiä kaikkea kehittämistä kohtaan, ja on helppo sanoa, että mitään ei tapahdu. Mutta jos katsotaan, mitä on jo saatu aikaan, niin silloin voidaan havaita pienempiä ja suurempiakin edistysaskeleita. Silti on selvää, ettei tätä meidän työryhmäämme kannata asetettu, jos asiat olisivat edenneet riittävästi. Varmaan tällaisten työryhmien esityksillä on ollut taipumusta hautautua päätöksenteon jossakin vaiheessa, Sirpa arvioi.

Kriittisesti on kysytty, miksi hyvätkin esitykset hautautuvat? Sirpa pohtii, että ongelma tulee esiin kirkolliskokouksen päätösten jälkeisessä toimeenpanovaiheessa.

– Tässä mietinnössä työryhmä on yrittänyt ajatella pitkäjänteisesti ja määrittellä vastuita. Olemme kirjoittaneet näkyviin, kenen johdolla esitystä toteutetaan, missä aikataulussa ja kenelle vastataan siitä, että työskentely etenee. Nyt haluamme varmistaa, että jos prosessi lähtee käyntiin, siinä mukana olevat ovat myös tilivelvollisia jollekin taholle. Jos kirkollinen päätöksentekomme ei noudata tällaista logiikkaa, silloin tuloksetkin helposti hautautuvat ja unohtuvat.

Sirpalla on selvä käsitys siitä, kuinka vastuusuhteet toteutuvat kirkossa. Tähän kuuluu myös se, että arkkipiispa mielletään oikeaksi organisaatiojohta-

jaksi, joka osaltaan vastaa päätösten toteutumisesta.

– Jos arkkipiispa nähdään selkeästi kirkko-organisaation johtajana, niin se vaatii myös kirkolliskokouksen seurannan ja tuen. Kirkolliskokoukselta myös tämän asian seuranta. Toinen syy päätösten hautautumiseen on siinä, että päättäjien usein vaihtuessa ei hiljainen tieto siirry riittävästi eteenpäin edelliskauden päättäjiltä seuraavaan päätöksentekoprosessiin. Jos ei muisteta, mistä tämä kaikki johtuu, tai jos esittelijät eivät kerro, miksi tänään päätetään tällaisesta asiasta, niin silloin ei synny kestävä kirkollista päätöksenteon jatkumoa.

Tieto ja vallankäyttö

Kuntien hallinnossa joka neljäs vuosi valitaan uudet luottamushenkilöt, ja vastaavat viranhaltijat siirtävät sekä asiatiedon että osan hiljaista tietoa uusille luottamushenkilöille. Sirpan mielestä on mahdollista, että kirkossa ei aina näin tapahdu.

– Siltä se vähän näyttää, kun sitä ulkopuolelta ja vähän sisältäpäinkin katselee. Päätösten valmistelussakaan ei ole ehkä kaikilta osin onnistuttu. Voi olla, että vastuut, velvoitteet ja tehtäväkuvat ovat liian moninaisia, vaikka virkamiesten tehtävä on nimenomaan hoitaa valmistelu. Tulisi panostaa edelliseltä kirkolliskokoukselta tulevien asioiden valmisteluun seuraavaa kirkolliskokousta varten.

Eikö tähän silti sisälly kirkossa suuri vallankäytön mahdollisuus, toisin sanoen panematta toimeen asioita riittäväällä tavalla voidaan vaikuttaa tietyn lopputuloksen muotoutumiseen? Sirpa toteaa kysymykseen varovasti, että esittelijälle on aina suuri vastuu kaikissa organisaatioissa.

– Koska tässä on kyse kaikkien meidän asioistamme, meidän kirkkokansalaisina pitäisi olla erityisen kiinnostuneita siitä, miten asioita hoidetaan. Kyse on meidän kirkostamme, ei vain joidenkin toisten kirkosta.

Kenellä on valta kirkossa?

Yleensä kunnallishallinnossa virkamiehet tarkemmin määrittelevät, mistä päätetään. Kirkossa piispainkokouksen pitäisi olla tällainen korkein tehtävänanto-

taso, ja jos näin ei ole, olisi syytä pohtia, mihin valta todellisesti meillä kirkossa asettuu. Sirpa epäilee, ettei se asetu tällä hetkellä mihinkään niin, että se voitaisiin tunnistaa.

– Lähtökohtaisesti valta on tietenkin kirkolliskokouksella. Siellä on puolet maallikoita ja puolet papistoa, ja se on kirkkomme ylin päättävä elin, jonka pitäisi olla kiinnostunut laajoista ja suurista asioista ja tehdä niihin liittyviä esityksiä. Teologisissa ja hengellisissä asioissa valta on piispainkokouksella, ja siitä myös tässä esityksessä lähdemme. Mietintö haluaa korostaa entistä enemmän piispan asemaa hengellisenä johtajana, koska sitä muu yhteisö ja kirkkokansa kaipaavat, hän huomauttaa.

Kun mietinnössä korostuu piispan asema, johtaako se toisaalta siihen, että piispan käytännön tehtävien vastuut vastaavasti vähänevät? Tämän vastapainoksi Sirpa korostaa keskusteluyhteyden tärkeyttä.

– On huolehdittava siitä, että tieto kulkee piispainkokouksen ja operatiivisten asioiden toimijoiden välillä. Piispan tulee koko ajan tietää, missä ja mihin suuntaan mennään. Itse ajattelen, ettei piispan tehtävää tulisi rasittaa liian käytännöllisillä asioilla, koska niitä voidaan siirtää käytännön toimijoiden tehtäväksi.

Sirpan mielestä tässä on myös työ-

ryhmän kannanotto kirkkomme piispanvirkaan.

– Kannanotto sillä tavalla, että me arvostamme piispuutta ja piispan asemaa hengellisenä johtajana. Se on vaarassa hämärtyä silloin, kun piispan tulee johtaa aivan kaikilla tasoilla kaikkea.

Toistaiseksi on epävarmaa, ovatko piispat halukkaita luopumaan osasta tehtäviään, ja Sirpa sanoo, että sitä on kysyttävä heiltä itseltään.

– Toivoisin piispojen näkevän tämän esityksen ja mahdollisen uuden mallin heidän työnsä tukena ja apuna. Me yritämme järjestää sellaisen organisaation piispojen ympärille, joka tukee heidän työtään ja mahdollistaa heidän tehtävänsä täyden toteutumisen.

Seurakunnat velvoitetaan yhteistoimintaan

Nyt julkistettu mietintö lähtee siis siitä, että seurakuntien pitää miettiä yhteistoimintaa, joka on tietynlainen kehitysprojekti ja jonka tähtäin on vuodessa 2014. Sirpa Koriala korostaa, että projektin puitteissa tehdään taloudelliset laskelmat ja arvioidaan, mitkä ovat toimivia malleja.

– Silloin kirkolliskokous voi tehdä johtopäätöksiä ja päättää, miten sen jälkeen edetään. Enää ei kuitenkaan yhteis-

Kirkon hallinto **kehittyy**

Ortodoksisen kirkon hallinnon kehittämistyöryhmä sai esityksensä valmiiksi elokuun lopulla. Tammikuussa 2010 valittuun hallinnon uudistustyöryhmään kuuluvat puheenjohtajana Sirpa Koriala, jäseninä Jorma Aho ja pastori Markku Salminen. Työryhmän kutsuttuna sihteerinä toimii Elsi Takala.

Kehittämistyöryhmän työskentelyn taustalla oleva hallinnonuudistus käynnistettiin vuoden 2009 kirkolliskokouksen päätöksellä, jonka pohjalta kirkollishallitus asetti tammikuussa 2010 hallinnonkehittämistyöryhmän. Työryhmä toi marraskuussa 2010 kokoontuneelle kirkolliskokoukselle mietinnön keskushallinnon uudistamisesta.

Kirkolliskokous hyväksyi 24.11.2010 yksimielisesti työryhmän mietinnön ja valtuutti hallinnon kehittämisen jatkotyöryhmän jatkamaan työtään. Kirkollishallituksen kollegio käsitteli työryhmän esitystä kokouksissaan 25.1.2011 ja 29.3.2011. Hallinnon kehittämisen jatkotyöryhmä ja kirkollishallitus kokoutuivat käsittelemään mietintöä yhdessä 5.4.2011, jolloin todettiin, että hallintotyöryhmä antaa laatimansa aikataulun mukaisesti loppuraportin kirkollishallitukselle kirkollishallituksen kanslian kehittämisestä elokuun loppuun mennessä.

Mietintö on luettavissa osoitteesta:

<http://www.ort.fi/fi/content/hallinnon-kehittaemissuunnitelma-valmistui>

toiminta ole vain vapaaehtoista, vaan sitä on todellisesti pohdittava. Siitä on tehtävä esityksiä ja mietittävä sitä varten luovia ratkaisuja. Työryhmä ei määrittele, millä alueilla tämä tapahtuu tai mitkä ovat yhteistyöhön ryhtyvät seurakunnat, vaan kunkin tahon tulee löytää ne luontaisten yhteyksiensä perusteella.

Seurakunnissa on peruseurakuntatyön osalta vaikea osoittaa varsinaisia yhteistyön mahdollisuuksia. Sirpa Koriala perää tähänkin uudenlaista asennoitumista.

– Työryhmän mielestä pitäisi irtautua tämän hetken malleista. Ei pidä ajatella, mikä sitä rajoittaa vaan sitä, mikä olisi yhteisen edun kannalta paras ratkaisu. Olisi esimerkiksi kysyttävä, voisiko seurakuntakanslistin tai diakonia-työntekijän tehtäviä hoitaa yhdessä ja kustannuksiltaan tehokkaasti muutama seurakunnan kesken.

Kun seurakunnat ovat kaukana toisistaan, se merkitsee kalliita matkakustannuksia, ja matkustamiseen kuluu paljon aikaa. Sirpa kuitenkin tokaisee, että eivät kaikki seurakunnat ole niin kaukana toisistaan.

– Kun yhteistoimintaprosessin seuraavassa vaiheessa saamme ideoita ja malleja, niin myös niiden rahoitusongelmat saadaan esiin. Silloin katsomme, paljonko tämä kaikki maksaa. Näemme myös, mikä on järkevää ja millaisia henkilöresursseja yhteistoimintaan tarvitaan. Jollakin toisella alueella ratkaisut voivat olla erilaisia.

Keskittäminen Kuopioon hiertää

Kirkkoherrojen varsin yhtenevä huokaus on ollut, että seurakuntien rahat ovat vähissä ja että aikaa on sitäkin vähemmän yhteistyösunnitelmien laatimiseen. Esimerkiksi väestörekisterin keskittäminen Kuopioon on lisännyt merkittävästi heidän virastotyötään. Sirpa on tästä eri mieltä.

– Yhteistyöstä Auliksen kanssa meillä on myös muunlaista palautetta. Ja jos todellisuus on se, että kirkkoherramme ovat niin kiireisiä, että heidän aikansa menee kulkemiseen monessa paikassa ja byrokratian hoitamiseen, niin tähän tarvitaan muutos. Näin ei voi jatkua! Siksi pitäisi olla valmiutta luovasti lähestyä tätä tehtäväkenttää. Luulen, että me olemme syvällä vääränlaisen tradition

■ Kansanopiston rehtorina Sirpa Joutuu pohtimaan kirkon hallintoa laajasti.

suossa, koska mietimme vain sitä, että mikään ei onnistu. Sen sijaan meidän tulisi nousta uudelle tasolle ja keksiä uudenlaisia ratkaisuja näihin kysymyksiin.

Eikö ratkaisujen pitäisi lukea jo ainakin alkumuodoissaan mietinnössä?

– Työryhmä ei ole tarjonnut ratkaisuja vaan toimintakenttiä, joissa yhteistoimintaa pitäisi miettiä. Näistä hallinto voi olla yksi, ja ehkä saamme radikaalejakin ehdotuksia valtuustojen ja neuvostojen yhteistoiminnasta, Sirpa innostuu.

– Ensin yritämme löytää yhteistoimintamalleja, jotta näkisimme kokonaisuuden kehityssuunnan, ja sitä varten voimme ryhtyä rakentamaan lainsäädäntöä. Meille on ollut tyypillistä ajatella vain sitä, mitä lainsäädäntö mahdollisesti nyt sallii. Kun löydämme toimivan ja järkevän ratkaisumallin, niin lakimiehet ovat valmiit ryhtymään asian vaatimiin lainsäädännön muutostöihin. Meitä ehkä ohjaa liikaakin jäykkä pitäytyminen vain olemassa olevaan lainsäädäntöön ja vakiintuneisiin käytäntöihin.

Seurakuntien rajat muutoksessa

Yhteistä toimintaa säätelevät seurakuntien vanhat rajat, ja ne koetaan nykyään myös toisinaan hankaliksi. Onko odotettavissa, että uusien ideoiden löytymiseksi myös seurakuntajakoa uudistetaan?

– Toiminta pitää saada sellaiseksi, että yhteistoiminta-alueilla on riittävästi henkilökuntaa ja heidän toiminta-alu-

eensa on järkevä. Myös seurakuntarajat voivat muuttua niin, että syntyy suurempia yksiköitä. Se tarkoittaa yhteistyön kannalta, ettei pidäkään ajatella sijoituspaikkojen olevan tarkalleen samat kuin nyt, vaan ne voivat muuttua.

Helsingin hiippakunnan osalta on keskusteltu mahdollisuudesta jakaa alue Helsingin seurakuntaan sekä itäiseen ja läntiseen seurakuntaan.

– Pohdimme työryhmässä, minkälaiset rajat uudella seurakuntajaolla voisi olla, sillä se tarkoittaisi myös, että seurakuntien määrä olisi vähäisempi. Kuitenkaan tällaista seurakuntarajojen muuttamista ei nyt esitetä, vaan ensin mietimme seurakuntien keskinäiseen yhteistyöhön panostamista, ja vasta vuonna 2014 on tilanteen uuden arvioinnin aika, Sirpa painottaa.

Jos siis hedelmällistä yhteistyötä oikeasti syntyisi, olisiko sen tuloksena mahdollisuus hiippakunnan kolmijaon mukaiseen seurakuntamalliin?

– Voisi olla, jos Helsingin hiippakunnan seurakunnat olisivat sitä mieltä, että se on perusteltu ja hyvä ratkaisu.

Puhutaanko silloin idän ja lännen osalta seurakuntayhtymistä, joilla kummallakin on yksi hallinnollinen kirkkoherra?

– Riippuu siitä, miten seurakunnat itse näkevät sen mahdolliseksi. Työryhmässä seurakuntayhtymät eivät olleet esillä vaan uudet, laajemmat seurakunnat, joilla on kirkkoherra ja eri puolilla toimivia eukaristisia yhteisöjä riittävä määrä.

Yhteinen valtuustokin mahdollista

Sirpan mielestä myös seurakunnanvaltuustojen yhdistämisestä tulee pohtia.

– Toivottavaa olisi, että mahdollisissa nyt laadittavissa yhteistyösopimuksissa tätäkin mietittäisiin. Mietinnön mukaan johtamisjärjestelmän uudelleen ajattelu voi olla yksi muoto toteuttaa yhteistoimintaa. Yhteistoiminta-alueiden seurakuntien johtamisvastuu voisi kiertää, tai valtuustotyöskentely voisi olla yhteistä useammalle seurakunnalle.

Hän on luottavainen siihen nähden, ►

Kirkon pyhyys

Kirkon pyhyys ei ole viime kädessä sen jäsenten pyhyyttä, vaan Kristuksen, joka antoi itsensä maailman elämän edestä. Mutta meidän on voimiemme ja henkisen tilamme mukaan tarpeen ponnistella olemaan osallisia pyhyydestä entistä kokonaisvaltaisemmin.

Pyhyiden kohtaamme erityisesti ortodoksisissa liturgiassa. Siinä kohtaavat taivas ja maa, näkyvä ja näkymätön, aika ja iankaikkisuus. Jumalanpalveluselämän alkuperäistä henkeä voi luonnehtia kotoisaksi. Seurakunnan osallistumiselle ei ole tiukkoja kaavoja. Välittömyyden ja epämuodollisuuden pohjalla on syvää mysteerin taju. Liturgian viettoon kuuluu myös kiireettömyyden ja ajattomuuden tuntu.

Kun seurakunta aidolla tavalla kokee kuuluvansa Kristuksen ruumiiseen, se kokoontuu yhteen ja sitä kautta se tulee lähetetyksi maailmaan. Liturgia vuorovaikutuksen ja rakkauden kouluna antaa meille mallin ja rohkeuden lähteä elämään ”liturgiaa liturgian jälkeen”. Tämä nykypäivän ortodoksisuuden muotitermi viittaa kristittyjen palvelutehtävään ja todistukseen ihmisten kesellä. Meidän on syytä ryhdistäytyä, jotta sanoma ja todistus ristinnaulitusta ja ylösnousseesta Kristuksesta eläisi myös ympärillämme.

Jumalanpalveluksissa on monia pyhyiden ulottuvuuksia, jotka ovat antoisia sekä hengellisesti että myös ekumeenisesti. Ortodoksinen liturgia on innoittanut kauneinta kuvataidetta, runoutta ja musiikkia. Taiteen ilmaisukeinot ovat aina olleet keskeisellä sijalla, kun näkymätöntä pyritään tekemään näkyväksi. Nykyisin ylenmääräisen koristeellisuuden sijaan kirkkotaitteessa korostuu lisääntyvästi aitoa pyrkimystä yksinkertaiseen.

Sitä toisissa paikoin häiritsee se, että ortodoksisissa liturgiassa on perinteisesti näkynyt liiaksikin Bysantin keisarinhovin loistoa, kullan kimallusta ja koreita vaatteita. Toisaalta jumalanpalveluselämään keskiajalla alkoi lyödä leimansa varsin tyypistetty käsitys siitä, mitä on pyhyys. Sen seurauksena alttari ja kirkkosali, ehtoollisaineiden pyhittäminen ja kirkkokansa, erotettiin jyrkästi toisistaan korkealla ikoniseinällä. Pyhiä ovia pidettiin niukasti auki.

Meidän aikanamme suuntauksena on vähitellen ”madaltaa” ikonostasiasia. Sitä omalla tavallaan on myös seurakunnan yhteislaulu ja säännöl-

linen osallistuminen ehtoolliseen. Suomessa voimme ylistää Jumalaa omalla tutulla äidinkielellä.

Protestanttisen reformaation (uskonpuhdistuksen) eräs keskeisistä ajatuksista oli purkaa väärään suuntaan kehittyneitä kahtiajakoa papiston ja maallikoiden välillä. Vastoin jakamattoman kirkon perintöä ortodoksisissakin kirkkoissa on historian kuluessa käytännössä tapahtunut voimakasta papiston vallan lisääntymistä. Tosin nykyisin Suomen ortodoksisissa kirkkoissa on toimiva tasapaino päätöksenteossa maallikoiden, papiston ja piispojen kesken. Näin ei suinkaan ole monessa ortodoksisissa kirkossa.

Ylikorostuneen virkateologian sijaan ehtoollinen on aina ollut kirkon elämän ydin ortodoksisissa ajattelussa. Siinä jokainen meistä omalla paikallaan elää ja toteuttaa kristityn kutsumustaan. Tässä mielessä ehtoollisen vietto ei ole vain ”yksi sakramenteista” tai jumalanpalveluksista. Kirkon elämän ehdoton ydin on tihtyntyneenä siihen. Se on kirkon pyhyiden syntä ilmentymää kaikessa sen voimassa ja täyteudessa.

Liturgiassa näkyy vahvasti ortodoksisuuden kolmiyhteinen kirkkooppi. Isällä, Pojalla ja Pyhällä Hengellä, kullakin jumaluuden persoonista, on aina erityislaatunsa. Heidän erilaiset tehtävät, työnjako ja tasa-arvo säilyvät persoonien keskinäisessä rakkaudessa. Jumalan kolmen persoonan keskinäinen yhteys ja rakkaus antaa mallin seurakunnan yhteen kokoontumiselle ja keskinäiselle jakamiselle. Siksi kirkossa ei tulisi olla jännitettä vapauden ja vastuunkantamisen välillä.

Kirkon hallintokin palvelee pyhyttä, kun tällainen kolmen persoonan vuorovaikutus näkyy myös paikalliskirkkojen välillä ja tietyllä tavalla seurakuntien ja hiippakuntien kesken. Ehkäpä tämän tyyppisen yhteisöllisen ajattelun myötä ortodoksinen kirkko maailmanlaajuisesti on selvinnyt jatkuvasti ilman ”vatikaania” ja omaa paavia pyramidin huipulla.

Lopuksi, parhaimmillaan kaikki hengellinen elämä säteilee pyhyttä. Meille ihmisille se säteilee ikoneissa kuvattujen pyhien ihmisten kautta. Vaikka he ovat elämänsä aikana kohdanneet paljon inhimillisiä vastoinkäymisiä, hengellisen kilvoituksen kautta he säteilevät ja välittävät osallisuutta Kristuksen pyhyteen. Me saamme seurata heidän esimerkkiään.

Metropoliitta Ambrosius

▶ Velvoittavaa...

että yhteinen valtuusto pystyy ottamaan siinä edustettujen seurakuntien tarpeet riittävästi huomioon.

– Vaikeuksien syntyminen on inhimillisiä. Kun demokratiaa toteutettaessa mietitään, miltä alueelta ja kuinka monta edustajaa sieltä on, pitäisi lähtökohdan ennemminkin olla, että päättävässä elimessä on osaavia ihmisiä, jotka haluavat käyttää osaamistaan ja aikaansa yhteisen päätöksenteon hyväksi. Jos me kirkkona emme usko siihen, että ihmiset pystyvät tekemään järkeviä päätöksiä huolimatta siitä, miltä alueelta he tule-

vat, niin kuka sitten uskoo kirkkomme hallintokulttuuriin? Uskon sinisilmäisesti siihen, että jos minä istun jossakin valtuustossa yhden alueen edustajana, niin osaan silti ajatella myös koko alueen etua.

Vastuu menneistä ja tulevista

Työryhmä on vakuuttunut siitä, että nykyisellään seurakuntien resurssit eivät enää pitkälle kannu. Jo kirkon väestökehityksen suunta antaa tästä viitteitä.

– Meidän on kysyttävä, onko meillä varaa pitää yllä kaikkia seurakuntia, valtuustoja, neuvostoja ja kanslioita, hautaustointia tai kiinteistöjä. Nyt näyttää sil-

tä, ettei meillä olisi kohta varaa, ja siksi on pakko tehdä jotakin uutta. Pelottavaa onkin, jos emme suostu tekemään uudistuksia, vaikka meillä on vastuu tästä kirkosta. Meitä edeltävät sukupolvet ovat osallistuneet tämän kirkon rakentamiseen, ja me olemme vastuusta siitä jatkossa heille. Me olemme vastuussa myös lapsillemme ja lastemme lapsille ja kaikille, jotka tulevat kirkkoon meidän jälkeemme. Olemme nyt taitekohdassa, ja meidän on uskallettava tehdä päätöksiä johonkin suuntaan, jotta kirkko vahvistuisi entisestään. Mietinnön tarkoitus on vahvistaa kirkkoamme.

■ **Kari M. Rantilä**

Seurakunnat tiukilla

Isä Aki
Leskinen

Isä Leo
Huurinainen

Haminan kirkkoherra **Leo Huurinainen** ja Lahden kirkkoherra **Aki Leskinen** keskustelevat kirkon hiljattain julkaistun hallinnonkehitysmietinnön pohjalta omien seurakuntiansa mahdollisuuksista yhteistyöhön.

Isä Aki ilmoittaa *tykkäävänsä*, kun häneltä kysyy, suositteletko hän kirkkoa työpaikaksi muille tai miltä ylipäänsä tuntuu työskennellä seurakunnassa, sen hallinnossa ja jumalanpalveluselämässä. Silti hän heti lisää, että tullessaan tehtävänsä hänet alussa nuorena kirkkoherrana yllätti juuri hallintotyön suuri määrä. Nyt lähes neljän vuoden jälkeen totuttelun aika on ohi, mutta vieläkin hän pitää ongelmana saamaansa koulutusta. Kirkko ei näet tarjoa kirkkoherroiksi tuleville riittävää koulutusta tehtävään.

– Lainsäädäntö on vuosien saatossa muuttunut paljon eikä

kirkon koulutus enää vastaa kirkkoherran tavallista arjen työpäivää, hän sanoo painokkaasti.

Myös isä Leo suosittelee kirkkoa työpaikaksi sitä haluille, vaikka sanookin, ettei tämäkään tykkääminen kerro kaikkea.

– Tulin vuosikymmeniä siten kirkkoherraksi ja jouduin aloittamaan kaiken rakentamisen alusta pitäen. Viimeiset parikymmentä vuotta on ollut erilaisia hallinnonuudistustoimikuntia, tietotekniikka on mullistanut paljon ja jäsenrekisterin uudistettu. Muutos on ollut jatkuvaa.

– Kun nyt mietinnössä lu-

kee, että *"monien seurakuntien tasolla kiinnostus hallinnonuudistukseen on ollut heikkoa"*, on se minusta suorastaan loukkaavaa. Väitän, että jokainen kirkkoherra on paljonkin kiinnostunut hallinnonuudistuksesta. Mainitun passiivisuuden syyinä pidän pääasiassa sitä, että olemme turhautuneita tähän kaikkiaan jo viisitoista vuotta kestäneeseen prosessiin ja yleensä toimintatapaan, millä tätä prosessia on viety eteenpäin. Seurakuntahallinnon kehittämiseksi on käytetty liian vähän tätä työtä seurakunnissa tekevien asiantuntemusta. Aiemmissa raporteissa ei ole esitelty tai otettu huomioon riittä-

västi erilaisia mielipiteitä, isä Leo murehtii.

Ei paljon uutta

Isä Leon mielestä mietinnössä ei ole kovin paljon uutta siihen nähden, mitä aikaisemmin ei olisi jo sanottu.

– Täällä on useampaan kertaan mainittu, että seurakuntien hallintobyrokratiaa pitää vähentää, mutta millä tavalla se tapahtuu? Olisi pitänyt selvästi kertoa, kuinka monta palkallista henkilöä koko kirkossa on töissä hiippakunta- ja keskushallinnossa ja kuinka monta hengellisesä työssä. Tämä vertailu puuttuu kokonaan.

Seurakunnat...

► Isä Aki huokaakin, että seurakunnat toimivat nykyään aika lailla maksimiteholla.

– Jos ajatellaan, minkä veran seurakunnissa voidaan lisätä toimintoja, niin uskaltaisin väittää, etteivät ne pysty lisäämään toimintoja kovin paljon, koska henkilö- ja talousresursseja ei ole riittävästi.

– On hyvä, että saimme tämän kaksipäiväisen viikkovapaan, mutta se aiheuttaa pappien ja kanttoreiden työajan vähentymistä: arkiviikolle jää vain kolme työpäivää, ja on meillä viikollakin toimituksia. Meidän

"Seurakunnat toimivat nykyään aika lailla maksimiteholla."

pitäisi ehtiä tapaamaan ihmisiä ja hoitaa seurakunnan käytännön asioita.

Kuopion palvelutoimisto toi lisää työtä

Kummatkin kirkkoherrat toteavat painokkaasti, että talous- ja virastoasioiden hoitaminen Kuopion palvelutoimiston kanssa on lisännyt työtaakkaa. Isä Aki toteaa, etteivät työt ole minnekään kadonneet.

– Tällä hetkellä talousasioita on siirretty Kuopioon palvelutoimisto Aulikseen, mutta se ei tarkoita, että ne työt olisivat poistuneet kokonaan täältä. Jäsenrekisterin pito on siirtynyt sekin Kuopioon keskusrekisteriin, mutta on hyvä kysyä, vähentääkö se täällä virastossa työmäärää. Uskallan väittää, että niissä seurakunnissa, joissa on ollut kanslianhoitaja, siis joku muu kuin kirkkoherra, ei pa-

pin työmäärä ole millään tavalla vähentynyt tämän uudistuksen myötä. Itse asiassa tekisimme monta tehtävää nopeammin kuin nyt, kun joudumme lähetelemään papereita Kuopioon.

Isä Leo on asiasta täysin samaa mieltä, ja sanoo, että samalla vaivalla, kun kansliasta postitetaan papereita Kuopioon, ne olisi jo tallennettu kansliassa koneelle.

– Kaste on tästä hyvä esimerkki. Kastetodistus lähtee Kuopioon, josta keskusrekisteri lähettää sen takaisin meille seurakuntaan, ja vasta sitten seurakunta lähettää sen todistuksen lapsen vanhemmille. Keskusrekisteri ei lähetä sitä vanhemmille suoraan vaan se kulkee paikallisen viraston kautta. Todistuksesta täytetään seurakunnalle kuuluvat osat, ja taas se lähetetään Kuopioon.

Tilattujen virkatodistuksien osalta seurakuntien työmäärä on tietenkin vähentynyt, mitä isä Leo pitää erittäin hyvänä.

Isä Aki ei ymmärrä Kuopioon keskittämisen etuja.

– En ymmärrä, millä tavalla toimintojen keskittäminen palvelutoimisto Aulikseen ja keskusrekisteriin säästi rahaa. Tällä hetkellä kaikki Aulikseen kanssa toimivat seurakunnat ostavat palvelut sieltä – siis kun ne ensin ovat maksaneet sinne keskusrahastomaksunsa. Mutta tämä uudistus ei vähentänyt yksittäisen seurakunnan työtehtäviä, vaan päinvastoin, summaa isä Aki. Hän myös epäilee, että hallintoa ylläpidetään ja kasvatetaan Kuopiossa sen vuoksi, että se saadaan tulevaisuudessakin pidetyksi siellä.

Seurakuntien yhteistyö

Myös seurakuntien yhteistyön lisäämisestä on mietinnössä selvä esitys, ja sitä isä Leo pitää hyvänä asiana.

– Yhteistyötä meillä on jomonin paikoin, vaikka siinä onkin kehittämisen varaa. Minusta mietintö on siinä mielessä jopa liian varovainen. Ei pitäisi ajatella, että seurakuntia yhdistettäisiin vasta joskus vuosi-

kymmenten päästä. Jos tällä hetkellä seurakunnat muodostavat maantieteellisesti sopivan kokonaisuuden, miksi yhdistämiseen ei voisi jo nyt ryhtyä?

Mutta isä Aki näkee mietinnössä myös piileviä vaaroja.

– Meillä on jo hyviä yhteistyömuotoja olemassa, ja niitä pitäisi nyt lisätä, mutta mistä uusiin työmuotoihin otetaan varat? Lahdessa budjetinteossa olemme jo nyt ahtaalla, emmekä tiedä, mistä enää pystymme menoja karsimaan. Tekisimme varmaan paljon enemmän yhteistyötä Haminan seurakunnan kanssa, mutta työntekijöiden matkakulut uhkaavat nousta liian korkeiksi.

Työntekijöiden palkkauksen sudenkuopat

Kirkon uutta palkkausjärjestelmää mainostettiin työntekijöitä kannustavaksi ja että se jossakin määrin myös palkitsee heitä. Seurakunnan työntekijät jaettiin eri ryhmiin ja pisteytettiin, mutta tämän perusteena oli yksinomaan seurakunnan koko, isä Leo sanoo. Uudistuksesta on nyt jo kokemusta muutaman vuoden ajalta.

– Sitä ei katsottu, kuinka erilaisia voivat olla samankokoistenkin seurakuntien kirkkoherrojen tehtävät.

Hän kertoo Haminan seurakunnasta, että sillä on 53 erilaista kiinteistöä, huoneistoa ja hautausmaata, ja pappejakin on puoli tusinaa.

– On aivan eri asia kirkkoherrana vastata tällaisesta kiinteistömässasta, kuin toisessa samankokoisessa seurakunnassa, jossa on vain muutama tsa-souna. Siinä mentiin jo pieleen. Palkkaus ei kannusta, puhumattakaan siitä, että se palkitsisi. Tämä on jyrkkää puhetta, mutta käytännössä valitettavasti totta. Kun palkkaus uudistus oli saatu valmiiksi, oli vuorossa taas tämä mietintö hallinnonuudistuksesta, ja tällaiseen jatkuvaan muutokseen monet kirkkoherrat ovat väsyneet.

Velkaiselle vain verotuloilla elävälle seurakunnalle palkka-

usuudistus toi vaikeuksia, isä Aki moittii. Kirkon työnantaja-puolen neuvottelijat, kun he neuvottelivat työehtosopimuksia, eivät ole olleet ajan tasalla seurakuntien tilanteesta.

– Esimerkiksi papisto ja kanttori ovat työajattomia, heille ei siis kuulu lisäpalkkaa, jos he tekevät pitkän työpäivän. Heille ei silloin pitäisi kuulua mitkään ylimääräiset edut, kuten leirivapaat, koska he ovat työajattomia. Nyt kuitenkin työehtosopimukseen on määritelty papeille ja kanttoreille leirivapaat korvauksena pitkästä työajasta. Meillä on kirkossa yksi pappi ja yksi kanttori, jotka ovat työajallisia. He ovat Helsingin seurakunnan nuorisopappi ja –kanttori, ja heidän takiaan on tehty systeemi, jonka mukaan leirivapaat kuuluvat papeille ja kanttoreille, vaikka he ovatkin työajattomia.

Isä Aki huokaa, että toinen käsi ei tiedä, mitä toinen tekee.

– Kahden työntekijän takia tehdään sellainen järjestelmä, joka maksaa lisää seurakunnille. Kysymys kuuluukin, kun pappi pitää näitä leirivapaitaan, mistä ajasta hän pystyy ne päivät ottamaan pois? Kun pappi tekee työtä kolme arkipäivää sekä lauantain ja sunnuntain, ja näistä vähennetään nämä vapaat, mistä vapaapäivät todellisuudessa otetaan? Kirkkoherra on aina töissä silloin, kun tarvitaan. Minä en tiedä yhtäkään kirkkoherraa, joka olisi pitänyt kaikki vapaapäivänsä tai edes lähes kaikki hänelle kuuluvat vapaapäivät!

Kritiikkiä mietintöä kohtaan

Kirkkoherra Aki Leskinen korostaa, että seurakunnille tulisi antaa mahdollisuus keskustella mietinnöstä ennen sen julkaisemista ja että siinä kuunneltaisiin nimenomaan kirkkoherroja. Kirkkoherrat pitäisi saada yhteen keskustelemaan asiasta ja antamaan asiasta yhteinen lausunto. Kirkkoherroilla tulisi olla oikeus myös pohtia tällaista uudistusta keskenään.

Mutta väsymys on alkanut

toivon sijaan vallata mielen, sanoo tähän isä Leo.

– Kun hallinnonuudistuksesta on viisitoista vuotta puhuttu, on ollut komiteoita ja toimikuntia ja asiantuntijoita, niin nyt on väsyttävä kuulemaan aina uudestaan tämä sama asia hallinnollisten rakenteiden keventämisestä. Pitäisi puhua oikeilla sanoilla!

Isä Leo tarjoaa kaksi tapaa keventää kirkon hallintoa ja parantaa taloutta. Ensimmäinen on seurakuntien yhdistäminen, kun se on alueellisesti mahdollista ja maantieteellisesti järkevää.

Se vähentäisi myös hiippakuntien lukumäärää. Kirkkoamme suuremmassakin yksikössä karsitaan ylempää hallinnollista henkilöstöä, jotta saataisiin aikaan säästöjä.

Toinen tapa isä Leon mielestä on lopettaa pyhäkkökeskeinen ajattelutapa, koska se ei ole realistista.

– Nämä ovat minun uudistusohjelmani!

Pyhäkkökeskeisyys ei takaa palveluja

Isä Leo huokaa syvään sanoessaan, että viidentoista vuoden ajan on toistettu kuin mantraa myös sanaa pyhäkkökeskeisyys.

– Meillä on 156 pyhäkköä, ja pyhäkkökeskeisyys tarkoittaisi sitä, että jokaisessa pyhäkössä olisi pappi ja kanttori. Se olisi hieno asia! Meillä pitäisi silloin olla 156 pappia ja 156 kanttoria ja myös heidän vapaapäiviensä tuuraaajat. Lisäksi näihin pyhäköihin tulisi saada rukoilijatkin...

Seurakuntajoista ja alueista isä Akilla on Lahdesta hyvä esimerkki.

– Lahdessa toimimme vanhojen maakuntien aluelinjausten mukaisesti. Osa meidän alueestamme kuuluu Kymenlaaksoon, sitten meille kuuluu Uuttamaata, Päijät- ja Kanta-Hämettä. Nykyisen Lahden seurakunnan alueella ei hyvinvinkäläisillä eikä riihimäkeläisillä ole mitään luonnollista yhteyttä Lahteen. Riihimäkeläiset asioivat Hämeenlinnassa, hyvinkää-

läiset siinä 17 kilometrin päässä asioivat pääkaupunkiseudulla, iittiläiset asioivat Kouvolan suunnalla, Mäntsälän alueelta suuntaudutaan Järvenpäähän. Tällä hetkellä me toimimme pirstaleisessa seurakunnassa, joka suuntautuu käytännössä muun yhteiskunnallisen elämän osalta muihin suuntiin kuin seurakunnan pyhäkkökeskukseen Lahteen. Uudessa seurakuntajaossa olisi hyvä ottaa huomioon se, palveleeko tällainen aluejako millään tavalla seurakuntalaisia.

Laita-alueita palvelee tällä hetkellä huonoiten, isä Aki tietää. Hän kysyykin, mikä on tulevaisuus suurseurakuntien alueella?

– Jos lähtökohtana on pyhäkkökeskeisyys, ja lähin pyhäkkö on viidenkymmenen kilometrin päässä eikä julkista liikennettä ole, seurakuntalaiset eivät tule pyhäkköön. Meillä ei toimi poikittaisliikenne, ja jos ei ole omaa autoa, ihminen ei pääse kirkkoon. Sekin on nykyään realismia. Joudumme jumalanpalvelusten toimittamisajoina ottamaan huomioon ihmisten liikkumisen. Palveluksiin pääsemisen lisäksi heidän on päästävä takaisin kotiinsa.

Yhteistyönä maahanmuuttajat

Kumpikin kirkkoherra on yhtä mieltä siitä, että jokainen seurakunta tarvitsisi lisää työntekijöitä. Heidän mielestään esimerkiksi maahanmuuttajien palveleminen on täysin retuperällä, ja sitä varten tarvittaisiin pappeja. Isä Akilla on hallintomietinnön vaatimasta seurakuntien yhteistyöstä selvä käytännöllinen esitys:

– Lahden ja Haminan seurakunta työllistäisivät maahanmuuttotyössä yhden papin täysin. Lahden seurakunnan alueella asuu noin kolme tuhatta äidinkielenään venäjää puhuvaa, ja jos pystyisimme palvelemaan heitä, seurakunnan jäsenmäärä saattaisi jopa kaksinkertaistua!

■ Kari M. Rantila

ISRAEL – PYHÄ MAA

Pyhiinvaellusmatka Israeliin 21.–29.3.2012 Jerusalem Patriarkan Teofiloksen kutsusta

Kohteet: Jerusalem – Beethlehem – Kuollut Meri – Jordan – Tiberias – Kapernaum – Nasaret – Taabor – Gennesaret

Teemat: 12 – suurta juhlaa ja sunnuntai evankeliumitekstit

Hinta: 1.390 eur / 2hh puolihioidolla, 1 hh lisä 280 eur

Ennakkovaraaja 15.11. saakka alennus –50 eur

Ilmoittautuminen:

Viimeistään 31.1.2012 mennessä

e-mail iisalmi@ort.fi puh 017 816 441

Vastuullinen matkanjärjestäjä Matkatoimisto Artos

Elämän leipä

JOULUPAASTOKERÄYS
tukee lasten ruokailua
Karjalassa ja Keniassa
15.11.–31.12.2011.

Lapsen elämä on leivästä kiinni

Perinteisen joulupaastokeräyksen kohteena on ruokaturva karjalaisten ja kenialaisten lasten parissa. Päivittäinen lämmin ateria turvaa lapsille ja nuorille paremman kasvun ja kehityksen. Yhteisen aterian äärellä opitaan jakamista ja yhteisössä elämistä.

LEIVO LEIPÄÄ 15.11.–31.12.2011
Ortaidin keräystili: OP 548005–223308
Viite: 12108
Keräyslupa: 2020/2010/4109
Lisätietoja: www.kirkkotoimii.fi/ortaid
www.kirkkotoimii.fi/missio

Hellevi Matihalti haastattelee

Oikeita päätöksiä ja leikkauksia

Kirkon taloudessa varauduttava muutoksiin

Kirkolliskokousedustaja ja Helsingin seurakunnanvaltuuston puheenjohtaja **Anja Lindström** sanoo, että kirkossakin talous on taloutta, ja siinä on omat lakinsa. Ja kun elämme yhteiskunnassa, emme pääse liioin siitä eroon. Siinä on myös omat vaikuttajansa, hän muistuttaa.

Anja Lindström ja **Veikko Halonen** muodostivat taloustyöryhmän, joka laati raportin kirkon hallinnon kehittämisen jatkoryhmän mietintöä varten. Taloustyöryhmä kartoitti kirkon taloudenhoiton tilannetta laajasti ja teki siitä kehittämis ehdotuksia.

Näistä asioista keskustelin Anja Lindströmin kanssa erään syyskuisen iltapäivän.

Vanhentuva kirkkoväki

Anja Lindströmin mukaan tärkeintä on varautua muutoksiin tulevaisuudessa niin yhteiskunnassa kuin ortodoksisessa kirkossakin.

– Väestöpohjamme vanhenee, ja se on kirkossamme leimallista muuhun suomalaiseseen yhteiskuntaan verrattuna,

HELLEVI MATIHALTI

hän sanoo. – Se vaikuttaa verokertymään, ja tulevaisuuden näymät eivät tältä osin ole kovin valoisat.

Hän toteaa myös kirkosta eroamisen lisääntyneen ortodoksisessakin kirkossa.

– Liittyminen on hidastunut ja luopuminen kasvanut. Nämä ovat faktoja, jotka vaikuttavat verojen kertymään ja siten kirkon talouteen.

– On otettava huomioon myös yhteiskunnan taloudellinen kehitys, johon vaikuttaa kansainvälinenkin tilanne. Nämä tekijät vaikuttavat osin valtion määrärahaan, hän sanoo.

Asenteet koventuneet kirkkoa kohtaan

Lindström huomauttaa, että valtion määrärahaan vaikuttaa myös yleinen asenneilmasto.

– Tarkoitan sitä, miten suhtaudu-

taan uskonnollisiin yhteisöihin ja miten suhtaudutaan kirkkoihin – halutaanko ne pitää kansankirkkoina. Onhan runsaasti vaatimuksia, että kirkko ja valtio pitäisi erottaa toisistaan. Ja aivan äskettäin vapaa-ajattelijat vaativat yhteisöveron poistamista – joka tosin meidän kirkollemme on varsin marginaalinen tulonlähde.

Lindströmin mukaan tähän asenneilmastoon kuuluu myös tasa-arvokysymys:

– Hiljattain luin lehtiartikkelin, jossa nimenomaan tuotiin esiin se, että ortodoksinen kirkko ei ole tasa-arvoinen, koska se ei ole avannut pappisvirkaa naisille. Naisasialiike vaatii selkeää tarkastelua, miten valtion varoista tuetaan sellaisia yhteisöjä, joissa tasa-arvo ei toteudu. Emme tiedä siis, millainen kehitys on tältä kannalta odotettavissa.

Kiinteistöjen hoito rasittaa

Tällaiselta näyttää kirkon talouden tulo- ja meno-osa. Entä menot?

– Eniten kirkon taloutta rasittaa kiinteistöpuoli, Lindström selvittää. – Monissa seurakunnissa on vanhoja tsaarinaikaisia kirkkoja, jotka on mitoitettu aivan toisin kuin nykyinen tarve edellyttäisi. Näiden kirkkojen korjaamista säädellessään hyvinkin ankarasti, ja silloin kaikki korjaustyö tulee hyvin kalliiksi. Myös ylläpitokustannukset ovat korkeat.

Hän painottaa sitä, että kun kirkon taloutta tarkastellaan pitkällä tähtäyksellä – kuten hänen mielestään ehdottomasti olisi tehtävä – kirkkojen korjaustyöt tulevat ajankohtaisiksi niissäkin kirkkoissa, jotka tällä hetkellä ovat kohtalaiten uusia.

– Tämän kiinteistömassan ylläpitäminen tulee olemaan melko problemaattista, hän toteaa.

Kirkkojen ylläpitokustannusten yhteydessä Lindström ottaa esille kysymyksen siitä, minkä suuruinen seurakunta ylipäättään pystyy vastaamaan itsestään eikä ole pelkästään avustusten varassa.

– Kriittiseksi rajaksi on laskettu noin tuhat henkeä. Tällä hetkellä kaikkien kriittisin hiippakunta on Karjalan hiippakunta. Siellä on kymmenen seurakuntaa, joista tuota kriittistä rajaa hipoo viisi. Seurakuntia, joissa on alle tuhat jäsentä, on kaksi.

– Ja kuitenkin, hän jatkaa, – siellä on 30 kirkkoa ja 48 tsasounaa.

– On vaikea tulevaisuuden kysymys, mistä näiden ylläpitoon saadaan resurssit.

Eläkkeensaajien määrää kasvaa

Toinen kirkon suuri meno-osa on vanhan eläkesääntöön mukaan papistolle ja kant-

oreille maksettavat eläkkeet.

– Määrä tulee kasvamaan, Lindström sanoo. – Tällä hetkellä tilanne hoituu niin, että yhtä vuotta varten maksettavat eläkkeet ovat koossa, mutta mittään pidempää suunnitelmaa tai laskentamallia ei ole tehty.

Hän jatkaa, että juuri tämä on hänen lempiaiheensa: hänen mukaansa kirkostamme puuttuu todellisia talouden ammatillaisia.

– Pitäisi olla hyvätasoinen hallinto- ja talousjohtaja, hän innostuu. – Sellainen, joka osaisi kehittää sisäisen laskennan, jolla voitaisiin katsoa, miten asiat toimivat eli menevätkö rahat oikeisiin kohteisiin ja saadaanko todella sitä, mitä on kuviteltu saatavan. Ainahan kaikkiin laskelmiin tulee muutoksia – elämä on sellaista – mutta tämä antaisi suuntaa. Tiedettäisiin, mihin pitää varautua. Ja pitäisi luoda sellainen hallinnon malli, joka on mahdollisimman joustava, kun vaikeat ajat koittavat.

Kirkon hallinto kasvussa

Kirkon hallinnon kehittämistähän jatko-työryhmä on pohtinut, ja osana sitä on ollut kirkon taloudesta nousevat hallinnon tarpeet. Tässä suhteessa tärkeimpiä tavoitteita ovat olleet byrokratian vähentäminen, hallinnon keventäminen ja kustannusten vähentäminen.

Miten – aivan konkreettisesti – näihin tavoitteisiin päästään?

Lindström arvelee, että tärkeä tekijä olisi palvelukeskuksen kehittäminen niin, että sinne lisättäisiin toimintoja. Hänen mielestään osa palvelukeskuksen työntekijöistä voisi toimia myös muissa seurakunnissa. Tällöin työ voitaisiin tasata niin, että missään ei syntyisi vajaakapasiteettia ja toisaalta työntekijöiden määrä työn keskittämällä vähenisi. Järjestelyn ansiosta pienempien seurakuntien kirkkoherat voisivat suuremmassa määrin keskittyä varsinaiseen papin työhön.

– Kulut ovat kasvaneet, kun hiippakuntahallintoon, keskushallintoon ja Kirkkomuseoon on tullut lisää henkilöitä, hän sanoo. – Seurakunnilta perittävät keskusrahastomaksut, yhteisövero ja valtion apu eivät riittäneet kattamaan menoa, ja näin tuli negatiivinen kate, joka kätettiin sijoitusrahastojen tuotoilla.

– Kaikissa organisaatioissa tuppaa hallinto kasvamaan, ja tätä pitäisi pystyä

seuraamaan niin, ettei se paisu liiaksi.

Seurakuntien talousvastuu korostuu

Hallinnonuudistuspöytäkirja esittää päätösvaltaa siirrettäväksi hiippakunnilta seurakuntiin. Mietin, että se merkitsee päätösvalan siirtymistä yhä enemmän maallikoille. Eikö se ole epäortodoksis-ta?

Lindström sanoo, ettei ole miettinyt, mikä käytännön toimissa on ortodoksisista ja mikä epäortodoksisista. Hän toteaa myös, että raha tulee joka tapauksessa maallikoilta.

– En usko, että meillä on enää paluuta siihen, että talouden puolella piispat yksin ratkaisisivat asiat. Meillä on nykyhallinnossa selkeä esimerkki, mihin suuntaan kehitys on mennyt uuden kirkkolain ja -asetuksen tultua voimaan vuonna 2007. Kun ulkopuolinen kontrolli valtion määrärahoista oli Opetusministeriössä, pysyttiin sen rahan puitteissa. Kun kontrolli siirtyi omiin käsiin, hallinnon kustannukset kasvoivat valtavasti.

Olisiko eri seurakunnilla valmiuksia tällaiseen päätöksentekoon? Kun ajattelee, että parissa seurakunnassa on esimerkiksi päätetty papiston palkkojen nostamisesta vähintään 10 prosentilla samaan aikaan, kun budjettia muuten kiristetään, se ei ehkä vakuuta tästä.

– Seurakuntien valmiudet ovat hyvin eritasoisia – ja millainen tulee seurakuntakenttä olemaan tulevaisuudessa? Mutta periaatteessahan demokratiassa on se heikko puoli, millä perusteella ihmiset päättävään elimiin valitaan. Kaikki riippuu viime kädessä siitä, tajuavatko nämä valitut vastuunsa.

Hän miettii, että ensimmäisen aallon varojen vähenemisessä vastaanottavat kuitenkin seurakunnat.

– Niillehän verotulot kertyvät. Jos seurakuntien tulot vähenevät, ne eivät pysty maksamaan keskusrahastomaksua...

Hän kuitenkin arvelee hiippakunnilla olevan tärkeä rooli piispan johdolla toimivine johtoryhmineen, ja toivoo seurakuntien vakavasti harkitsevan enemmän yhteistyötä keskenään.

Jääkö mitään jäljelle?

Mitä leikataan, jos kirkon varat huomattavasti vähenevät? Mitä jää jäljelle? ▶

Kahdeksas suuri ja pyhä synodi

Ortodoksinen maailma odottaa koko kirkkoa koskevan suuren ja pyhän synodin eli kahdeksannen ekumeenisen kirkolliskokouksen kokoontumista. Viimeinen yleiskirkollinen kokous pidettiin vuonna 787 Konstantinopolissa. Vaikka tuon kokouksen jälkeen on pidetty useita merkittäviä pienempiä ja paikallisia synodeja, ei ekumeenista eli koko ortodoksista maailmaa käsittävää kirkolliskokousta ole voitu järjestää.

Kahdeksannen ekumeenisen kirkolliskokouksen valmistelu alkoi 50 vuotta sitten Konstantinopolin patriarkan **Athenagoraksen** (1886–1972) kutsusta. Patriarkka Athenagoras kutsui ensimmäisen synodia valmistelevan kokouksen Rodokselle 24.9.–1.10.1961. Kokousta seurasi kaksi (26.–29.9.1963 ja 1.–5.11.1964) muuta kokoontumista Rodoksella.

Neljäs kokous pidettiin 1.11.1967 vihityssä Ekumeenisen patriarkaatin uudessa keskuksessa Sveitsin Chambésyssä 8.–15. kesäkuuta 1968. Patriarkka Athenagoras kutsui kokouksen koolle ortodoksille paikalliskirkkoille lähetetyllä kiertokirjeellä, ja tämän kokouksen oli tarkoitus aloittaa määrätietoisesti kahdeksannen ekumeenisen kirkolliskokouksen valmistelu.

Esisynodin kokoontuminen Sveitsissä oli tärkeää Ekumeeniselle patriarkaatille, jonka toiminta Turkissa oli 1960-luvulla tiukasti rajoitettua. Patriarkaatin keskus palveli esisynodin paikkana kahdesta syystä. Chambésy sijaitsi puolueettomalla ja kaikkien ortodoksisten kirkkojen perinteisten kanonisten alueiden ulkopuolella ja Geneven naapurissa, mikä puolestaan on Kirkkojen maailmanneuvoston pääpaikka.

Esisynodin toiminta keskeytyi keväällä 1996, jolloin Venäjän

ortodoksinen kirkko jättäytyi pois sen työskentelystä Viron tilanteen kriisiytymisen vuoksi.

Uudelleen suuren ja pyhän synodin valmistelu aloitettiin lokakuussa 2008, jolloin kaikki autokefaliset paikalliskirkot sopivat asiasta Konstantinopolissa pidetyssä kirkonjohtajien kokouksessa.

Toistaiseksi viimeisin esisynodin kokous pidettiin patriarkaatin keskuksessa Chambésyssä 22.–26. helmikuuta 2011. Kokouksen asialistalla oli kaksi asiaa: autokefalian myöntämisen perusteet ja kirkkojen arvojärjestyksen eli diptyykin päivittäminen.

Kokouksessa ei päästy yhteisymmärrykseen autokefalian myöntämisen periaatteista. Näkemuserot ovat erityisen suuret Konstantinopolin ja Moskovan välillä. Konstantinopoli pitää autokefalian myöntämistä sille kuuluvana oikeutena. Moskovan mukaan autokefalian myöntää historiallinen äitikirko.

Kirkkojen arvojärjestyksen määrittävien diptyykin päivittämistä ovat pyytäneet Kyproksen, Georgian, Albanian ja Puolan ortodoksiset kirkot. Tässä kysymyksessä ei myöskään päästy yhteisymmärrykseen.

Näitä kahta laajaa asiaa lukuun ottamatta suuren ja pyhän synodin valmistelut ovat loppusuoralla. Valmistelut jatkuvat, ja mikäli näihin kysymyksiin löydetään yhteinen näkemys, voidaan patriarkka **Bartolomeoksen** mukaan ekumeeninen kirkolliskokous kutsua koolle lähivuosina.

Karjalan ja koko Suomen
arkkipiispa Leo

– Selkeitä velvoitteita ovat kiinteistöistä, kaikista pyhäköistä huolehtiminen samoin kuin eläkkeiden maksaminen, Lindström sanoo. – Niistä ei voi tinkiä. Huolta on pidettävä myös niistä seurakunnista, jotka elävät hyvin pitkälti toiminta-avustusten varassa, mutta on tarkasteltava myös sitä, mihin saakka siinä mennään. Toki paljon kulkee kuntauudistusten puitteissa.

– Mielestäni kiinteistöpuolelle pitäisi luoda jokin puskuri, jolla autetaan, hän pohtii. – Seurakunnille voitaisiin myöntää avustuksia, korottomia lainoja tai hyvin matalakorkoisia lainoja seurakunnasta riippuen. Täytyisi olla valmiuksia siihen, miten tilannetta korjataan, kun jonkin kirkon peruskorjaus alkaa rasittaa seurakuntaa kohtuuttomasti.

– Toiminnallisessa mielessä kaikkein tärkeintä on tavalla tai toisella taata se, että ihmisillä on mahdollisuus osallistua jumalanpalveluselämään ja saada osakseen kirkon pelastavaiset sakramentit. Kirkon

varsinainen tehtävähän on kuitenkin sielujen pelastus. Sen jälkeen tulee kirkon kasvattava merkitys, johon saattaa tulla yhä suurempi tarve, kun ajatellaan, miten tarkkaan kouluopetusta säädellään, hän luettelee.

– Diakonia on tärkeä, vaikka sitä kenttää yhteiskunnassamme hoitavat muutkin tahot. Mutta kaukana, kaukana tulee hallinto. Mahdollisimman vähällä byrokralialla on turvattava ydin – se, mikä on kirkon perustehtävä.

Kiinteistöt ja eläkkeet ovat ratkaisevia

Anja Lindström korostaa tarkastelleensa asioita nimenomaan talousihmisenä.

– Taloutta säätelevät omat lainalaisuudet, ja ne on tunnistettava ja niiden edessä on oltava nöyrä, hän sanoo. – Niissä on nähtävä mahdollisuudet ja ne on pantava toimimaan rakentavalla tavalla oman toiminnan tukemiseksi. On myös ymmärrettävä vastuullisuus riittävän pit-

källä aikavälillä. Vielä meillä on mahdollisuus varustautua uhkakuvien varalta.

– Mutta haluan toistaa, että on asioita, jotka on todella otettava huomioon ajoissa, ja niitä ovat juuri nämä kiinteistö- ja eläkeasiat. Jos niin ei tehdä, ne kiertyvät haittaamaan toimintaa. Ja silloin ollaan tuhoamassa tärkeintä, jos toiminnan kustannuksella joudutaan rahoittamaan kiinteistöpuolta tai maksamaan eläkerahastoihin.

■ Hellevi Matihalti

Talustyöryhmän raportti:

- <http://www.ort.fi/fi/content/hallinnon-kehittamissuunnitelma-valmistui>
- <http://www.ort.fi/sites/default/files/liitteet/Jyrki%20Härkönen/Talustyoryhmän%20raportti%205.8.2011.pdf>

Trimeeri Oy
www.trimeeri.fi

Nunnat europarlamentissa

Eipä kulu päivääkään, jolloin europarlamentti tai komissio tai **Olli Rehn** ei olisi jollakin tapaa esillä uutisissa. Tämän vuoksi europarlamentti tahtookin lähestyä myös euroalueen tavallisia kansalaisia. Niinpä eri maiden euroedustajilla on mahdollisuus kutsua joka vuosi EU:n laskuun tietty määrä oman maansa kansalaisia vierailemaan paikanpäällä. Tarkoituksena on, että ihmiset pääsevät näkemään, kuinka tuo valtava laitos, sotien repimän Euroopan jo vuosisatoja unelmoima ja vihdoin toteutunut suuri haave, käytännössä toimii. Kirkkomme oma poika isä **Mitro** on pitänyt huolta siitä, että myös Suomen ortodoksit aina nunnia ja munkkeja myöten ovat päässeet tutustuman tämän Euroopan keskeisen hallintoelimen toimintaan. Hiljattain siellä vieraili tämän kirjoittajakin, jo aikaisemmin kesän alussa äiti Igumenia ja kolme sisarta. Mikä valtava organisaatio tulkkiaarmeijoiheen, meppien avustajiin, turvallisuusmiehineen! Vierailuni aikana sattui sellaistaikin, että europarlamentissa oli sähköhäiriö ja koko suuri rakennus evakuoitiin. Hyvä, että olimme alakerroksessa! Palo- ja poliisiautot ulvoivat, ja alkoi olla jo jännittänyt tunnelma. Onneksi lienee ollut kyse vain teknisestä viasta.

Euroihmisille Suomesta levähdyspaikka

Brysselissä ainakin Kreikan ja Kyproksen ortodoksisella kirkolla on omat toimistonsa, joiden kautta pyritään vaikuttamaan europarlamenttiin. Kävimme tapaamassa Kyproksen toimiston johtajaa Neapoliksen piispaa **Porfyriosta**, jonka tehtävänä on tuoda Kyproksen asiaa ja nimenomaan sen kirkollista puolta esille Euroopassa. Pohjois-Kyproksen turkkilaisalueella on näet tuhottu suuri määrä kirkkoja ja tarvelty kristittyjen hautausmaita, vaikka sekin kuuluu EU:hun. Piispa Porfyrios on vierailut

Suomessa ja totesi maastamme: ”Jos patriisi on vielä jossakin, niin se on Suomessa.” Hän tahtoi joskus tulla tänne uudestaan vähän levähtämään. Tässä olisikin Suomelle ja myös omalle kirkollemme uusi rooli: toimia väsyneiden euroihmistien ja kirkollisten johtajien turvallisenä ja rauhallisena levähdyspaikkana!

Oma ryhmäni, johon kuului paljon kreikkalaissyntyisiä suomenkansalaisia, tutustui Brysselin ekumeeniseen patriarkaattiin kuuluvaan kirkkoon, joka on entinen roomalaiskatolinen kirkko. Aikaisempi ryhmä kävi lisäksi myös Moskovan patriarkaatin alaisissa kirkkoissa. Pelkästään Brysselissä on tätä nykyä eri kirkkojen alaisuuteen kuuluvina noin 70 000 ortodoksia – siis enemmän kuin koko Suomessa. Muutamissa roomalaiskatolisissa kirkkoissa onkin jo sivulainoissa

ortodoksia ikoneita, ja eräskin pappi tajuten, että olemme ortodokseja, johti meidät ikonin eteen.

Ekumenia toimii Belgiassa hyvin, ja kirkkojen johtajilla on yhteisiä kokouksia. Bryssel on täynnä mitä kauneimpia rakennuksia, joista suuri osa on kirkkoja – varhaisemmat jo 1200-luvul-

ta. Puhumattakaan sitten Bruggen kana-vakaupungista, jonka mahtavassa katedraalissa saattoi nähdä jopa Michelangelon veistämän Neitsyt Marian patsaan. Siellä säilytetään myös ristiretkeläisten Konstantinopolista tuomaa pyhän Basileios Suuren reliikkiä, jonka äärelle kirkkojen johtajat kokoontuvat aika ajoin yhteiseen kunnioitukseen.

Tulipa mieleeni, että samalla kun ruokoilemme oman valtionpäämiehemme ja koko esivallan puolesta, voisimme muistaa myös noita tuhansissa lasketta-via, europarlamentissa meppinä, avustajina ja käytännön tehtävissä toimivia, jotka yhtenäisen rauhanomaisen Euroopan idean innoittamina ovat tilapäisesti jättäneet kotimaansa ja uurastavat vaikeiden ja raskaiden kysymysten parissa. He jos ketkä tarvitsevat esirukouksia.

■ Nanna **Kristoduli**

Talousasiat korostuvat seurakunnissa

KARI M. RÄNTILÄ

Timo Ruottinen pohtii seurakuntien talousasioita. Lähtökohtana on kirkon hallinnon kehittämissäryhmän mietintö ja esimerkkitapauksena Tampereen seurakunta. Haasteltavana on talouspäällikkö **Marita Jouhki-Inkinen**.

■ Tampereen seurakunnan talouspäällikkö Marita Jouhki-Inkinen sanoo, että Tampereen seurakunnan talous on tukevalla pohjalla.

ta varallisuudesta. Tämän jutun valmistamiseen mennessä ei pyyntöön ennätetty reagoida, mutta lehti haastatteli Tampereen seurakunnan talouspäällikköä **Marita Jouhki-Inkinen** ajankohdaisista asioista.

Mitkä ovat seurakuntien, Tampereen seurakunnan ja kirkon suurimpina haasteina talouspuolella lähimmän viiden vuoden aikana?

– Voin vastata Tampereen seurakunnan puolesta, koska kaikkien seurakuntien tilinpäätöstiedot ovat vain kirkollishallituksen käytettävissä.

– Yleinen valtakunnallinen taloustilanne vaikuttaa myös seurakuntien talouden näkymiin, koska seurakuntien pääasiallinen tulopohja muodostuu verotuloista. Tampereen seurakunnassa edelliset kymmenen vuotta verotulot ovat tasaisesti nousseet, mutta viime ja tämä vuosi on ollut verotulojen osalta hienoisessa laskusuunnassa. Yhteiskunnan nykyinen tilanne vaikuttaa samantapaisesti myös ensi vuonna. Vaikka yleinen työttömyystilanne on lievästi helpottunut, eivät talousnäkymät liene silti kovin hyviä. Pirkanmaa on ollut ja on tänäkin vuonna vetovoimainen alue, jossa työllistytään suhteellisen hyvin. Tampereen seurakunnan jäsenistä 77 % asuu Pirkanmaan alueella. Kovin pitkälle tulevaisuuteen on vaikea ennustaa, tilanteet yleisesti muuttuvat niin kovin nopeasti.

– Tampereen seurakunnan talous on mielestäni tällä hetkellä tukevalla pohjalla. Porin kirkon rakentamiseen otettua lainaa on viime vuonna lyhennetty huomattavasti ennakkoon hyvien vuosien ansiosta. Tällä hetkellä Tampereen pääkirkon tiilistä julkisivua korjataan toista kesää ja ainakin vielä ensi kesän ajan. Tämä investointi on tällä tietämällä suurin hanke seurakunnassa, muutoin varaudutaan talousarviossa pitämään rakennukset kunnossa vuosittaisilla huolto- ja korjaustoimenpiteillä. Seuraavan viiden vuoden sisällä tulee ajankohtaiseksi lahjoituksena saadun

Vaalit seurakunnissamme lähestyvät jälleen. Kirkkoherrat ovat rohkaisseet seurakuntalaisia ottamaan osaa yhteisiin talkoisiin luottamuselimissä ja seurakunta-aktiivit ovat seuloneet sopivia ehdokkaita pätevien ja motivoituneiden henkilöiden löytämiseksi tärkeisiin luotustehtäviin.

Seurakuntavaltuuston yksi keskeisimpiä rooleja kytkeytyy talousasioihin. Valtuusto vahvistaa budjetin ja hyväksyy tilinpäätöksen vuosittain. Seurakuntiemme rahoitus perustuu verotuloihin ja veroprosentit vaihtelevat välillä 1,60–2,00 %. Kuntakohtaisesti tiedot löytyvät verohallinnon verkkosivuilta osoitteesta [linnosta/Tuloverotilastoja\(14419\).](http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohal-</p></div><div data-bbox=)

Miten verotulot riittävät seurakuntien ja kirkon välttämättömien menojen hoitoon nyt ja tulevaisuudessa? Mitä seurakuntalaiset saavat vastineeksi maksamilleen ”kymmenyksille”? Kirkon hallinnon ja talouden kehitystä on mietitty ja suosituksia annettu hiljattain. On esitetty läpinäkyvyyden lisäämistä hallinnossa ja taloudessa.

Kyselyä seurakunnista

Analogi kyseli Ortodoksisen tiedotuskeskuksen ystävällisellä välityksellä tietoja ortodoksisen kirkon keskushallinnon ja seurakuntien taloudesta, tulo- ja kulutuksista, budjetteja, sijoituksista ja muus-

Kalliosalmen kesäpaikan peruskorjaus.

Miten arvioit talouden seuranta-järjestelmiä kirkkokunnassa yleensä ja Tampereen seurakunnassa erikseen? Tuottaako laskentatoimi tarvittavan oikeellisen ja vertailukelpoisen tiedon toiminnan suunnittelua ja budjetoimia varten?

– Taas puhun vain Tampereen seurakunnasta, en tunne muiden seurakuntien tai kirkon järjestelmiä.

– Mielestäni seurakunnan laskentatoimi antaa tarvittavat tiedot seurakunnassa tapahtuvaan suunnitteluun ja budjetointiin. Suunnitelmat ja niihin tarvittavien määrärahojen tarve lähtee seurakunnan päätehtävästä ja sitä tukevien toimintojen tarpeesta. Toiminnan tarpeiden toteuttamista rajoittaa kuitenkin tulopuoli. Verotulot ovat pääasiallinen tulolähde, joillakin seurakunnilla ainoa. Jos verotulot notkahtavat useana vuonna, aiheuttaa se toiminnan karsimista. Seurakunnassa on paljon menoja, kuten kiinteistöhuolto, sähkö, lämmitys, vesi, vuokrat ja vastikkeet, joista ei voi karsia, vaan pikemminkin hinnat nousevat enemmän kuin inflaatio tai palkkakustannukset. Pitää muistaa, että seurakunnan talousarvio seuraavalle ja kahdelle suunnitelmavuodelle on todellakin vain arvio, vaikka se on myös samalla seurakunnan rahoja käyttäville henkilöille määrärahojen riittävyyden suhteen sitova asiakirja.

– Seurakunnan laskentatoimi ei ole samanlaista kuin yrityksissä, tosin kaiken aikaa se on menossa yhä enemmän liikekirjanpidon periaatteita noudattavaksi, jolloin tuloksen merkitys kasvaa. Samoin myös laskentatoimen tuottamien raporttien luettavuus ja ymmärrettävyys paranee, varsinkin kollegiaalisessa päätöksenteossa ja tilintarkastuksessa. Kyseisissä raporteista laadittavien tunnuslukujen avulla voidaan helposti vertailla eri vuosia tai eri seurakuntia keskenään.

Äskettäin on esitetty, että ortodoksisen kirkon kirjanpitojärjestelmää, kustannuspaikkajakoa ja tiliointiä tulisi muuttaa entistä läpinäkyvämmäksi ja siinä tulisi noudattaa liikekirjanpidon ja hyvän kirjanpitotavan käytänteitä. Mitä lausunto mahtaa tarkoittaa, arvostellaanko siinä kenties jotenkin nykykäytäntöjä? Millainen jär-

jestelmä sinun mielestäsi palvelisi seurakuntia ja kirkkoa, joka ei kuitenkaan ole liikelaitos?

– Nykyinen liikekirjanpitomalli pohjautuu julkishallinnossa käytössä olleeseen hallinnolliseen kirjanpitoon, jossa jokainen toiminto jaettiin kustannuspaikoiksi. Jokaiselle kustannuspaikalle kirjataan eri tileille kaikki tapahtumat tulo- tai menolajin mukaisesti. Tämä on hyvin yksityiskohtainen tapa kirjata tapahtumat. En tiedä, miten tämä estää läpinäkyvyyttä. Kustannuspaikkajako on mielestäni hyvä suunnittelun ja budjetoinnin kannalta, se pakottaa miettimään tarkoin jokaista määrärahatarvetta. Seurauksena talousarviosta tulee kyllä raskas monisivuinen raportti.

– On itsestään selvää, että kirjauksissa noudatetaan hyvää kirjanpitotapaa, eikä kuluja kirjata sellaisille tileille tai kustannuspaikoille, joilla vuoden lopulla sattuu olemaan vielä käyttämätöntä määrärahaa jäljellä. Valtuuston vahvistama ylempi tai alempi talousarvion sitovuustaso auttaa poistamaan tämän ongelman. Väärä tiliointi- ja kirjaustapa vääristää talousarvion toteutumista ja sotkee seuraavan vuoden budjetoinnin perustan, koska se perustuu paljolti edellisen tilinpäätöksen lukuihin. Se vie pohjan myös tilinpäätöstietojen vertailtavuudelta eri vuosien kesken.

– Mikäli nykyinen kirjanpitojärjestelmä halutaan muuttaa, niin kai sille on jokin tarve.

Kerääkö mikään taho seurakunnista vertailevaa taloustietoa? Olisiko sellainen tilastointi edes mahdollista? Ovatko eri seurakuntien järjestelmät yhteneväiset niin, että budjetti- ja toteutumalukujen vertailu on järkevällä tasolla mahdollista? Noudatetaanko siis yhteisiä tiliointiohjeita?

– Kirkollishallitus kerää seurakuntien tilinpäätöksistä tiettyjä lukuja tilastointia varten. Tilinpäätöstietojen ja tunnuslukujen vertailumahdollisuus seurakuntien kesken on luultavasti sen toiveena tulevaisuudessa. Tämä mahdollistuu vasta sitten, kun kaikki seurakunnat ovat palvelukeskus Auliksen kanssa samassa taloushallintojärjestelmässä.

Vuoden 2012 alusta on enää viisi seurakuntaa yhteisen järjestelmän ulkopuolella. Olisi suotavaa, että kaikki tulisivat mukaan, noista viidestäkin suurin

Yleinen valtakunnallinen taloustilanne vaikuttaa myös seurakuntien talouden näkyymiin

osa ostaa nuo palvelut muualta. Miksi niitä ei ostettaisi seurakuntia palvelemaan perustetusta Auliksesta? Tämä varmistaisi yhteisen tilikartan käytön. Tuotettaisiin kirkollishallitukselle sen tarvitsemia tietoja tilastointia ja muita tarpeita varten.

Uudessa hallintomietinnössä esitetään, että taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaista tarkastella koko ortodoksisen kirkon kiinteistöomaisuutta kokonaisuutena ja että sitä mahdollisesti hallittaisiin keskitetysti. Mitä mieltä olet tästä ehdotuksesta?

– Seurakuntien kiinteistöomaisuuden hallinnointi keskitetysti kuulostaa vaikeasti toteuttavalta asialta. On lukuisa määrä kirkkoja ja monenlaisia kiinteistöjä. Hyvää olisi kattava tieto kirkollishallituksessa koko kirkkokunnan alueella olevasta kiinteistömassasta.

– Taloudellinen tarkoituksenmukaisuus selviää vasta, kun sitä on tarkemmin suunniteltu ja tehty tarvittavat kustannus- ym. laskelmat. Asiasta seurakunnissa saatetaan olla montaakin mieltä. Ainahan kannattaa tutkia ja selvittää, niinhän myös kirkon keskusrekisterin ja palvelukeskus Auliksen perustaminen käynnistyi. Aina jotkut vastustavat ja jotkut ottavat ilolla vastaan uudistukset parempana palveluna.

Tampereen seurakunnan tunnuslukuja

Tampereen seurakunnan jäsenmäärä vuonna 2010 oli 2 894 henkilöä. Veroprosentti 2,00 %. Pyhäköt ovat Tampereen

kirkko, Porin kirkko, Kolhon kirkko ja Valkeakosken rukoushuone. Seurakunnan lähes kokonaan omistama kiinteistöyhtiö on Kiinteistö Oy Nikolaintalo, jossa sijaitsevat kanslia ja seurakuntasali keittiöineen sekä vuokrattuja liiketiloja. Muita kiinteistöjä ovat Kalliosalmen kesäpaikka ja Lavian tila. Henkilökuntaan kuuluu kokoaikaisia työntekijöitä 5, osa-aikaisia 3 ja tuntityöntekijöitä 44. (yhteensä palkkarekisterissä 52 henkilöä)

Seurakunnan talousrakenne

MENOT 1000 €	2010 Toteutunut	2011 Talousarvio
HENKILÖSTÖKULUT	391	419
TOIMINTAKULUT*)	325	288
VUOKRAT**)	6	4
KESKUSRAHASTOMAKSUT	135	135
RAHOITUSKULUT	79	37
POISTOT	45	48
Yhteensä	981	931
Menot yhteensä ilman poistoja	936	883

*) ilman Analogin kustannuksia

***) ei sisällä Nikolaintalon liiketilöiden eikä seurakuntatilojen vastikkeita

Toimintatuloihin ja -menoihin Tampereella sisältyvät läpikulkueränä Analogi-lehden pyörittämisestä kerättävät maksut seurakunnilta. Vuona 2010 tämä muodosti 119.000 euron kauttakulkuerän, ja tällä vuodelle on budjetoitu 116.000 euroa. Nämä erät on taulukossa vähennetty seurakunnan ilmoittamista luvuista.

Seurakunnan vuokramenot ovat vähäisiä ja koituvat seurakunnan tilaisuuksista, joita toimitetaan ulkopuolisissa tiloissa. Keskusrahastomaksut tarkoittavat maksuosuuksia kirkkokunnalle.

Menopuolella esiintyvä rivi ”poistot” on puhtaasti tilinpidollinen, tavallaan epätodellinen käsite. Poistot eivät suoraan rasita seurakunnan taloutta, niitä ei makseta kassasta ulos. Poistojen yhteydessä voidaan sen sijaan katsoa lainojen lyhennyksiä, jotka Tampereen tapauksessa nyt ovat poistoja suurempia.

1000 €	2010 Toteutunut	2011 Talousarvio
LAINOJEN LYHENNYKSET	472	72
Lainasaldo vuoden lopussa	428	356

Kokonaan toinen asia on, miten seurakunnan pysyvä varallisuus on arvioitu seurakunnan taseissa, missä ne

esiintyvät poistojen jälkeisinä kirjanpidollisina lukuina, käypien arvojen kanssa niillä ei ole tekemistä. Tällä seikalla ei kuitenkaan ole merkitystä ainakaan normaalitilanteessa seurakunnan toiminnan rahoittamisen kannalta.

Rahoituskulut ovat korkomenoja, tosin budjetoitu korkotaso edellisen vuodenvaihteen saldoon näyttää hurjalta, mutta siihen on syy. Seurakunnalla on

- Henkilöstökulut 45 %
- Toimintakulut 31 %
- Vuokrat 0 %
- Keskusrahastomaksut 15 %
- Rahoituskulut 4 %
- Poistot 5 %

kiinteäkorkoinen laina 4,42%:n korolla. Hyvänä vuonna seurakunta halusi tehdä ennenaikaisen lyhennyksen, minkä johdosta maksettiin sakkokorkoa rahoituslaitoksen tulevaisuudessa saamatta jääneen korkotuoton korvaamiseksi. Vaihtoehtoinen toimintatapa eli veroprosentin laskeminen ei saanut valtuustossa kannatusta.

Seurakunnassa on tehty myös investointeja, tässä tapauksessa lähinnä perus-

INVESTOINNIT 1000 €	2010 Toteutunut	2011 Talousarvio
TAMPEREEN KIRKKO	95	100
KALLIOSALMEN LEIRIPAikka	4	0
NIKOLAINSAALI	3	24
PORIN KIRKKO	0	5
Yhteensä	981	931

parannusmenoja. Nämä eivät näy vuotuisina menoina muutoin kuin laskennallisina poistoina. Tarpeelliset rakennusinvestoinnit onkin tältä erää toteutettu. Alla olevat kustannukset maksetaan seurakunnan kassasta kerralla, vaikka ne eivät budjetissa menoina näyäkään.

Kassamenot eli menot ilman poistoja, lainojen lyhennys sekä investoinnit olivat yhteensä 1.510.000 € vuonna 2010, ja budjetti tälle vuodelle on 1.084.000 €.

Esitämme vielä toimintamenojen jakautuman. Tässä seurakunnan varsinaista toimintaa kuvaavassa %-jakautumassa ovat mukana henkilöstö- ja muut toimintameno.

- Yleishallinto 13 %
- Yleinen seurakuntatyö 55 %
- Kirkkojen toiminta 22 %
- Seurakunnan kiinteistöt (Ei Nikolaintalo) 10 %

Miten välttämättömiin menoihin kätään tarvittava rahoitus?

Jotta mahdollinen vertailu muiden seurakuntien vastaaviin lukuihin olisi perusteiltaan oikeampi – jos nimittäin joku haluaa tällaisia vertailuja tehdä – katsoimme tarpeelliseksi riisua seurakunnan ilmoittamista luvuista Analogin julkaisemisesta johtuvan näennäisen tuloerän ja käsitellä liiketilöiden tuoton nettona, siis vastikekuluilla oikaistuna. Tällöin jakautuma muodostuu seuraavaksi:

Vuokratuloissa liiketilöiden osuus nettotulona on karkeasti seuraava:

TULOT 1000 €	2010 Toteutunut	2011 Talousarvio
TOIMINTATULOT (ilman Analogia)	95	86
VUOKRATULOT (netto)	105	117
SIJOITUS JA SAT. TULOT	23	12
Yhteensä	951	1015

- Toimintatulot (ilman analogia) 8 %
- Vuokratulot (netto) 12 %
- Verotulot 79 %
- Sijoitus- ja satunnaiset tulot 1 %

Liiketilöiden nettotuotto	61	73
Nikolaintalon tontin vuokra	36	36

Vuokratuloja on kahdenlaisia: liikehuoneistojen vuokria ja seurakunnan omassa käytössä olevien tilojen vähäisiä vuokria. Todellisuudessa vuokratulot Nikolaintalon vastikkeilla oikaistuina ovat jonkin verran suuremmat taulukossa esitetystä, koska seurakunta ei erittele vuokrattujen tilojen ja seurakunnan käytössä olevien tilojen vastikkeita, vaan kaikki vastikkeet, vuositasolla 112.000 €, menevät samalle tilille. Kirjaustapa viivastaa talousvertailuja sikäli, että seurakunnan toimintaan liittyvät menot ovat noiden seurakuntatilojen vastikkeiden verran liian pienet, ja liiketilöiden tuotto näyttää vastaavasti hiukan todellista vähäisemmältä.

Liiketilojen vastikkeilla oikaistu nettotuotto vuonna 2010 oli noin 97.000 € ja tänä vuonna budjetin mukaan 109.000 €. Luvut sisältävät Nikolaintalon tontinvuokran seurakunnalle, se on nimittäin myös tuloja liiketiloista, tämä vain tulee maanvuokrana, josta ainoastaan pieni osa kohdistuu seurakunnan toiminnallisiin tiloihin.

Toimintatulot muodostuvat seurakuntatyön tuloista noin 20.000 € vuositaitain, kirkkojen toiminnasta miltei 60.000 € ja loput yleishallinnosta ym. tarkemmin kohdentumattomasta. Seurakuntatyöhön lasketaan kerätyt leiri- ja retkimaksut, kirkkokahvitulot ja muita senkaltaisia eriä. Kirkkojen tuloja ovat mm. tuohusten myynti, kolehdit, muu myynti sekä esimerkiksi kesäiset opastusavustukset.

Kun tuloista vähennetään kassamennot päästään tarkastelemaan seurakunnan rahoitusaseman muutosta.

	2010	2011
	Toteutunut	Talousarvio
RAHOITUSASEMAN MUUTOS		
1000 €	.559	-.69

Negatiivinen luku tarkoittaa, että seurakunnan kassa on vahva, koska alijäämäinen lopputulos ei ole vaatinut lisälainan nostamista, päinvastoin, lainaa on lyhennetty ennenaikaisesti.

■ **Timo Ruottinen**

Ortodoksinen kasvatus kattaa kaiken

Kirkko on ortodokseille usein merkityksetön asia

Isä Jarmo Hakkarainen

Kristus antoi konkreettisen ohjeen kirkolliselle kasvatusyölle. Ortodoksinen kirkko toteuttaa tätä ohjetta kasvattamalla ja ohjaamalla kirkon jäseniä. Kirkon vanhimmassa perinteessä kirkollinen kasvatus oli aina kirkollinen realiteetti. Syyrialais-syntyinen teologi ja pedagogi John Boogramra (k. 1999) vertaa kirkkoa kohtuun, jossa ihmiset elävät ja kehittyvät. Boogramran mukaan ei voi olla kirkosta erillään olevaa yleiskristillisyyttä tai yksityiskristillisyyttä. Sellainen kristillisuus on hänen mukaansa itsepetosta.

Lapsen ortodoksinen kasvatuksen tärkein paikka on koti, ja tärkeimmät kasvattajat ovat vanhemmat. Pyhä Johannes Krysostomos (k. 407) opetti jo 300-luvun lopulla vanhempien ja kodin merkityksestä ja antoi yksityiskohtaisia neuvoja lasten kasvatukseen.

Kirkkoisä kehotti vanhempia opettamaan lapsilleen oikeudenmukaisuutta ja kohteliaisuutta. Hän varoittaa kasvattajia: "Älä anna lapsesi kuulla vahingollista puhetta, kevytmielisiä juttuja ja juoruja. Lapsen sielu on kuin vastarakennettu kaupunki, jossa on uusia asukkaita, vielä muukalaisia ja kokemusta vailla. Kuten kaupungissa on varkaita ja rehellisiä miehiä, niin on myös ajatus- ja ajattelun tapaan sielussa. Puhu itse lapsellesi kääntäen hänet pois lapsellisesta turhanpuhumisesta, sillä lapsessa kasvatat taivaan kansalaista. Älä opeta lapselle mitään, mikä ei ole totta, vaan johdata hänet Raamatun opetukseen."

Kuka tahansa ortodoksinen kasvattaja: vanhempi, kummi, rippi-isä tai opettaja onnistuu parhaiten kasvatustehtävässään elämällä itse esimerkkinä lapsille. Rakkaus luo pysyvän perustan kasvatukselle (ks. 1. Kor. 13:1–13). Ortodoksisessa kasvatuksessa on keskeistä kristillisen elämän todeksi eläminen. Ortodoksinen kasvatus merkitsee kirkon käytännön siirtämistä eteenpäin. Ortodoksinen kasvatus kattaa kaiken.

Yhteisön usko Jumalaan ja sen mukainen jumalanpalveluselämä vaikuttavat kirkkoyhteisön elämään ja arvoihin. Ortodoksiset isät korostavat opetuksissaan Jumalan ja ihmisen välisen yhteistyön tarpeellisuutta pelastushistoriassa. Rakkaus on jumalallis-inhimillinen todellisuus: Jumala loi ihmisen "omaksi kuvakseen".

Kaikkien ehtoollisyhteydessä elävien ortodoksien tehtävänä on pappeina ja maallikoina, miehinä ja naisina, vanhoina ja nuorina osallistua Jumalan lähetytyöhön. Koko Jumalan kansaa kutsutaan elämään ja todistamaan maailmassa ortodoksista uskoa yhteisönä.

Tietämys kirkon perinteestä heikkoa

Ortodoksien tietämys kirkon perinteestä ja elämästä on heikkoa. Kirkko on usein ortodokseille

le merkityksetön asia. Kirkon korostama liturginen ajan pyhittäminen on kaukana ihmisten kroonisesta kiireestä ja elämän peloista.

Suomalaisessa elämänmenossa ihmisten yhteisöllisyys ja keskinäinen riippuvuus on ollut jo kauan kadoksissa. Kun ihminen on vain fyysisesti läsnä, hän ei näe eikä kuule toista ihmistä. Jotta lapsi voisi olla lapsi, hän tarvitsee jonkun, jolle olla lapsi. Lapsi ei voi olla lapsi tyhjälle avaruudelle, ei itselleen eikä yhteiskunnalle. Jonkun on oltava läsnä hänen elämässään persoonana.

Ortodoksinen kirkon elämän kannalta on erityisen kipeä asia perheen merkityksen heikkeneminen. Yhä useammat vanhemmat siirtävät lastensa kasvatustehtävän päiväkodeille ja peruskoululle. Kodeissa ei tunneta vastuuta ortodoksisten arvojen luomisesta lasten ja nuorten elämään.

Suomalaisessa kasvatustilassa ei ole yleensä fyysisiä läheisyyttä, ei kannustusta eikä kiitosta. Lapsi oppii olemaan tuomatta tunteitaan vuorovaikutukseen. Hän kasvaa ja varttuu ennakoimattomassa ympäristössä. Lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöt ovat yleisyydeltään Suomessa sitä luokkaa, että voidaan puhua kansantaudista. Vaikeimpien häiriöiden juuret ulottuvat lasten varhaisimpiin vaiheisiin. Keskeinen asia on, että lapsella on rinnallaan läsnä oleva aikuinen.

Ihminen sairastuu kiireeseen. Kiire johtuu siitä, että aikaa koetaan olevan vähän, ja se taas johtuu vääristä valinnoista. Tekemisestä ja suorittamisesta tulee ihmiselle itsetarkoitus. Suorituspaineeissa ei ole voimavaroja läsnä olemiseen. Lapsen isä tai äiti ei voi antaa lapselleen sellaista, mitä itsellä ei ole. Lapsi jää usein vaille aikuisen ihmisen läsnäoloa.

Elävä usko

Pyhän Johannes Krysostomoksen mukaan ihminen on olemassa ensisijaisesti Jumalaa ja lähimmäistä varten. Kirkko on hänen mukaansa "sairaala" ja "hengellinen vastaanottohuone", jossa hoidetaan ihmisen sielun moninaisia vammoja. Kirkossa kaikki on hyödytöntä ilman ihmisten keskinäistä rakkautta. Pyhä Johannes opettaa: "Kristus ei luokittele ihmisiä kiiruhtaessaan rakkaudessaan auttamaan heitä, olivatpa he rujoja ja rumia silmälle, köyhistä köyhimpiä, alhaissyntyisiä, hylättyjä tai rampoja. Kristus kutsuu luokseen kaikkia, ja hänen hyvyytensä on sanoin kuvaamatonta. Hänelle ei kukaan ole liian alhainen tullakseen autetuksi."

Kirkon tehtävä on tukea jäsenissään läsnä olevaa kirkollista vanhemmuutta, joka välittyy isän, äidin tai kasvattajan kautta. Aikamme suomalaisessa kirkollisessa elämässä tarvitaan kipeästi aikuisuutta. Kirkon elämään syöpyneet rakkaudet synnyttävät ihmisissä valeminän. Mitä vähemmän ihminen saa lapsuudessaan osakseen vilpitöntä rakkautta, sitä enemmän hän samastuu näennäiskirkolliseen elämänmenoon.

**"Ihminen,
joka ei halua
käsitellä
menneisyyttään,
elää siinä."**

Kirkko on ateria

Ihmisiltä puuttuu usein ymmärrys siitä, mitä kirkko on. Siksi monet kirkollisen kasvatuksen osa-alueet jäävät paikalliskirkossa irrallisiksi. Ortodoksit unohtavat, että kirkko on eukaristinen ateria. Kirkko ei ole uskonnollinen instituutio, piispojen hallintoa, rakennuksia, virastoja tai organisaatiojärjestelmää. Kirkko on ateria. Eukaristinen ateria merkitsee ykseyden jakamista Jumalan ja lähimmäisen kanssa.

Joku viisas on sanonut, että ihminen, joka ei halua käsitellä menneisyyttään, elää siinä. Hän elää menneisyyden sitomaa valhe-elämää. Tästä on pohjimmiltaan kyse myös ihmisen hengellisessä kuolemassa. Ihmistä sitoo synnin häpeä, joka estää häntä kohtaamasta kirkon hoitavaa ja eheyttävää todellisuutta. Hän sairastuu vahvuuteen eli hän hylkää oman heikkoutensa, Jumalan lapsena elämisen mahdollisuuden. Se on vahvuutta, joka perustuu heikkouden kieltämiseen. Siksi hänellä ei ole edellytyksiä hengelliseen kasvamiseen. Elämän turvattomuus pakottaa hänet selviytymään.

Elävä usko

Pyhien isien mukaan me perimme vanhemmitamme "muodollisen uskon". Se on usein kehittymätöntä uskoa Jumalaa ja sitoutumista johonkin etniseen joukkoon. Mutta isien mukaan on olemassa myös "elävää uskoa". Elävä usko tarkoittaa ihmisen dynaamista osallistumista Jumalan elämän lahjasta.

Pyhän Johannes Krysostomoksen mukaan elävä usko on "suuri siunaus" ja "kaikkien hyvien asioiden äiti". Elävä usko merkitsee ihmisen hengellisen olemassaolon muuttamista Jumalan hyvyyden ja kauneuden mukaisesti. Hengellinen muuttuminen vaatii ihmiseltä jatkuvaa katumusta. Katumus antaa ihmiselle kokemuksellisen tiedon Jumalan rakkaudesta. Pyhät isät kutsuvat katumusta "elämän äidiksi", "uudeksi syntymäksi", "toiseksi kasteeksi" ja "sielun uudistumiseksi".

Kirkon koko elämä on tavallaan pyhän kasteen mysteerion selitystä ja opetusta. Kaste on todellinen avain kirkon jäsenten elämänmuutokseen ja katumukseen. Tämä uusi elämä annetaan kasteessa ja tulee todelliseksi kirkossa. Ka-

tumuksen mysteerio elää kasteen voimana kirkossa. Se saa sakramentaalisen luonteensa pyhästä kasteesta. Valitettavasti ortodoksisissa liturgisissa käytännöissä kaste on lakannut olemasta kirkon liturgian ja hengellisen elämän keskus. Kirkon yhteisöllisestä tapahtumasta on muodostunut yksityinen seremonia.

Ortodoksinen kristillisyyys kaipaa kipeästi pyhän eukaristian ja kirkon välisen suhteen uudelleen löytämistä. Isä Aleksander Schmemmann (k. 1983) opetti, että ortodoksinen teologia on lakannut toimimasta kirkon omanatuntona ja itsetajuntana. Liturgia on lakannut paljossa opettamasta, muotoilemasta ja ohjaamasta ortodoksinen kirkollista tietoisuutta ja maailmankuvaa. Liturgia rajoittuu kirkkorakennukseen, mutta sen ulkopuolella liturgia ei juurikaan vaikuta ihmisen arjen elämään.

Schmemmann kirjoitti Amerikan tilanteesta, mutta hänen arvionsa sopivat mainiosti myös Suomen nykytilanteeseen. Yhteiskunnan maallistuminen merkitsee meilläkin todellista vaaraa paikalliskirkon elämälle. Se halvaannuttaa kirkollisen elämän. Yksilöllisyyden ja elämän nautintojen korostaminen vieraannuttaa laitoskirkon jäsenen kutsumuksesta kasvaa hengellisesti. Kirkon usko ja käytäntö toteutuu harvoin ihmisten arkielämässä. Ortodoksinen kirkon ulkoinen kauneus kätkee usein alleen narsistisen ihmisen teeskentelyineen. Monet paikalliskirkon nimelliset jäsenet suhtautuvat välinpitämättömästi kirkon opetukseen ja elämään.

Kirkko ei ole paikalleen pysähtynyt ghetto, vaan yhteisessä eukaristiassa palveleva yhteisö. Ortodoksinen liturgisuus on yhteisöllistä, lähimmäisestä välittävää kasvamista ja kasvattamista.

Ortodoksinen uskon kasvattaminen ei rajoitu älylliseen tai tiedolliseen pyrkimykseen. Se on sydämen asia. Se tarkoittaa sydämen sivistystä. Uskon kasvattaminen johtaa kirkon jäsenen sydämen sivistykseen ja iloon Kristuksessa.

Ortodoksisuus on Kristuksen mielen mukainen tapa ajatella ja elää. Ortodoksinen käytäntö on Kristuksen tarkoittaman oikean elämän elämistä. Pyhä Basileios Suuri (k. 379) kiteyttää totuuden sanoiksi: "Kristillisen elämän mitta on Kristukseen samastumisessa". Kirkkoisän mukaan kristityn luovuttamaton tehtävä on "rakastaa lähimmäisiään, osoittaa myötätuntoa sairaita, vammaisia ja unohtettuja kohtaan."

Pyhien isien teologia ilmentää ihmistä hoitavaa kohtaamista Kristuksessa. Ortodoksinen teologinen tieto tarkoittaa uskovien osallistumista Jumalan elämästä. Meidän tulee palata katumuksessa pyhiin isiin ja löytää heidän elämässänsä esikuvasta kirkon kokemus, ei lainomaisena instituutioon, ulkokohtaisena oppina ja kanonisena järjestelmänä, vaan kaiken kattavana elämän muutoksena, matkana pelastukseen ja kirkkastamiseen Kristuksessa.

■ Isä Jarmo Hakkarainen

Kohti jouluapaastoa

KRISTUKSEN RISTIN VALOSSA

KUVAT: MARTTI MALINEN

Lahden seurakunnan pastori **Ville Kiiveri** innostaa meitä siihen, että hyvillä teoilla, harkituilla puheilla ja ennen kaikkea Jeesuksen rukouksella tekisimme elämästämme elävää rukousta.

Johanneksen evankeliumin 14. luvussa Tuomas kysyy Jeesukselta, kuinka voisimme tuntea tien. Jeesus vastaa Tuomakselle: ”Minä olen tie, totuus ja elämä”. Jokainen meistä on elämänsä mittaisella matkalla kohdatakseensa ylösnousseen Kristuksen. Kristus on viitoittanut meille tien evankeliumillaan, pelastavaisilla kärsimyksillään ja ylösnousemuksellaan.

Kirkon opetuksen mukaan Poika on

syntynyt ”Isästä ennen aikojen alkua” ja hän on ”valo valosta”. Ylösnousemuksen myötä Kristus astuu takaisin siihen kirkkauteen Isän oikealle puolelle, josta hän on tullutkin. Astuessaan taivaaseen Kristus avaa meille tien iankaikkiseen elämään, Isän luo pelastukseen. Tämän vuoksi ristiinnaulittu ryöväri sai tunnuksensa kautta lupauksen: ”Totisesti: jo tänään olet minun kanssani paratiisissa.”

Tässä mielessä Kristus on siis tie, jonka kautta me tässä voimme oppia totuuden ja löytää kuoltuamme tien myös iankaikkiseen elämään. Jeesus jatkoi tätä ajatusta paljastamalla salaisuuden: ”Jos te tunnette minut, opitte tuntemaan myös minun Isäni”.

Ihminen voi elää perheellisenä maailmassa tai olla sitoutunut luostariin, mutta molemmilla on sama kutsumus. Jokainen ihminen on kasteessa kutsuttu pelastukseen, ja tämä kutsu seuraa meitä koko elämäme jokaisessa hetkessä. Yhä korostetummin tämä asia tulee esille avioliiton ja pappisuuden sakramenteissa, joissa tuodaan pyhät marttyyrit vihittävien esikuviksi: ”Te, pyhät marttyyrit, jotka olette jalosti kilvoitelleet ja olette kruunatut, rukoilkaa edestämme Herraa, että hän meidän sielujamme armah-

taisi.” Kilvoittelu on uskonnollisen ihmisen perusominaisuus, ja se on käytännössä Jumalan hengittämistä jokaisena elämäme hetkenä.

”Päivän koitossa, annan käteni sinulle Jumala, en tahdo olla tekemisissä minkään pahan kanssa, taluta sinä Kaikkivaltias minua kädestä tämä uusi päivämatka.”

Tämän rukouksen Gregorios Teologi kirjoitti 400-luvulla. Noihin aikoihin tullessa moni marttyyri oli ottanut ristinsä ja todistanut omalla kuolemallaan uskostaan ylösnousseeseen Jeesukseen.

Vielä tänäkin päivänä osalta meistä vaaditaan äärimmäistä uskoa, koska kristittyjen vainot eivät ole kokonaan ohitse. Ristin ylentämisen juhlassa me muistamme ja ymmärrämme, että ristin tiellä meillä on aina matkakumppani mukana. Kun me kerta toisen jälkeen kiellämme itsemme, otamme ristimme ja seuraamme Kristusta, me olemme tiellä kohti taivaallista valtakuntaa.

Risti muistuttaa meitä ensi sijassa Kristuksen ristinkuolemasta. Tämä äärimmäinen rakkauden uhri teki ihmisen vapaaksi synnistä ja kuolemasta ja sillä sovitetiin ihmisen ja Jumalan välinen kiulu. Rististä tuli uuden liiton merkki,

ja se yhdistää uudelleen taivaan ja maan, luodun ja luomattoman sekä aineellisen ja hengellisen. Risti muistuttaa myös Jumalan äärettömästä rakkaudesta ihmistä kohtaan ja todistaa oikeaksi lupauksia, joita meille on annettu. ”Jumalalle mikään ei ole mahdotonta.” (Luuk. 1:37)

Rukous tukee eukaristista yhteisöä

Ortodoksiselle kirkolle tunnusomaista on esirukous. Me kannamme kirkon jumalanpalveluksissa ja erityisesti liturgiassa esirukouksia kaikkien pyhien ihmisten puolesta. Näiden rukousten myötä me tunnustamme heidät todellisiksi Kristuksen ristin kantajiksi ja taivaallisiksi esirukoilijoiksemme, ja erilaisten rukousten myötä pyydämme heiltä apua omaan kilvoitukseemme. Omassa henkilökohtaisessa rukouselämässämme me opimme rukoilemaan oman itsemme puolesta, koska meidän on helppo nähdä oma tilanteemme Jumalan edessä.

Pian kuitenkin esirukous laajentaa kokemuspiiriämme siten, että liitämme rukoukseemme pyynnön läheistemme puolesta. Tämä esirukous lähimmäisen puolesta vahvistaa rakkauttamme toi-

siamme kohtaan ja luo meille yhteenkuuluvaisuuden tunteen. Rukous edesmenneitten omaistemme puolesta vahvistaa uskoamme ylösnousemukseen ja tuo lohtua suruumme. Erityisen tärkeä on myös esirukous vihamiestemme puolesta, koska se auttaa hyvin meitä ymmärtämään toisiamme ja näkemään tilanteen itsemme yläpuolelta. Lopulta kokemuksemme laajenee siinä määrin, että me tunnemme huolen myös koko maailman puolesta.

Markuksen evankeliumin toisessa luvussa me näemme kuvan esirukouksesta ja kirkosta: ”Silloin he purkivat katon siltä kohden, missä Jeesus oli, ja aukon teytyään laskivat siitä alas vuodematon, jolla halvaantunut makasi. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: ’Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi.’”

Jokainen meistä kastetuista on osa eukaristista yhteisöä ja jokaisessa liturgiassa me kannamme rukouksia tämän yhteisön puolesta. Jokainen seurakuntalainen on eukaristisen yhteisön jäsen, mutta miten tämä käytännössä näkyy? Liian usein kasteessa, häissä tai hautajaisissa on paikalla vain siunattavan tai vihittävän ystävät ja sukulaiset. Kaste on kuitenkin koko seurakunnan ilojuhla, koska silloin me saamme yhteisöömme uuden jäsenen. Hautajaiset ovat koko seurakunnan surujuhla, koska silloin me menetämme jäsenen keskuudestamme. Todelliseen yhteisöllisyyteen kuuluisi siten muun muassa kasteliturgian toimittaminen uuden jäsenen tullessa kasteelle tai avioliiton sakramentin toimittaminen liturgian yhteydessä.

Risti pelastuksen kuvana

Ristin edessä olemme valintatilanteessa, sillä risti merkitsee kahden maailman, taivaan ja maan risteyskohtaa. Valitsemeko elämässämme toivon vai vaivummeko epätoivoon, onko elämänasenteenamme usko hyvyteen vai olemmeko pessimistejä.

Ristin edessä voimme samaistua Kristukseen ja tulla myötätuntoisiksi lähimmäisiämme kohtaan. Risti avaa meille myös tien toisenlaiseen todellisuuteen, jossa voimme nähdä synnin traagiset seuraukset. Me voimme ristin valossa nähdä langenneen luonnon apostoli Paavalin sanoin: ”Koko luomakunta yhä huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa.” (Room. 8:22) Tässä mielessä ihmisen on ristiinnaulittava omat himonsa ja ymmärrettävä risti ennen kaikkea omien syntien ja haitallisten halujen ristiinnaulitsemisena.

Risti yhdistää meidät myös vertikaalisesti maasta taivaaseen. Liturgiassa meitä kehoitetaan ylentämään sydämemme ja vastaamme: Ylennämme Herran puoleen. Nöyryys saa päämme painumaan alas kumarrukseen, ja Kristuksen

evankeliumi nostaa meitä ylöspäin emmekä jää kumarruksiin. Jopa silloin, kun Kristus kertoo tulevaisuutta ristiinnaulitukseksi, hän sanoo: ”Ja kun minut korotetaan maasta, minä vedän kaikki luokseni.” (Joh. 12:32)

Risti merkitsee meille voittoa maailmasta ja kuolemasta, mutta se merkitsee myös tappiota tämän maailman silmissä. Johanneksen evankeliumissa tämä vastakkaisuus näkyy selvästi: ”Jos te kuuluisitte tähän maailmaan, se rakastaisi teitä, omiaan. Mutta te ette kuulu maailmaan, koska minä olen teidät siitä omikseni valinnut, ja siksi maailma vihaa teitä.” (Joh. 15:19)

Samassa evankeliumissa nousee vahvasti esille ajatus valkeuden ja pimeyden maailmasta. ”Hänessä oli elämä ja elämä oli ihmisten valo. Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.” (Joh. 1:4–5) Ihminen on toistuvasti elämänsä aikana valintatilanteessa, jossa ratkaistaan tämän maailman ja tuonpuoleisen maailman välillä. Katseemme helposti kiinnittyy tämän maailman arvostamiin asioihin ja haemme hyväksyntää tämän maailman mittareilla, mutta niin kauan kuin niin teemme, me tulemme petyttyään.

Tässä hetkessä toimien

”Minä olen teidän kanssanne maailman loppuun asti”. Me emme kulje tietämme yksin, vaan samoin kuin Emmauksen tiellä, Kristus kulkee kanssamme elämämme jokaisena hetkenä. Yhtä lailla kuin Kristus on antanut meille lupauksen kulkea vierellämme, on myös meidän noudatettava tätä esimerkkiä omassa elämässämme. Arkisen päivän diakonia ei vaadi suuria tekoja, vaan läsnäoloa, kuuntelemista ja vierellä olemista.

Meille on annettu menneisyys, tämä hetki ja tulevaisuus. Menneisyudessa eläminen on monien isien mukaan ihmiselle turhaa, koska me emme voi vaikuttaa jo tehtyihin asioihin. Sen sijaan meidän tulisi kohottaa katseemme eteenpäin ja välillä katsella elämäämme vähän kauempaa. Kun näemme päämäärän kaukana tulevaisuudessamme, niin silloin pienet vaikeudet eivät haittaa kulkuaamme. Tämä ajan hetki on kuitenkin ainoa, jolloin voimme olla tekemisissä ikuisuuden kanssa, ja leikkauskohta Jumalan valtakuntaan on aina tässä tilanteessa. Me

harvoin kykenemme elämään vain tässä hetkessä, vaikka Kristus selvästi opettaakin taivaan valtakunnan olevan tässä meidän keskellämme (Luuk. 17:20–21).

Katseemme tulisi aina olla kiinnittynyt tulevaisuuteen maailmaan, kuitenkin pitäen mielessämme sen tosiasian, että me kohtaamme Kristuksen tämän maailman köyhissä. Johanneksen evankeliumissa 17. luvussa Kristus sanoo, että me elämme maailmassa, mutta emme ole syntyneet maailmasta. Me olemme kaukaisilla ja vieraililla mailla koko elämämme ajan, ja olemme samalla myös matkalla kotiin tuhlaajapojan tavoin (Luuk 15:11–32).

Kristus ei luvannut seuraajilleen helppoa tietä, mukavuuksia tai ihmisten ylistystä. Samalla Kristus ei myöskään kutsunut autuaiksi niitä, jotka pärjäävät jotenkin elämässään, vaan autuuden lauseiden mukaan näitä pyhiä ihmisiä ovat vainotut, nälkäiset, köyhät ja kärsivät. Tämän vuoksi on joskus vaikeaa ymmärtää ristiä voiton merkinä, sillä ristin suurin merkitys on muistuttaa niistä kaikista kärsimyksistä, jotka koskevat meitä Kristuksen seuraajina. Itsensä todellinen kieltäminen ja kärsimyksen nöyry-

minen toisen ihmisen puolesta ovat vaikeita asioita.

Elävä rukous syntyy teoista

Luostarissa vuorokausi on perinteisesti jaettu kolmeen osaan, rukoukseen, työhön ja lepoon. Kilvoittelijan elämänvaiheesta riippuen kunkin tehtävän painotus vaihtelee. Suuressa skeemassa elävä on vähentänyt levon ja työnteon minimiin ja noston rukouksen lähes ainoaksi toiminnakseen. Toisenlaisessa elämäntilanteessa oleva on saattanut lisätä rukouksen ja työnteon määrää ja vähentänyt levon osuutta.

Soveltuvien osin tämä vuorokauden jako toteutuu monen maallikon elämässä. Me olemme tottuneet jo koulumaailmassa tekemään kahdeksan tunnin työpäivää. Lepomme öisin on tuo samainen kahdeksan tuntia, ja loput kahdeksan tuntia on meillä varattuna muuhun kuin työhön ja lepoon. Maailmassa elävän kilvoittelijan haasteet kuitenkin ovat erilaisia kuin luostarin suojissa olevan, koska usein laajempi sosiaalinen verkosto ja toimeentulon hoitaminen vaativat enemmän huomiota.

Vaikka harvan maailmassa elävän kilvoittelijan päivittäinen rukousmäärä on kovin monta tuntia, niin meidän ei kuitenkaan kannata laiminlyödä peruskutsuustamme elää Jumalan yhteydessä. Hyvillä teoilla, harkituilla puheilla ja ennen kaikkea Jeesuksen rukouksella voimme tehdä elämästämme elävää rukousta.

Syksyn pimetessä

Kristuksen syntymäjuhlaa edeltää suuri paasto, joka on pituudeltaan kuusi viikkoa. Kuluneena syksynä toimintapiirit ja kerhot ovat aloittaneet toimintansa uusien ideoin, ja samalla on kutsuttu uusia ihmisiä mukaan toimintaan. Samalla tavalla myös meidän pitäisi muistaa virkistää ja herätellä myös hengellistä elämäämme. Löydämme nimittäin usein sielumme nukkumasta tai touhuilemasta ihan muita asioita kuin on tarpeen. Etenkin syksyn pimeiden kausien alkaessa on hyvä miettiä omaa tilaansa suhteessa Jumalaan ja lähimmäisiimme, jotta voisimme syventää uskoamme elävään Jumalaamme.

■ Isä Ville Kiiveri

Hengähdä kaukana arjen kiireistä.

Tule kurssille Valamoon!

Talven antia Valamossa mm.

- **Kauneus pelastaa maailman 11.-13.11.2011**
Opettajana TM Vladimir Sokratilin.
- **Luottamushenkilöiden koulutuspäivät 3.–5.2.2012**
Kouluttajina kirkkoneuvos Risto Ikäheimo, OTT Mirjami Paso ja HTT Ulla Väätänen.

Vuoden 2012 kurssit varattavissa:
UUSI KURSSIESITE 2012
on ilmestynyt

Tilaa kotiin painettu esite tai selaa esitteen nettiversiota:
www.valamo.fi

Valamoon pääset mukavasti bussilla – suora yhteys Helsingistä päivittäin!

Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo
Puh. 017 570 111, valamo@valamo.fi
www.valamo.fi

Luonamme löydät minkä kiireelle kadotit.

Matteuksen evankeliumin toisessa luvussa kerrotaan, kuinka Kristuksen syntymän jälkeen Jerusalemiin tuli idästä tietäjiä, jotka kysyivät: ”Missä se juutalaisten kuningas on, joka nyt on syntynyt? Me näimme hänen tähtensä nousevan taivaalle ja tulimme osoittamaan hänelle kunnioitustamme.” Silloin kuningas Herodes, joka hallitsi Juudeaa Rooman vasallina, säikähti kuullessaan, että olisi syntynyt poikalapsi, joka voisi uhata häntä ja hänen sukunsa asemaan hallitsijana. Herodes tahtoi surmata mahdollisen kilpailijansa ja kutsui sen vuoksi ensin luokseen kansan ylipäpit ja lainopettajat, joilta hän sai tietää, että profeetta Miikan ennustuksen mukaan Messiaan oli määrä syntyä Juudan Betlehemissä (Miika 5:1).

Herodes kutsui sen jälkeen luokseen myös tietäjät ja tiedusteli tarkkaan heiltä, milloin tähti, jonka johdattamina he olivat tulleet, oli ilmestynyt. Sitten hän lähetti tietäjät Betlehemiin ja esitti heille salakavalasti pyynnön: ”Menkää sinne ja ottakaa asiasta tarkka selko. Kun löydätte lapsen, niin ilmoittakaa minulle, jotta minäkin voisin tulla kumartamaan häntä.” Tähtien johdattamina tietäjät löysivät Kristus-lapsen. Maahan kumartaen he kunnioittivat vastasyntyntä Vapahtajaa ja antoivat hänelle kallisarvoisia lahjoja: kultaa, suitsuketta ja mirhaa. Saatuaan Jumalalta unessa varoituksen olla palaamatta Herodeksen luo he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.

Kertoessaan tietäjistä Matteus käyttää heistä kreikkalaista sanaa magos, joka voidaan kääntää myös taikuriksi tai velhoksi. Käyttäessään tätä sanaa Matteus haluaa mitä ilmeisimmin viitata siihen, että idän tietäjät olivat oppineita astrologeja, jotka tähtien asentojen perusteella ennustivat merkittäviä tapah-

tumia. Matteuksen kertomuksessa idän tietäjät ovat kuitenkin ennen kaikkea pakanakansojen edustajina kertomassa siitä, että Messias ei syntynyt vain juutalaisia varten vaan koko ihmiskunnan Vapahtajaksi.

Evankeliumi ei tarkasti kerro, mistä maasta tietäjät tulivat. Itäinen maa tässä tarkoittaa todennäköisesti Persiaa, sillä sanaa magos käytettiin tuohon aikaan yleisesti juuri persialaisista filosofeista, papeista tai tietäjistä. Tähtien tutkiminen ja niistä ennustaminen oli tuolla alueella babylonialaisten perintönä ikivanha uskonnollinen tapa.

On esitetty useita selityksiä siitä, mistä tähtitieteellisestä ilmiöstä Betlehemin tähdessä oli kysymys. Yhtäkään niistä ei kuitenkaan voi varmuudella yhdistää evankeliumin kertomukseen tähdestä, joka johdatti idän tietäjät Kristuksen syntymäpaikalle. Jotkut ovat ehdottaneet, että kyseessä olisi ollut kirkas pyrstötähti ja toisen mukaan taas nova tai supernova. Eniten kannatusta on saanut näkemys, että Betlehemin tähti olisi syntynyt Jupiterin ja Saturnuksen kohtaamisesta eli konjunktioista, sillä vuosina 7–6 eaa. nämä planeetat kohtasivat kolmesti Kalojen tähdistössä.

Legendoja idän tietäjistä

Idän tietäjät jäävät evankeliumin kertomuksessa salaperäisiksi hahmoiksi. He ilmestyvät yllättäen Jerusalemiin. Heidän taustastaan ei kerrota juuri mitään. Saatuaan selville, missä Kristus on, he käyvät kunnioittamassa häntä ja palaavat takaisin omaan maahansa. Sen jälkeen heistä ei mainita mitään. Evankeliumin lyhyttä kertomusta täydentämään on kuitenkin syntynyt vuosisatojen kuluessa runsaasti legendamaisia tarinoita. Niillä ei ole juuri lainkaan historiallista perustaa, mutta omalla kiehtovalla ta-

vallaan ne ovat opettavia ja mielenkiintoisia.

Evankeliumi ei kerro tietäjien lukumäärää, mutta jo varhain näyttää syntyneen käsitys, että heitä oli kolme, mikä perustuu heidän antamiensa lahjojen lukumäärään. Tunnetaan myös kertomuksia, joissa heitä on vain kaksi ja toisissa taas jopa kahdeksan. On myös olemassa legenda, jonka mukaan tietäjät olivat itse asiassa kuninkaita. Useimmissa kertomuksissa heidän nimensä ovat Caspar, Melchior ja Balthazar, mutta esimerkiksi syyrialaisissa, etiopialaisissa ja armenialaisissa legendoissa heidät tunnetaan aivan toisenlaisilla nimillä. Myöhemmissä kertomuksissa tietäjäkuninkaiden on katsottu edustaneen eri maanosia: Caspar olisi ollut aasialainen, Melchior eurooppalainen ja Balthazar afrikkalainen.

Tietäjien antamissa lahjoissa on myös nähty vertauskuvasuutta. Kultra oli merkinä siitä, että he pitivät Jeesusta kuninkaana. Suitsukkeen on puolestaan katsottu merkitsevän sitä, että tietäjät ymmärsivät Kristuksen olevan kuninkaallinen pappi. Eräiden legendojen mukaan suitsuke kuvaa jopa sitä, että tietäjät kunnioittivat Kristusta Jumalana. Mirhaa he puolestaan lahjoittivat siksi, että näin he ennustivat Kristuksen kuolevan maailman Vapahtajana. Kaunis legenda kertoo, että Neitsyt Maria olisi säilyttänyt tietäjien antaman mirhan Jeesuksen ruumiin voitelemista varten.

Kristillisessä taiteessa tietäjät on suosittu aihe. Varhaisimmissa maalauksissa heitä ei esitetä kuninkaina, vaan yleensä juhlallisiin itämaisiin asuihin pukeutuneina miehinä. Nykyäänkin ikoneissa heillä ei yleensä ole kuninkaallisia tunnusmerkkejä. Usein maalauksissa ja myös monissa ikoneissa heidän päähineenään on punainen myssy tai jonkinlainen mukaelma siitä. Pähineen mallina on fryygalainen myssy, jonka

ÄIDÄSTÄ

KAUKO PUSSINEN

■ Kristuksen syntymäjuhlan ikoni Lappeenrannan kirkossa.

eurooppalaisesta näkökulmasta katsottiin symboloivan tietäjien itäisyyttä. Perinteisissä jouluikoneissa tietäjät kuvataan taustalla saapumassa Kristuksen luo joko kävellen tai hevosilla ratsastaen.

Pyhän keisarinna Helenan, Konstantinus Suuren äidin, kerrotaan pyhiin-

vaellusmatkallaan Palestiinaan löytäneen idän tietäjien reliikit. Helena vei ne sitten mukanaan ensin Konstantinopoliin Hagia Sofian kirkkoon. Sieltä ne myöhemmin siirrettiin ensin Milanoon ja sitten 1100-luvulla Kölniin, jonka tuomiokirkossa ne ovat nykyäänkin.

Neljäs tietäjä

Kolmesta idän tietäjästä kertovien legendojen rinnalle on syntynyt liikuttava kertomus neljännessä tietäjästä. Legendan mukaan neljäs tietäjä nimeltään Artaban lähti matkalle samaan aikaan kuin toisetkin tietäjät, mutta hän jäi heistä jälkeeseen, koska pysähtyi matkallaan auttaamaan monia onnettomia ja kärsiviä ihmisiä. Kristukselle varaamansa lahjatkin hän antoi auttaakseen hädässä ja puutteessa olevia lähimmäisiään. Lopulta hän päätyi orjaksi pelastaakseen leskiäidin pojan, jonka oli määrä joutua orjaksi isävainajansa velkojen maksamiseksi. Artaban tarjoutui pojan sijaan ja joutui kolmeksi kymmeneksi vuodeksi kaleeriorjaksi; toisen version mukaan hänet vietiin työhön suolakaivoksiin. Vapaututtuaan hän päätyi viimein Jerusalemiin ja kohtasi Kristuksen ristiinnaulittuna, mutta ei voinut antaa enää mitään lahjaa kuninkaalleen. Lohdutuksena Artaban sai kuitenkin kuulla Kristuksen sanat, että tietäjä oli omalla elämällään antanut suurimman lahjan, sillä kaiken, mitä hän on tehnyt kärsivien lähimmäistensä auttamiseksi, hän on tehnyt itse Kristukselle.

Kauniissa suomalaisessa joululaulussa lauletaan: ”Oi ystävät, jos myöskin me kuin tietäjämme nuo veisimme kullan, mirhamin tuon rakkaan lapsen luo, niin meille joulu maallinen ois alku joulun taivaaisen.” Idän tietäjät tulivat kaukaisesta maasta kumartaakseen Kristusta ja antoivat hänelle kallisarvoisia lahjoja. Kuitenkin arvokkain lahja, jonka voimme Kristukselle antaa, on se, että annamme koko elämämme hänen haltuunsa ja turvautuen häneen pyrimme elämään tässä maailmassa niin, että aikanaan saamme elää ikuisesti hänen yhteydessään myös taivaallisessa valtakunnassa.

■ Isä Aarne Ylä-Jussila

MuK, TM Jaakko Olkinuora on bysanttilaisen musiikin opettaja.

"Tänä päivänä neitsyt..."

Usein kirkossamme kuullaan veisuja, jotka alkavat sanoin "tänään" tai "tänä päivänä". Itse asiassa joulun ja teofanian veisut ovat kaikkien näiden veisujen prototyyppejä. Ehkä tunnetuin näistä hymneistä on joulukontakki "Tänä päivänä Neitsyt yliennollisen synnyttää...". Kuitenkin eräs hymnografian kauneimpia ilmaisia Kristuksen syntymästä on jouluaaton kuninkaallisten hetkien viimeinen tropari, joka rakenteeltaan vastaa suuren perjantain aamupalveluksessa ja kuninkaallisissa hetkissä veisattavaa troparia "Tänään riippuu ristillä hän":

*Tänään syntyy Neitseestä hän,
joka pitää kädessään koko luomakunnan.
Olemukseltaan lähestymätön
kapaloidaan ihmisenä kankaaseen.
Jumala, joka alussa vahvisti
taivaat, makaa seimessä.
Häntä, joka erämaassa jakoi mannaa
kansalle, ravitaan rintamaidolla.
Kirkon Ylkä kutsuu tietäjiä.
Neitseen Poika ottaa vastaan heidän lahjansa.
Me kumarramme sinun syntymääsi, Kristus.
Näytä meille myös jumalallinen
teofaniasi.*

Kuninkaallisia hetkiä toimitetaan jouluaattona valitettavan harvassa Suomen kirkossa, joten tämä vaikuttava veisu jää useimmilta uskovilta kuulematta. Mineassa on veisun kohdalla maininta: "Huomautettakoon, että tämän veisun lukee ensin kanonarkki hartaasti ja melodisesti kirkon keskellä. Sen jälkeen se lauletaan hyvin melodisesti kahdella kuorolla." Valitettavasti Suomessa käytettävissä stikiirasävelmissä, joilla kyseinenkin veisu lauletaan, on runsaasti resitatiivia, mikä asettaa suuria haasteita kuorolaisten yhteiselle laulamiseksi vapaarytmisyytensä takia.

Vanhoissa sävelmätraditioissa merkittävälle veisuille tarjotaan usein mahtavia melodioita, joissa tärkeitä sanoja väritetään sopivin melodisin koristein. Resitatiivisessa laulutavassa sanat sen sijaan usein tulevat liian nopealla vauhdilla, eikä kirkkokansa ehdi niitä sisäistää. Olisi siis hyvin suotavaa, että tämänkin troparin kaltaiset tekstit saisivat kirkossamme arvoisensa melodisen asun. Näin myös stikiirojen arvokas teologinen opetus saavuttaisi yhä suuremman kuulijakunnan ja niiden kylvämät siemenet pääsisivät paremmin kasvamaan "hyvässä maaperässä".

Mutta miksi tämä hymni sijoittuu "tähän päivään"? Eikö Kristuksen syntymä tapahtunut kaksi vuosituhatta sitten? "Tämä päivä" kirkkomme liturgisessa tekstistössä ei ole vain kaunis runoretorinen keino, vaan kirkon eskatologisen (ts. lopun aikoja odottavan tai elävän) opetuksen toteuttamista käytännössä. Liturgisessa tilassa ja ajassa ei ole enää lineaarista, historiallista aikaa, vaan inhimillinen käsitys ajasta ja paikasta katoaa. Historiassa tapahtuneet tapahtumat ovat läsnä tässä ajassa ja tässä paikassa. Isä **Alexander Schmemmann**, eräs 1900-luvun tunnetuimpia liturgisen teologian asiantuntijoita, onkin maininnut, että tämä eskatologinen luonne kirkon koko elämässä juontaa juurensa erityisesti kirkon eukaristisesta ajattelusta. Ehtoollisen uhri ei ole Kristuksen uhrin kertaamista, sillä tuo uhri on kertaamaton: sen sijaan eukaristiassa toimitetaan sitä samaa Kristuksen uhrin, joka on luonteeltaan aikaan rajoittumaton.

Kirkkolaulu on siis olemukseltaan monella tasolla kirkon opetusta ja elämäntapaa välittävää taidetta. Kiinnittäkäämme siis jumalanpalveluksissa huomiota kirkkolauluun, erityisesti kirkkovuoden mukaan vaihtuviin teksteihin! Haluan toivottaa kaikille Analogin lukijoille siunattua Vapahtajan syntymisen ja ilmestymisen juhlaa seuraavan joulupäivän veisun sanoin:

Kun syntymäsi aika koitti, antoi keisari käskyn toimittaa maailmassa ensimmäisen verollepanon, sillä sinä halusit säilyttää niiden ihmisten nimet, jotka uskoivat syntymääsi. Silloin tuli sinun iankaikkinen valtakuntasi lähelle ihmisiä. Sen tähden mekin nyt rahallisen veron sijaan tuomme sinulle ortodoksisen teologian rikkauden, oi Jumala ja meidän sielujemme Vapahtaja.

■ **Jaakko Olkinuora**

Krysostomokselta **Rauhaisa valkeus**

Kamarikuoro Kryostomoksen toisella levyllä *Rauhaisa valkeus* on valamolaisiin sävelmiin liittyviä ortodoksisia kuorosävellyksiä **Virpi Leppäselältä, Johann von Gardnerilta, Ville Matvejeffilta ja Mikko Sidoroffilta**. Krysostomoksen debyyttilevy, Mikko Sidoroffin säveltämä *Panihida*, palkittiin vuoden 2007 parhaana kuorolevynä. Krysostomos-kuoroa on koko sen kymmenvuotisen historian johtanut Mikko Sidoroff.

"Rauhaisa Valkeus – O Gladsome Light" -levynjulkistamiskonsertti on 5.11. klo 19 Uspenskin katedraalissa: Leppänen - von Gardner - Sidoroff – Matvejeff. Lisäksi konsertissa kantaesitetään Ville Matvejeffin tilausteos *Ehtooveisu*.

Vaalien toimittaminen sunnuntaina 6.11.2011:

- Haminan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkossa klo 11.30-13.00.
  - Myllykosken tsasounassa klo 14.30-15.30.
  - Kouvolan Pyhän ristin kirkossa klo 16.00-17.30.
- Vaalin tulos julkaistaan klo 19.00 Haminan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkossa ja vaalin pöytäkirja valitusosoituksineen asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi seurakunnan ilmoitustaululle kirkkoherranvirastossa.

Seurakunnan valtuustoon valitaan 9 (yhdeksän) jäsentä. Seurakunta muodostaa 2 (kaksi) vaalialuetta, pohjoisen vaalialueen, johon kuuluvat Kouvolan ja Luumäen kunnat. Valitaan 6 (kuusi) jäsentä. Eteläisen vaalialueen, johon kuuluvat Haminan, Miehikkälän ja Virolahden kunnat. Valitaan 3 (kolme) jäsentä.

Pohjoisella vaalialueella asuvat voivat äänestää korkeintaan kuutta (6) oman alueensa ehdokasta. Eteläisellä vaalialueella asuvat voivat äänestää korkeintaan kolmea (3) oman alueensa ehdokasta.

Pohjoisen vaalialueen ehdokkaat (Kouvola, Luumäki)

2

TIINA PURHO, 41, Kouvola, kasviskokki, kotiäiti.
- Lapsiperheet mukaan toimintaan. Maahanmuuttajat ovat lähellä sydäntäni.

3

OLAVI MÄKINEN, 44, Kouvola, datanomi, tuleva tradenomi, järjestelmäsuunnittelija.
- Seurakunnan kehittämisessä pidän tärkeänä nykyisen perustoinnin turvaamisen ja ei-aktiivisten seurakuntalaisten saamisen mukaan toimintaan.

4

AHTI MÄKINEN, 69, Kouvola, tuotekehitystutkinto, eläkeläinen.
- Seurakunnan luottamustoimet: seurakunnan eri luottamustoimissa 18-vuotiaasta asti, kirkolliskokousedustajana kolme kautta, Pyhän ristin kirkon isännöitsijänä 22 vuotta.
- Seurakunnan kiinteistöjen ylläpitäminen ja taloudellisten resurssien kehittäminen.

5

TAMARA LAMPONEN, 75, Kouvola.
- Seurakunnan luottamustoimet: pitkäaikainen seurakunnanvaltuuston jäsen, Myllykosken tsasouan isännöitsijä, tsasouan kuorossa lapsesta asti, sivutoiminen tsasouan vahtimestari.
- Myllykosken tsasouana on minulle kaikki kaikessa ja sen tulevaisuus.

6

ANNA SYRJÄNEN-FILPPU, 48, Kouvola, HUK, lähihoitaja.
- Seurakunnan luottamustoimet: nuorisotyötoimikunnassa kaksi kautta, uskonnonopettajana yhdeksän vuotta.
- Nuorten kannustaminen seurakunnan yhteyteen, diakoniatyötä yksinäisten vanhusten parissa.

7

YRJÖ PALVIAINEN, 75, Kouvola, toimiupseeri, sotilasmestari evp.
- Seurakunnan luottamustoimet: seurakunnanvaltuuston jäsen, ponomari ja talkoolainen.
- Tavoitteenani on Pyhän ristin kirkon ulko- ja sisäkunnostus lähivuosina. Jäsenten kirkkoon kutsuminen muinakin aikoina kuin juhlapyhinä.

8

MARJA-LEENA JAAKKONEN, 60, Kouvola, lähihoitaja.
- Kouvolan lastenkerhon vetäjänä kymmenisen vuotta.
- Ortodoksiperinteiden säilyttäminen. Kannustan seurakuntalaisia ja maahanmuuttajia enemmän mukaan toimintaan sekä vapaaehtoistyöhön. Lähellä sydäntäni ovat lapset ja nuoret. Haluan heille opettaa, mitä arvoja on mahdollisuus oppia kirkon kautta.

9

ALEKSANDER KOVALJEFF, 66, Kouvola, maanviljelijä, metsäkoneiden kuljettaja.
- Seurakunnan luottamustoimet: kaksi kautta valtuustossa, ipodiakoni, ponomari vuodesta 1954.
- Kiinnostukseni kohteena on jumalanpalveluselämä.

Eteläisen vaalialueen ehdokkaat (Hamina, Virolahti, Miehikkälä)

10

VESA UOTILA, 54, Hamina, filosofian maisteri, koulunjohtaja.
- Haminan kirkkokuorossa.
- Uutta Haminan trapesaa etsittäessä huomioitava ikonimaalauksen, diakoniasiirin sekä kuoron tarpeet. Toimintaa lapsille ja nuorille kehitettävä.

12

JUHANI KYÖTTINEN, 68, päällystöopisto, luutnanttikurssi.
- Seurakunnan luottamustoimissa: kiinteistölautakunnassa, seurakunnanvaltuustossa sekä aiemmin kiinteistöjen isännöitsijänä.

11

ALEKSEI SAMONTSIK, 37, Hamina, aikuisopiskelija.
- Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkon kellonsoittaja.
- Seurakunnan jumalanpalveluselämässä mukana oleminen.

13

HEIKKI SIVONEN, 54, Hamina, tekniikko, logistiikkakoordinaattori.
- Koska olen suhteellisen tuore ortodoksi, haluaisin aluksi keskittyä luottamustehtävän hoitoon ihan perustasolla ja oppia valtuuston toimintaa.

Hämeenlinnan ortodoksisessa seurakunnassa toimitetaan seurakunnanvaltuuston jäsenten vaali valtuuston toimikaudelle 2012–2015 seuraavasti:

- Sunnuntaina 6.11.2011 Hämeenlinnan pääkirkossa, Erottajakatu 2, klo 11.30–13.00
- Sunnuntaina 6.11.2011 Forssan toimintakeskuksessa, Keskuskatu 10, klo 15.00–16.00.

Vaalin tulos julkaistaan sunnuntaina 6.11.2011 klo 18.00 seurakunnan pääkirkossa tapahtuvan ääntenlaskennan jälkeen ja se asetetaan nähtäville seurakunnan ilmoitustauluille kirkkoherranvirastossa ja pääkirkon aulassa 30 päivän ajaksi.

Seurakunnan valtuustoon valitaan yhdeksän (9) jäsentä. Seurakunta muodostaa yhden vaalialueen. Valtuustoon valitaan vuo-

den 2011 vaalissa yhdeksän (9) eniten ääniä saanutta ehdokasta.

Vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen on ortodoksisesta kristillisestä vakaumuksesta tunnettu seurakunnan jäsen, joka ei ole vajaa-valtainen eikä seurakunnan päätoiminen työntekijä.

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka on viimeistään 6.11.2011 täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää enintään yhdeksää (9) ehdokasta. Valituiksi tulevat yhdeksän (9) eniten ääniä saanutta. Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

EHDOKKAIDEN ESITTELY

2

ERJA WESSMAN, 52, Hattula, tiedottaja MTi, kokki, keittiöpäällikkö
- Hämeenlinnan Tiistaiseuran sihteeri ja rahastonhoitaja, ikonipiiriläinen, kirkkokuorolainen.
- Ortodoksisuus tunnetummaksi ja näkyvämmäksi, kirkkoon liittyneiden ja tänne muuttaneiden ”rekrytointi” seurakunnan toimintaan. Kaikille ikäryhmille hyvä olo!

3

JUSSI MÄNNISTÖ, 36, Hämeenlinna, YTM, sijoitusjohtaja
- Seurakunnanvaltuuston jäsen.
- Kirkon rahoitusasiat ja korjausprojekti.

4

SYLVI LINDELL, 73, Hämeenlinna, kaupallinen, toimistonhoitaja
- Hämeenlinnan diakoniaseuran johtokunta, rahastonhoitaja, ikonipiiriläinen.
- Haluaisin kehittää diakoniatointia ja saada nuoria mukaan.

5

MARKKU SELJÄNNE, 54, Hämeenlinna, yrittäjä
- Kirkon talonmies.
- Kiinteistöjen toimivuus ja seurakunnan hyvinvointi.

6

HELENA SAUKKONEN, 54, Hämeenlinna, tekn.lis., riskienhallintapäällikkö
- Ikonipiiriläinen.
- Keskeinen tehtävä on tehdä tarvittavat päätökset kirkon peruskorjauksesta ja toteuttaa projekti niin, että siitä muodostuu kaikkia seurakuntalaisia yhdistävä hanke.

7

JANNE PIIRONEN, 48, Hämeenlinna, everstiluutnantti (Rajavartiolaitos)
- Vihitty lukijaksi seurakuntaan.
- Päästä sydämeen.

8

NIINA MÄKINEN, 51, Hattula, FM, englannin kielen opettaja
- Venäjän kulttuurikeskus Kalinan hallituksen jäsen ja lasten teatterikerhon vetäjä.
- Haluan innostaa muita venäläisiä ortodokseja osallistumaan kirkon toimintaan.

9

IVAN DRAGUN, 63, Hämeenlinna, kansakoulu, hitsaaja
- Seurakunnanvaltuuston jäsen.
- Haluaisin auttaa mahdollisia venäjänkielisiä tulemaan kirkon piiriin.

10

RIITTA RÄNTILÄ, 56, Hämeenlinna, sosionomi (AMK), järjestösihteeri
- Seurakunnanvaltuuston puheenjohtaja 2008-2011, kirkkokuorolainen.
- Kirkko kuntoon, talous tasapainoon ja tukea työntekijöille!

11

JOUNI KORHONEN, 45, Hämeenlinna, opistoupseeri
- Seurakunnanvaltuuston jäsen.
- Lapsissa ja nuorissa on seurakuntamme tulevaisuus.

12

ANTONINA SOSUNOV-PERÄLÄ, 71, Hämeenlinna, perushoitaja
- Kyyrölä-kerhon puheenjohtaja, seurakunnanvaltuuston jäsen.
- Vapaaehtoistyön ja ystäväpalvelun kehittäminen, venäjänkielisen ortodoksisen opintokerhon aktiivointi.

13

HANNU MELVAS, 66, Tervakoski, arkkitehti
- Haluan olla mukana kehittämässä seurakunnan kiinteistöhankkeita.

14

JARI PITKÄNEN, 50, Hämeenlinna, oik.kand, pankkitoimihenkilö
- Seurakuntaan muualta muuttaneiden – niin kotimaasta kuin ulkomailtakin – sekä seurakuntaan liittyneiden saaminen seurakunnan toimintaan.

15

ANNELI AHTOLA, 65, Hämeenlinna, kirjastonhoitaja
- Seurakunnanvaltuuston jäsen, kiinteistölautakunnan jäsen, diakoniaseuran johtokunnan jäsen.
- Vaikuttaa pääkirkon korjauksen mielekkääseen ratkaisuun ja rakentaa diakoniatyötä.

Lahden ortodoksisessa seurakunnassa suoritetaan lakisääteinen seurakunnanvaltuuston vaali ajalla 6.-9.11.2011. Vaalissa valitaan valtuutetut vuosille 2012–2015. Seurakunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 14.3.2011, että seurakunta muodostaa yhden vaalipiiriin. Seurakunnanvaltuutettujen lukumäärä on 12. Vaalitoimituksen äänestyspaikat ja -ajat ovat seuraavat:

- Lahden kirkko 6.11.2011 klo 12–14
- Kausalan tsasouna 6.11.2011 klo 15–16
- Hyvinkään kirkko 7.11.2011 klo 17–18
- Heinolan kirkko 8.11.2011 klo 17–18

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka

viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 6.11.2011 on täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää enintään 12 ehdokasta. Äänestyslippuun on varattu 12 paikkaa, joihin merkitään ehdokkaiden numerot. Äänestää voi pienempääkin määrää kuin kahtaatoista ehdokasta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti. Äänioikeutta voi käyttää millä tahansa äänestyspaikalla. Tarvittaessa äänestäjän on varauduttava todistamaan henkilöllisyytensä.

EHDOKKAIEN ESITTELY

2

OILI LIPITSÄINEN, 44, luokanopettaja Lahdesta, opettanut ortodoksisia uskontoa Lahden ala-asteen kouluilla. Kirkkokuorossa 12-vuotiaasta asti. Tärkeää on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja rohkaista ja kannustaa ihmisiä mukaan seurakunnan toimintaan. Erityisesti lapsi- ja nuorisotyö ovat lähellä sydäntäni. Toivon, että venäjänkielisiä palveluksia toimitetaan jatkossakin.

3

ARVO ALAVA, 66, Lahden kirkon isännöitsijä, eläkeläinen. Kokemusta on eri seurakunnan tehtävissä: yksi kausi valtuustossa, kirkon isännöitsijä, talonmiesvahtimestarina. Koulutusta ja kokemusta on talotekniikan energiansäästöön sekä huoltoon ja korjaukseen.

4

ILARI KOSKELA, 44, vanhustyöhön suuntautuva lähihoitajaopiskelija Lahdesta. Suostuin kysyttäessä valtuustoehdokkaaksi, koska pidän osallistumista parhaana vaikuttamisen tapana.

5

JARI JOSKA, 45, paperityöntekijä Heinolasta. Olen suorittanut Valamossa kursseja ponomarin, kellonsoittajan sekä kirkon isännöitsijän tehtäviä varten. Olen aktiivinen seurakuntalainen ja valmis työskentelemään Heinolan kirkon, naisyhteisön ja koko seurakunnan hyväksi.

6

REIJO LEINO, litti, oman yrityksen toimitusjohtaja reilut 32 vuotta, insinööri, nyt eläkkeellä. Iitin ortodoksiapiiriin puheenjohtaja, Iitin Musiikkijuhlien puheenjohtaja, Lahden seurakunnan neuvostossa viimeiset kaksi kautta. Uskon tietoni talousasioista ja kokemukseni yritysjohtajana vaikuttaneen ehdolle asettamiseksi.

7

MARJUT HEINO, 43, Asun tällä hetkellä Nastolassa. Työskentelen siivouspuolen palveluohjaajana. Nuorempana toimin aktiivisesti seurakunnan lasten ja nuorten parissa. Lapset, nuoret ja perheet ovat lähellä sydäntäni ja siksi olen ehdolla vaaleissa.

8

PIRJO SIPILÄINEN, 56, nuorisopsykiatrian ylilääkäri Lahdesta. Olen ollut seurakunnan valtuustossa ja neuvostossa yhden kauden ja lisäksi hiippakuntaneuvoston maallikkojäsenenä. Arvostan kirkon yhteisöllisyyttä ja haluan vaikuttaa siihen, että kaikenikäiset löytäisivät tiensä kirkon piiriin ja että kynnys seurakunnan yhteyteen olisi matala myös uusille jäsenille.

9

RAUNO JUSSILA, 62, pianonsoiton yliopettaja Lahden ammattikorkeakoulussa. Lahden kirkkokuoron puheenjohtaja, mukana ikonikerhossa, Valamon ystävät ry:n hallituksessa ja Valamon Ystävä -lehden toimituskunnassa. Haluan edistää seurakuntamme hengellistä elämää, toimintaa ja yhtenäisyyttä.

10

MIKKO ÄIKÄS, 55, Heinola. Työskentelen palkansaa-jajärjestö Pardiassa sopimusneuvottelijana, ja minulla on myös oma kiinteistöpalvelualan toiminimi. Tällä hetkellä toimin Heinolan kirkon isännöitsijänä. Olen suorittanut teknisen isännöinnin tutkinnon, perehtynyt energiatalouteen, korjausrakentamiseen sekä tarjousmenettelyihin.

11

MIKA PELTOLA, asun Riihimäellä. Olen toiminut monta vuotta ponomarina Hyvinkäällä ja Riihimäellä. Olen ehdolla valtuustoon, koska minua pyydettiin.

12

ANATOLI LAPPALAINEN, 30, tuotekehitysinsinööri, Lahti. Syntyperältäni olen venäläinen. Toivon saavani mahdollisuuden jatkaa työtäni seurakunnan valtuustossa. Pyrin edelleen tukemaan molemminpuolisen vuoropuhelun syntymistä suomalaisten ja venäjänkielisten seurakuntalaisten välillä seurakunnan aktiivisiksi jäseniksi

13

MIKKO KURI, 30, opettaja ja perheenisä Hyvinkäältä. Tahdon nuorena ehdokkaana tukea jatkuvuutta seurakuntamme päätöksenteossa ja toiminnassa. Minulle läheisiä asioita ovat uskollisuus kirkon opetukselle ja ihmisten kannustaminen.

14

SATU TIMONEN, 44 Mäntsälä, uskonnonopettaja, seksuaalivouvoja ja äiti. Teen myös seurakunnan nuorisotyötä. Olen ollut neuvostossa kaksi kautta ja valtuustossa yhden. Minua kiinnostaa edelleen avoin ja oikeudenmukainen päätöksenteko. Nuorisotyö on erityisesti sydäntäni lähellä.

15

ANTERO PUISTO, 28 fysioterapeutti Hyvinkäältä. Olen ollut mukana useamman vuoden ajan Lahden seurakunnan nuorten toiminnassa. Nuoret ovat olleet erittäin innokkaasti mukana erilaisissa tapahtumissa, kuten parittomissa perjantaisissa ja leirinoijaajakoulutuksissa. Tätä toimintaa tulee ehdottomasti tukea entistä enemmän.

16

MERI-HELGA MANTERE, Riihimäen ortodoksisen toimitilan koordinaattori. Kirjoittaja ja taidealojen monitoimija. Olen seurakunnan neuvoston jäsen, ja minulla on pitkä kokemus seurakunnan luottamustoimista. Toimin aktiivisesti Riihimäellä ja Hyvinkäällä.

17

TARJA LANU, 58 kuvataiteilija ja opettaja. Asun Lahdessa mieheni Ollin kanssa. Kirkko ja erityisesti juma-lanpalvelukset ovat olleet tärkeä osa elämäni viimeiset kymmenen vuotta. Siksi haluan omalta osaltani vaikuttaa seurakunnassa.

18

LUDMILA KRASOVSKAJA, Lahti, venäläinen (nyt Suomen kansalainen), joka on asunut Suomessa vuodesta 1993 lähtien. Olen kiinnostunut seurakunnan asioista. Olen ehdolla valtuustoon, koska haluan auttaa seurakunnan asioiden hoidossa.

VAALIT

Seurakunnanvaltuuston vaalit 6.11.2011 LAPPEENRANNAN ortodoksisessa seurakunnassa

Lappeenrannan seurakunnan valtuuston vaali pidetään sunnuntaina 6.11.2011 yksipäiväisenä. Vaali aloitetaan Lappeenrannan kirkossa kello 11.30 jatkuen kello 13:een saakka. Vaali jatkuu Imatran kirkossa kello 14–15.30 ja Parikkalan tsasounassa 16.15–16.45 ja Lappeenrannan kirkossa kello 18.15–18.30. Tämän jälkeen vaali päätetään ja suoritetaan äänntenlaskenta ja julistetaan vaalin tulos.

Vaalin tuloksen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi seurakunnan ilmoitustaululle kirkkoherranvirastossa, Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta.

Seurakunnanvaltuustoon valitaan kaksitoista (12) jäsentä. Seurakunta muodostaa kaksi (2) vaalialuetta.

Valtuustoon valitaan vuoden 2011 vaalissa läntiseltä vaalialueelta (Lappeenranta, Lemi, Savitaipale, Taipalsaari) kahdeksan (8) eniten ääniä saanutta henkilöä ja itäiseltä vaalialueelta (Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi, Parikkala) neljä (4) eniten ääniä saanutta henkilöä.

Lappeenrannan ortodoksisen seurakunnan vaalilautakunta on laati-

nut ehdokasluettelon ja arponut ehdokkaiden numerot 22.9.2011 pitämässään kokouksessa seuraavasti:

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 6.11.2011 on täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta vaalialueensa jäsentä kuin kyseiseltä vaalialueelta valitaan jäseniä valtuustoon. Valituiksi tulevat läntiseltä vaalialueelta kahdeksan (8) eniten ääniä saanutta ehdokasta ja itäiseltä vaalialueelta neljä (4) eniten ääniä saanutta ehdokasta.

Äänioikeutta saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti. Äänioikeutta voi käyttää millä tahansa äänestyspaikalla. Tarvittaessa äänestäjän on varauduttava todistamaan henkilöllisyytensä.

EHDOKKAIDEN ESITTELY

2

TAPIO SUIKKANEN, 49, Lappeenranta, insinööri, lehtori (kone-, metalli- ja lvi-ala). Riviseurakuntalainen. Kirkkoon voivat tulla kaikki.

3

JAANA TANHUANPÄÄ, 47, Lappeenranta, diplomi-insinööri, lehtori. Kehitysideana ehdotan ajankohtaisen kirkkovuoden pyhän ja seurakunnan elämää esittelevän sisällön tuottamista seurakunnan verkkosivuille, jotta seurakuntalaiset tavoitetaan myös netissä.

4

ARI MÄKI-LEPPILAMPI, 55, Lappeenranta, keskikoulu ja kolmivuotinen ammattikoulu, auton asentaja, raskaan kaluston auton asentaja ja varaosamyymälä; osatyökyvyttömyyseläkkeellä. Kirkkokuoron basso ja lukijakoulutuksessa. Aikaisemmin Kotkan kuoron basso, yksi kausi Kotkan valtuuston varapaikalla. Valamon talkoolaisena kesät 2004 ja 2006. Lisää suomalaisten ja venäläisten yhteisiä kokoontumisia, kuoron kehittämistä kanttorin apuna.

5

PENTTI BELINSKI, 69, Joutseno, rehtori, opetusneuvos, seurakuntavaltuuston jäsen. Jokaisen jäsenen pitäisi voida tuntea oma seurakunta aina hengelliseksi kodikseen. Seurakunnan hallinnon yksi keskeisistä tehtävistä on pitää seurakunnan talous terveellä ja vakaalla pohjalla.

6

FREDRIK SÖDERLUND, 39, Lappeenranta, poliisikoulu, vanhempi rikoskonstaapeli. Kirkon apulaisännöitsijä. Haluan vaikuttaa seurakuntamme asioihin ja toimia seurakuntalaistemme hyväksi.

7

KRISTIINA HELENA KIVIMÄKI (os. Mensonen), 54, Lappeenranta, työfysioterapeutti, lääkintävoimistelija; Lappeenranta. Harrastuksena ikonimaalaus, Lintulassa ja Valamossa talkoolaisena. Olen omassa perheessäni ainut ortodoksi ja tiedän, että se on välillä hankalaa. Haluaisin auttaa muita vastaavissa tilanteissa olevia. Myös nuoret olisi hyvä saada entistä aktiivisemmin mukaan.

8
MARTTI MARKOFF, 54, Lappeenranta. Maahanmuuttajien osuus seurakuntalaisista todennäköisesti lisääntyy. Sen huomioon ottaminen on tärkeää molempien väestöryhmien kannalta. Kielierot eivät saa muodostua yhteisen seurakuntaelämän esteeksi. Nuorten perheiden ja nuorison aktiivoinen, maallikkopalvelusten lisääminen, seurakunnasta "syrjäytyneiden" johdattaminen takaisin aktiiviseen yhteyteen.

9
IRMA VUOKKO, 67, Savitaipale, osastosihteeri, maatalouslomittaja, taksinkuljettaja ym.; eläkkeellä. Olen laulanut kirkkokuoroissa eri paikkakunnilla asuessani 1980-luvun alusta viime kevääseen asti. Konevitsa ry:ssä aktiivisena 90-luvulla. Haluan toimia seurakunnassa edelleen aktiivisesti.

10
ALEXEY SAVELIEV, 36, Lappeenranta, BA tutkinto teologiasta ja kristillisestä kasvatuksesta, raamatunopettaja. Seurakunnassa ponomari ja lukija. Haluan vaikuttaa seurakunnan venäjänkielisen työn kehittämiseen.

11
LEEVA VALVIKKI PUTKURI-LAPPALAINEN, 67, Rautjärvi, taloustieteiden maisteri, laskentatoimen lehtori, nykyisin eläkkeellä. Simpeleen-Parikkalan tiistaiseuran puheenjohtaja. Laaja-alaisen seurakunnan haasteena ovat pitkät etäisyydet, toiminta keskittyy helposti kahden keskuksen, Lappeenrannan ja Imatran, välittömään läheisyyteen. Toimintaa tulisi saada tasapuolisesti myös haja-asutusalueille.

12
SINIKKA HANNELE SJÖHÖLM, 46, Imatra, yo merkonomi, yrittäjä. Kehitettäväkin varmasti keksitään, mutta ensisijaisen tärkeää on säilyttää seurakunnan nykyinen, mielestäni avoin, suvaitseva ja kotoinen ilmapiiri sekä yhteisö.

13
RAIJA ORVOKKI TIITTANEN, 66, Imatra, yo-merkonomi, eläkeläinen. Seurakunnanvaltuuston jäsen. Toivon, että tuleva valtuusto työskentelee rakentavassa yhteishengessä, tekee sellaisia päätöksiä jotka tukevat seurakunnan toiminnan, sen kaikilla osa-alueilla, pysymisen ainakin nykytasolla.

14
EIJA (KAARINA) HOSKONEN, 46, Imatra, päivähoitaja, koulunkäyntiavustaja, ammatti: lastenhoitaja. Seurakunnassa toiminut tämän kauden usk.op. toimikunnassa (vanhempien edustajana). Olen kiinnostunut seurakunnan lasten ja nuorten toiminnan sekä uskonnonopetuksen kehittämisestä.

15
MISA HATTUNEN, 25, Imatra, sotatieteiden kandidaatti, upseeri. Tuon mukana uusia ajatuksia seurakunnan perustyöhön.

16
ANNELI LEMPIÄINEN, 67, Imatra, valtuuston jäsen vuodesta 2002. Haluan kehittää, huolehtia ja ylläpitää hyviä talousvalmiuksia, jotta seurakunnan toimintaedellytykset jatkuisivat edelleen mahdollisimman monipuolisina ja tasokkaina. Pyrin osallistumaan aktiivisesti kirkon monipuoliseen hengelliseen elämään ja lisäämään avoimuutta eri toimikuntien kesken.

17
TUOMO PUSSI, 62, Imatra, koneistaja, vt. kirkonisännöitsijä. Tuomolle on tärkeää, että Imatralla viikottaiset jumalanpalvelukset säilyvät ja että seurakunnassa yhteisöllisyys säilyy ja kasvaa.

18
HEIKKI ANTERO TANNINEN, 65, Imatra, eläkeläinen, kunnallisneuvos. Kirkkomme yhteisöllisyys on asia jota toivoisin vaalittavan. Tiistaiseurat, musiikkitoiminta ja toimitapiirit edistävät kirkkomme tunnettavuutta. Tulevina vuosina tulee maahanmuuttajien kotouttaminen olemaan kysymys, jossa seurakunnallamme tulee olemaan alueellisesti että luontaisesti entistä merkittävämpi tehtävä.

19
PIRJO LIISA KEMPPAINEN, 54, Imatra, sosiaalityöntekijä. Seurakunnan toiminnassa haluaisin olla kehittämässä lapsi-, perhe-, nuoris- sekä diakoniatyötä.

VAALIT

Seurakunnanvaltuuston vaalit 2011 TAMPEREEN ortodoksisessa seurakunnassa

Tampereen seurakunnan äänestyspaikat ja äänestysajat:

- Tampereen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, Tampere
Su 6.11.2011 liturgian jälkeen klo 13.00–14.00
  - Porin kirkko, Maantiekatu 46, Pori
Ti 8.11.2011 klo 17.00–18.00
  - Nikolainsali, Tuomiokirkonkatu 27, Tampere, käynti sisäpihalta
Ke 9.11.2011 klo 11.00–12.00
  - Valkeakosken rukoushuone, Kalmistonkatu, Valkeakoski
Ke 9.11.2011 klo 17.00–18.00
  - Kolhon kirkko, Mänttä-Vilppula, Kappelintie, Kolho
To 10.11.2011 klo 17.00–18.00
  - Tampereen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, Tampere
Su 13.11.2011 liturgian jälkeen klo 13.00–14.00
- Vaalin tulos julkaistaan maanantaina 14.11.2011 klo 10.00 kirkkoherranvirastossa ja se asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi seurakunnan ilmoitustaululle.

Seurakunnanvaltuustoon valitaan viisitoista (15) jäsentä. Seurakunta muodostaa kaksi vaalialuetta. I vaalialueelta valitaan yksitoista (11) eniten ääniä saanutta ehdokasta ja II vaalialueelta neljä (4) eniten ääniä saanutta ehdokasta.

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 6.11.2011 on täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta vaalialueensa ehdokasta kuin kyseiseltä vaalialueelta valitaan jäseniä valtuustoon. Äänioikeutetaan seurakunnan jäsen saa käyttää vain henkilökohtaisesti. Äänestää voi millä tahansa äänestyspaikalla. Äänestäjän tulee varautua todistamaan henkilöllisyytensä.

I VAALIALUE

EHDOKKAIDEN ESITTELY

4
KLAUS AF URSIN, 58, Kangasala, hallintotieteiden tohtori, yliopistonlehtori. Tampereen kirkon isännöitsijä 2003-2006. Seurakunnassa kaikki hyvin, ei kehittämistarpeita erityisesti, mutta toivon edelleen panostusta seuraaviin: katekumeeniopetus, jumalanpalvelukset viikolla (rukoukset), kirkon auki pitäminen viikonvaihteessa pitempään (matkailijoille erityisesti).

5
LEA PERÄLÄ, 46, Ylöjärvi, ylioppilas, merkonomi; ammatti: konsulentti, kouluttaja, yrittäjä. Nuorena tyttönä lastenkerhon ohjaus. Seurakunnan nuorisotyötoimikunnan puheenjohtaja. Neljän lapsen äitinä lähellä sydäntä lapset, nuoret ja nuoret aikuiset.

6
HEIKKI PURSIAINEN, 59, Tampere, teatteriohjaaja (Suomen Teatterikorkeakoulu 1979), ammatti: freelance-teatteriohjaaja. Kirkon kuoron 2. basso (ort. kuorolaulukokemusta 17 vuoden ajalta Kajaanissa, Jyväskylässä, Turussa ja Tampereella). Ort. teologian opintoja Valamossa 7 kk:n ajan, Tampereen kirkon vt. vahtimestari v. 2002. Kuoron toiminta on luonnollisesti lähellä sydäntä sekä diakonia-toimintaa.

7
TUOMAS SALMINEN, 58, Ylöjärvi, filosofian lisensiaatti, uskonnon lehtori. Tampereen seurakunnan valtuuston jäsen 1985-1990. Koen itselleni läheiseksi jumalanpalveluselämän.

8
MARIA HATTUNEN, 43, Tampere, FM, TM, toimittaja. Koen läheiseksi aikuiskasvatuksen ja katekumeeniyön.

9
MATTI PULKKINEN, 48, Tampere, Alkio-opiston toimittajalinja, päätoimittaja. Koen läheiseksi yleisen seurakuntatyön.

11
SERGEI JAROV, 53, Tampere, insinööri (Moskovan valtion ilmailuinstituutti), DI (vastaava Suomessa), ammatti: insinööri. Eräällä pyhällä miehellä on periaate, josta pidän: Olla pyytämättä mitään itselleen ja ottaa vastaan se, mikä annetaan, tai se, minkä Jumala antaa.

12
MIIA PERKOLA, 26, Tampere, muusikon ammattitutkinto, valmistun jouluna trumpetinsoiton opettajaksi, ammatti: opiskelija/trumpetinsoiton opettaja. OOL:n Tampereen alaosaston puheenjohtaja. Koen läheiseksi opiskelijatoiminnan.

13
JUKKA LAAKSONEN, 63, Tampere, FM, järjestelmäsuunnittelija (eläkkeellä), vaalilautakunta 2007-. Koen tärkeäksi eri ortodoksisten kulttuuri- ja perinnetaustojen kokemisen rikkaudeksi hajaannuksen sijasta; vapaaehtoisuustoiminnan kirkkomme, sen esineistön ja ympäristön säilyttämiseksi ja kaunistamiseksi sekä ortodoksisuuteen kohdistuvaan kiinnostukseen vastaamisen.

14
AIRA ANTTI-POIKA, 71, Tampere, sairaanhoitaja-terveysissär-kätilö; eläkeläinen. Pidän tärkeänä hengellisyys ja yhteisöllisyyden ylläpitämisen ja vaalimisen.

16
ARJA KANGASPUNTA, 55, Nokia, alempi korkeakoulututkinto, kirjastonhoitaja. Haluan olla mukana säilyttä-mässä ja kehittämässä seurakuntamme yhteisöllisyyttä ja monimuotoisuutta

17
EEVA MANNI, 57, Tampere, yhteiskuntatieteiden maisteri, suunnittelija. Nyt päättyvällä valtuustokaudella seurakunnanvaltuuston, hiippakuntaneuvoston, PTS-toimikunnan ja Analogin julkaisuneuvoston jäsen, seurakunnanneuvoston jäsen 1997-2007. Jumalanpalveluselämän lisäksi tarvitaan mm. diakoniatyötä, nuorisotyötä, maahanmuuttajatyötä, kirkkomusiikkia sekä opetus- ja kerhotoimintaa siten, että kaikilla ikään, sukupuoleen, äidinkielen yms. katsomatta on hyvä olla elävässä yhteydessä seurakuntaan.

18
ANU DANOUZI, 40, Tampere, sosiaalikasvattaja, johtamisen erikoisammattitutkinto, teologian kandidaatti; kehittämispäällikkö. Aiemmat kirkolliset luottamustoimet: diakonia-toimikunta, Ortodoksisen Lähetys ry:n hallituksen jäsen, Tampereen seurakunnanvaltuuston jäsen 2006-2011. Koen tärkeäksi seurakunnan yhteisöllisyyden sekä diakonia- ja lähetystyön.

19
RAIJA TOIVONEN, 57, Akaa, ylioppilas, tradenomi; asiakasneuvoja. Kunnallisia luottamustehtäviä lähes 30 vuoden ajalta. Lapsi- ja nuorisotyö on lähinnä sydäntäni. Tärkeäksi koen myös diakoniatyön.

20
HENRI MATIAS SUOJANEN, 38, Tampere, hammaslääkäri, HLL. Pidän tärkeänä nuorisotyötä ja OOL:n toimintaa.

II VAALIALUE

2
LIISA MATVEINEN, 49, Jämsä, MuM, muusikko. Pidän tärkeänä nuorisotyötä.

3
ARJA-KAARINA KUNTU, 70, Pori, YO + korkeakoulu, peruskoulunopettaja ja MLL:n aikuiskouluttaja. Pidän tärkeänä lähetystyötä ja diakoniaa.

10

PIA MERITA VÄHÄMÄKI, 42, Pori, suuhygienisti 1993, FM 2011, ammatti: suuhygienisti ja ortodoksisen uskonnon opettajan sijaisuus lukuvuonna 2011–2012. Porin seudun tiistaiseuran sihteeri 2010–, Porin tiistaiseuran historiikkiprojektin pj. 2011–. Pidän tärkeänä seurakunnan vapaaehtoistyön kehittämisen ja lasten ja nuorten ortodoksisen uskonnonopetuksen ylläpitämisen ja säilyttämisen.

21

JUKKA LUONILA, 39, Pori, yo-fysioterapeutti ja markkinointitutkinto, MKT; lääketehaan tuotespecialisti. Tampereen seurakunnanvaltuuston jäsen kuluvalle kaudella. Tärkein seurakuntatyön kehittämisalue on edelleen lasten- ja nuorten huomiointi sekä aktivoiminen, koska heissä on seurakuntamme tulevaisuus.

15

RISNA AHO, 40, Luvia, tradenomi, liiketaloustiede; yrittäjä, oma pieni isännöinti- ja tiloimisto Konttorisna. Pidän tärkeänä ihmiselämän koko kirjoa vauvasta vaariin. Vauva- ja lapsikerhot, nuorisotutustuminen ortodoksisuuteen ja toisiin ortodoksinuoriin, iäkkäiden perinnetiedon välittäminen nuoremmille ja että seurakunnassa kokisimme olemme hyväksytyjä omine vajavaisuuksinemme.

VAALIT

Seurakunnanvaltuuston vaalit 6.–20.11.2011 TURUN ortodoksisessa seurakunnassa

Turun seurakunnan vaalipaikat ja ajat ovat seuraavat:

- Turku, Pyhän Aleksandran kirkko, 6.11.2011 klo 13.30–14.30
  - Turku, kirkkoherranvirasto, 9.11.2011 klo 14.00–18.00
  - Turku, Pyhän Aleksandran kirkko, 13.11.2011 klo 11.30–13.00
  - Salo, Pyhän Ristin rukoushuone, 6.11.2011 klo 11.30–12.30
  - Maarianhamina, St Märtenin kirkko, 19.11.2011 klo 11.30–12.00
  - Rauma, Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, 20.11.2011 klo 11.30–12.30
- Vaalin tulos julkaistaan sunnuntaina 20.11.2011 klo 18.00 Turun Pyhän marttyyrikerisarinna Aleksandran kirkossa. Vaalin tuloksen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi seurakunnan ilmoitustaululle kirkkoherranvirastossa.

Seurakunnanvaltuustoon valitaan viisitoista(15) jäsentä. Seurakunta muodostaa yhden(1) vaalialueen. Valtuustoon valitaan vuoden 2011 vaalissa viisitoista (15) eniten ääniä saanutta henkilöä.

Vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen on ortodoksisesta kristillisestä vakaumuksesta tunnettu seurakunnan jäsen, joka ei ole vajaavaltainen eikä Turun ortodoksisen seurakunnan päätoiminen työntekijä.

EHDOKKAIDEN ESITELY

2

VEERA TUULIKKI RANTANEN (o.s. Halla-aho), 35, Halikko, sairaanhoitaja. Salon tsasonan isännöitsijä, seurakunnanvaltuuston jäsen. Pidän tärkeänä vapaaehtoista vastuunkantoa seurakunnan kehittämiseksi sekä hengellisesti että taloudellisesti.

3

OLLI FORSSÉN, 78, Salo, diplomiekonomi, yrittäjä. Seurakunnanvaltuuston ja -neuvoston jäsen. Pidän tärkeänä vapaaehtoista vastuunkantoa seurakunnan kehittämiseksi sekä hengellisesti että taloudellisesti.

4

MIKAEL MIIKKOLA, 67, Turku, korkeakoulututkinto, komentajakapteeni. Seurakunnanvaltuuston sekä seurakunnanneuvoston jäsen.

5

KUKKA-LOTTA TAMMI, 38, Turku, FM, venäjän kieliluokan opettaja. Opettajana, äitinä ja melko uutena seurakuntalaisena olen erityisen kiinnostunut lapsi- ja nuorisotyöstä sekä kotien aktivoimisesta seurakunnan toimintaan.

6

JYRI LUONILA, 22, Turku, valtiotieteiden ylioppilas, filosofian opiskelija Turun yliopistossa. Pyhän Aleksandran kirkon kesäopas, Turun ortodoksisen kirkon kuorossa basso. Aktiivinen ja monipuolinen jumalanpalveluselämä, arkea unohtamatta, on sydäntäni lähellä, kuten myös kuoromme tason ylläpitäminen ja sen toiminnan tukeminen sekä vapaaehtoistyön kehitys.

7

ULLA RAULA, 52, Rauma, sairaanhoitaja, ammatti: sairaanhoitaja/terveydenhoitaja. Seurakunnanvaltuuston jäsen vuodesta 2007. Kasvatus- ja kulttuurityö, lähimmäisvastuu ja diakonia sekä ennen kaikkea jumalanpalveluselämä, jota tulee jatkuvasti suunnitella, kehittää ja arvioida sitten, että ne palvelevat ja tukevat yksilöä ja myös kirkon strategisia linjauksia

8

JAAKKO JUNTILA, 58, Turku, merkonomi. Turun kirkon apulaisisännöitsijä. Pidän tärkeänä seurakuntalaisten yhteistä jumal palveluselämää ja yhteistoimintaa.

9

ANNA-LEENA MAUNILA, 57, Raisio, varatuomari. Turun seurakunnanvaltuustossa vuodesta 1995, seurakunnanneuvostossa vuodesta 1998 (vpj. vuodesta 1999), seurakunnan työryhmissä ja toimikunnissa sekä mm. vaalilautakunnassa. Helsingin Metropoliittakunnan Säätiön hallituksessa vuodesta 2001. Kirkollisen ylioikeuden jäsen/varajäsen (juristi) vuosina 1996–2006. Mielenkiintoni kohdistuu oikeudellista arviointia vaativiin asioihin.

10

RISTO VILHELM TERHO, 64, Raisio, filosofian maisteri (mat., fys.), eläkkeellä oleva it-konsultti. Valtuusto, kiinteistölautalunta, kirkolliskokouksen maallikkojäsen ja talousvaliokunta, Turun kirkon seniorikuoro. Uskon pysyväni rakentavaan ja välittävään yhteistyöhön kaikkien seurakunnan ja ulkopuolisten osapuolien kanssa.

11
RIITTA KOPONEN, 65, Turku, työterveyshoitaja, eläkkeellä. Valamon ystävien johtokunnassa seitsemän vuotta. Yhteisöllisyys on tärkeää seurakunnassa, osallistumalla voi vaikuttaa.

12
MARJA KOSKINEN, 69, Vehmaa, kansalaiskoulu, eläkeläinen, perhepäivähoitaja. Pidän tärkeänä haja-asutusalueiden seurakuntalaisten aktivoimista seurakunnan asioihin, esim. postiäänestys / netti.

13
MARIA HOKKINEN, 25, Turku, ekonomi (KTM), tiedottaja. Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön ohjaaja (pyhäkoulu, nuorten naisten Aleksandra-kerho sekä erilaiset lapsiperheiden tapahtumat seurakunnassa). Haluan varmistaa lapsi- ja nuorisotyön jatkuvuuden ja kehittymisen seurakunnassa sekä omalta osaltani kannustaa perheitä mukaan kirkon yhteyteen.

14
ANNE FOMIN, 49, Turku, myyntisihteeri. Kuorolaulu ja tiistaiseura ovat lähellä sydäntäni.

15
LEENA LEHTINEN, 58, Mietoinen, erikoissairaanhoitaja, ammatti: kättilö. Diakonia ja lähetystyö ovat lähellä sydäntäni.

16
KAISA IVASKA, 36, Turku, tutkija / yliopisto-opettaja. Turun kirkon apulaisisännöitsijä vuodesta 2007 alkaen. Pysin toimimaan rakentavasti eri osa-alueilla seurakunnan hyväksi, keskeisimpänä asiana pidän kuitenkin jumalanpalveluselämää.

17
OLGA AROJOKI, 70, Turku, Moskovan yliopiston (MGU) lehtori, filologian lisensiaatti, venäjän kieli vieras kielenä, Turun Kauppakorkeakoulun venäjän kielen lehtori 1991–2009; 2009 alkaen eläkkeellä. Mielenkiinnon kohde seurakunnassa on diakoniatyö.

18
EILA SINTONEN, 65, Aura, eläkkeellä oleva makeistöntekijä, kansakoulu ja ammattikoulu. Toimin Turun Pyhän Aleksandran kirkon isännöitsijänä. Olen seurakunnanvaltuuston ja -neuvoston jäsen.

VAALIT

Seurakunnanvaltuuston vaalit **KOTKAN** ortodoksisessa seurakunnassa

Vaalit toimitetaan seuraavasti:

- Sunnuntaina 6.11. klo 11.30–13.30 Pyhän Nikolaoksen kirkko, Kotka.
- Sunnuntaina 6.11. klo 14.30–16.30 Loviisan ortodoksinen kirkko, Itäinen tullikatu 17, Loviisa.
- Maanantaina 7.11. klo 10.00–14.00 seurakunnan virastolla, Kymenlaaksonkatu 2, Kotka.

Vaalin tulos ilmoitetaan 7.11. klo 15 Pyhän Nikolaoksen kirkossa.

Seurakuntalaisille lähetetään vaalikirje koteihin.

Käyttäkää äänioikeuttanne!

Ehdolle seurakunnan valtuustoon ovat asettuneet seuraavat henkilöt (numero nimen edessä on äänestysnumero):

2	Jauhiainen Anja	Kotka
3	Kurki Pirjo	Kotka
4	Kurki Raimo	Kotka
5	Leppänen Arja	Loviisa
6	Lisitsin Kyllikki	Kotka
7	Mansnerus Ann-Christin	Kotka
8	Mussalo Tuula	Kotka
9	Paukku Reijo	Kotka
10	Porokara Valdemar	Kotka
11	Rantanen Soja	Kotka
12	Rautkoski Katja	Kotka
13	Salmenhaara Birgit	Kotka
14	Sundgren Tatjana	Kotka
15	Westman Pertti	Kotka
16	Yukhevich Rita	Loviisa

SYKETTÄ SEURAKUNNISSA

■ Kouvolan Pyhän ristin kirkon vuosijuhlaan osallistuva pappis.

■ Optinan luostarin Pietarin edustuston kuoron konsertti Pyhän ristin kirkossa 12.9.2011.

■ Forssan toimintakeskuksessa 25.9. isä Markus Aroma toimitti liturgian, ponomarina (oik.) Heikki Halme.

■ Syyskuun 28. päivänä oli kulunut viisi vuotta siitä, kun keisarinna Dagmarin maalliset jäännökset siirrettiin Roskilden katedraalista Tanskasta Venäjälle Pietari-Paavalin katedraaliin Pietarissa. Viisivuotispäivän johdosta pidettiin Langinkoskiseuran pyynnöstä pаниhida keisarinna Dagmarin, Venäjällä tunnettu nimellä Maria Feodorovna, muistolle Pyhän Nikolaoksen kirkossa Kotkassa. Keisarinnan kuvan ympärillä isä Alexander Hautamäki ja kuorolaiset Mirja Ylä-Jussila, Lydia Lecklin ja Anita Osola.

■ Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon teologiset oppikeskustelut pidettiin Lahden ev.lut. seurakuntayhtymän Siikaniemen kurssikeskuksessa 5.-11.9.2011. Kekustelut päättyivät 11.9. Hollolan Pyhän Marian kirkossa pidettyyn jumalanpalvelukseen ja asiakirjojen allekirjoittamiseen.

MIKKO JUNES

■ Apostoli Pietarille ja Paavalille pyhitetyssä rukoushuoneessa toimitettiin elokuun lopussa liturgia, johon kokoontui paljon paikallisia ortodokseja Orimattilasta. Tämä entinen heinälato oli kunnostettu rukoushuoneeksi v. 2007 ja siellä toimitetaan pari kertaa vuodessa liturgia aina kesäaikaan. Liturgian jälkeen kirkkoväelle tarjottiin isäntäperheen toimesta kahvit.

■ Isä Olavi toimitti rukouspalveluksen ja toivotti Valamon Ystävät tervetulleeksi kotiinsa.

■ Valamon Ystävien Lahden paikallisosasto vietti kesän päättäjäisiä ja syyskauden alkajaisia 28.8. Isä Olavi Merraksen kodin pihapiirissä. Tilaisuus alkoi rukouspalveluksella ja jatkui aterian ja yhdessäolon merkeissä.

Seurakunnan työntekijät **Pietarissa**

Seurakunnan työntekijöiden tämänkertainen virkistys- ja opintomatka suuntautui Pietariin. Matka tehtiin nopealla Allegro-junalla, ja paikalliset kuljetukset järjestysivät Konevitsan luostarin pyhiinvaellusjaoston avustuksella. Kaupungissa tutustumiskohteina olivat Verikirkko, Kasanin katedraali, autuaan Ksenia Pietarilaisen hautapaikka, lisäksi kirkko sekä Pyhän Johannes Kronstadtilaisen luostari Karpovkalla.

Ryhmämme asui Aleksanteri Nevskin lavran uudessa luostarihotellissa, josta on helppo liikkua omatoimisesti eri puolille kaupunkia. Vierailimme myös Pavlovskissa, jossa tutustuimme Paavali I:n rakennuttamaan palatsiin sekä keisarinna Maria Feodorovnan rakennuttamaan pyhän Magdalan Marian kirkkoon ja seurakuntaan.

Yksi mielinpainuvimmista matkakohteista oli pieni Vyritsan kylä, jossa on pyhän Serafim Vyritskin hauta. Pyhä Serafim on oman aikamme pyhiä (1866–1949). Hän oli

alkuaan varakas turkiskauppias, joka tunsu syvää rakkautta kirkkoja ja luostareita kohtaan. Perheen lapsen kasvettua aikuiseksi molemmat puoliset päättivät omistaa elämänsä Jumalalle luostarikielvoittelijoina. Samana päivänä puoliset vihittiin luostarikielvoitukseen, ja tuleva pyhittäjä Serafim eli Aleksanteri Nevskin lavrassa luostarin rippisänä.

Kirkon vainon alettua sairauksien heikentämä Serafim siirtyi asumaan Vyritsan kylään, jossa hän toimi ohjaajavanhukseksi lukuiselle määrälle piispoja, pappeja ja maallikoita. Hän otti pyhän Serafim Sarovilaisen esimerkin mukaan tavan rukoilla polvistuneena kiven päällä.

Nyt pyhittäjä Serafim Vyritskin hauta on merkittävänä pyhiinvaelluskohteena, ja mekin saimme toimittaa rukouspalveluksen pyhittäjälle käyttäen hänen omaa henkilökohtaista epitrakiliaan.

Pyhittäjän haudan vieressä toimii Kasa-

Matkalaisia Pietarin hiippakuntakeskuksen edessä.

nin Jumalanäidin ikonin kirkko ja seurakunta, joka on rakennuttanut lähistölle varsin korkeatasoisen seurakuntakeskuksen. Sen tiloissa on seurakunnan juhlasali, mutta myös erinomaiset tilat lasten ja nuorten seurakuntakoululle, joka toimii aktiivisesti.

Syysaurinkoinen Pietari antoi seurakunnan työntekijöiden virkistysmatkalle hyvät puitteet ja tuoreita ideoita oman seurakuntaelämän kehittämiseksi.

Isä **Timo Tynkkynen**

Lappeenrannan Pokrovan kirkon praasniekan vedenpyhitys toimitettiin aurinkoisessa säässä kirkon edustalla.

Pokrovanpäivän jumalanpalveluksessa lauloi kaksi kuoroa: kirkkokuoro Jarmo Hutun johdolla, ja slaavinkielistä kuoroa johti Tatiana Mäkelä.

Jumalanäidin Kozelshanskajan ihmeitä tekevä ikoni Lappeenrannan kirkossa.

KUVAT: KAUKO PUSSINEN

Ristisaatto Lappeenrannan linnoituksessa menossa vastaanottamaan Jumalanäidin ikonin.

Tiistaiseurallaiset laativat juhlanan praasniekka-aterian koko kirkkokansalle.

Koulujen alettua järjestettiin koululaisten siunaaminen molemmissa kirkkoissamme. Isä Arne toimittaa kouluvuoden alun rukoukset Imatran kirkossa.

Reipas alku Tampereen kirkon kuoron syksylle

Aloitimme kuorotoiminnan uuden kanttorimme Heikki Hattusen kanssa viikonlopun harjoitusleirillä 9.–11.9. Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingin Kalvikissa. Kulttuurikeskus tarjosi hienot puitteet työllemme, jolle potkua antoivat myös herkullinen ruoka, ulkoilu, uiminen ja saunominen. Tunnelma leirillämme oli oikein hyvä; tutustuimme toisiimme ja viihdyimme.

Kuoromme on viime keväästä kasvanut roimasti kolmanneksella: meitä on nyt kaiken kaikkiaan kolmisenkymmentä laulajaa. Leirin aikana monet uudet kuorolaiset lauloivat ensimmäistä kertaa ortodoksista kirkkomusiikkia, mistä huolimatta laulaminen onnistui oikein hyvin – kiitos kanttorin tehokkaan ohjauksen.

Kulttuurikeskuksen Pyhän Viisauden kappelin praasniekkaliturgiassa saimme kunnian laulaa piispa Ambrosiuksen kanssa. Paneuduimme intensiivisesti mm. uuteen vigiliaohjelmistoon, johon kanttori-Heikki opasti syvällisesti.

Uudet laulajat ovat edelleen tervetulleita. Kanttoriin kannattaa ottaa yhteyttä. Tästä on turvallista jatkaa.

■ Riitta Hietala

■ Tampereen kirkon kuoro.

Turun kirkon muistojuhla

Joka viides vuosi, syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna, Turussa vietetään Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkon vihkimisen muistojuhlaa. Tänä vuonna tuli kuluneeksi 165 vuotta kirkon vihkimisestä. Kun tätä juhlaa suunniteltiin, päätettiin viettää tätä juhlaa "matalalla profiililla". Kymmenen vuoden päästä, kun kirkko täyttää 175 vuotta, järjestetään "suuremmat juhlat".

Kirkon 165-vuotisjuhlan ja Turun Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden teemoilta halusimme juhlistaa tilaisuutta ristisaatolla kirkosta Aurajoen rantaan ja toimittaa vedenpyhityksen joen rannalla.

Jo vuotta aiemmin kutsuimme metropoliitta Ambrosiuksen kirkon juhlaan. Lauantaina 3. syyskuuta klo 16 ristisaatto lähti kirkosta kohti Aurajoen rantaa toimittamaan vedenpyhityksen. Mukana olivat metropoliitta Ambrosius, kirkkoherra Ion Durac, matkapappi Roland Tönnison, isä Andreas Hjertberg, diakoni Mikko Leistola, kirkkokuoro ja muutamia kymmeniä seurakuntalaisia.

Sunnuntaina, 4. syyskuuta, Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkossa toimitettiin piispaallinen liturgia. Piispan lisäksi mukana olivat kirkkoherra Ion Durac, matkapappi Roland Tönnison, isä Andreas Hjertberg, isä Mikko Ylinen ja diakonit Jari Ananin ja Mikko Leistola.

Liturgian jälkeen siirryimme seurakun-

■ Ristisaatto saapumassa Aurajoen rantaan.

■ Isä Roland, isä Ion, metropoliitta Ambrosius, isä Mikko ja isä Andreas Aurajoen rannalla.

tasaliin. Ruokailun yhteydessä kuoro lauloi muuttaman veisun. Kirkkoherra Ion Durac piti juhlapuheen. Juhlapuheen lopussa kirkkoherra kiitti isä esipaimenta vierailusta ja ojensi metropoliitalle seurakunnan viirin. Kirkkoherra muistutti puheessaan, kuinka tärkeää on kasvattaa uutta sukupolvea jatkamaan toimintaa Turun seurakunnassa. Kirkkoherra muisti pienellä lahjalla niitä, jotka ahkerasti tekevät vapaaehtoistyötä seurakunnassa. Muistettuja olivat Mikko Ylinen, diakoni Jari Ananin, Maria Hokkinen, Hannele Kontsas-Vähäsilta, Eila Sintonen, Kaisa Ivaska, Maritta Koskinen, Jaakko Junttila, Sari Stenman, Heini Keskinen-Junttila, Taina Ratia, Leena Nordanberg, Harri Lahtinen, Miila Liinanotko, Anja Kaimio, Veera Rantanen, Olli Forssen, Arvo Hoppo ja Pirkko Nurmi.

Tiernapoijat eli tähtipoijat

Tähtipoijat on vanha suomalainen joulun perinteinen laulunäytelmä, jota nuoret pojat alun perin kiersivät taloissa esittämässä. Kuvaelma perustuu pääasiassa Matteuksen

evankeliumiin ja kertoo itämaan tietäjien matkasta Jeesus-lapsen luo sekä kuningas Herodeksesta, joka määrää sotilaansa surmaamaan kaikki pienet poikalapset toivoen siten saavansa hengiltä myös vastasyntyneen Jeesuksen, ”juutalaisten kuninkaan”.

Tiernapoikaesityksen juuret ovat keskiaikaisissa eteläeurooppalaisissa perinteissä. Aluksi näitä Raamattuun pohjautuvia näytelmiä esitettiin kirkossa liturgian osana, ja kielenä oli latina.

Pohjoismaissa näytelmät kehittyivät 1600-luvulla opiskelijoiden eli teinien yksinoikeudeksi. Kiertelevät lauluseurueet keräsivät rahaa sekä tuohon aikaan kalliita kynttilöitä talvi-iltojensa valonlähteeksi.

Ensimmäinen nimeltä tunnettu tiernapoika (ruotsin kielen sanasta *tjärna*, tähti) Suomessa on myöhemmin kansallisrunoilijanakin tunnettu **Johan Ludvig Runeberg**, joka vuonna 1810 – kuuden vuoden ikäisenä – esiintyi tähti-poikaryhmässä syntymäkaupungissaan Pietarsaareissa. Tiernapoikien nykyinen versio on saanut muotonsa 1800-luvun loppupuolella, mikä voidaan päätellä siitä, että yhdessä säkeessä mainitaan ylistäen silloinen Suomen suuriruhtinas Aleksanteri.

Oulussa tiernapoikaperinne on säilynyt elinvoimaisena. Ensimmäinen maininta Oulun tiernapoijista on *Oulun Wiikko-Sanomissa* 11.1.1873. ”Niinsanotut ”tierna-pojat” ovat tänäkin talvena, kuten tavallisesti ennekin joulujuhlina, ahkerasti pyörineet ihmisten owil-

la temppujansa näyttelemäsä.”

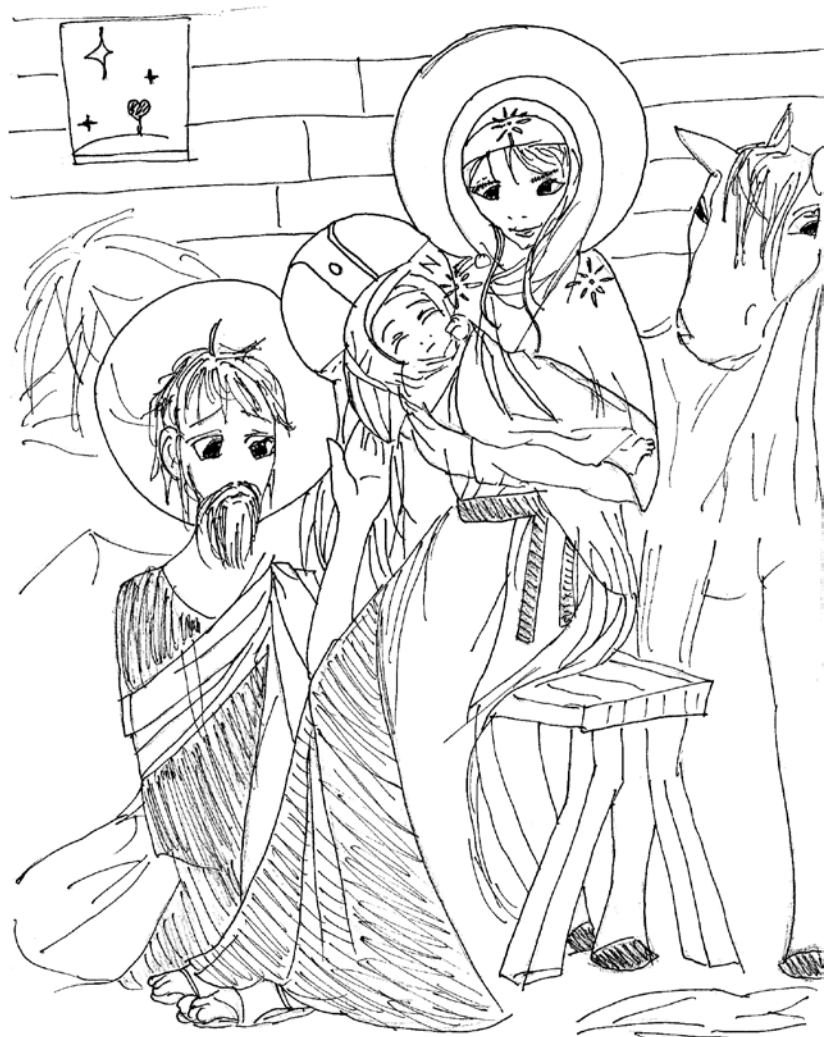
Entisaikaan ryhmien kilpailu oli kovaa, saattoivathan yhden joulunajan esiintymispalkkiot lähennellä työmiehen kuukauden palkkaa. Esiintymisalueista kilpailtiin ja voitiin jopa joutua käsiryssyyn toisten ryhmien kanssa. Päämääränä oli rikkoo toisten varusteet ja erityisesti tähti. 1940-luvulla sotien jälkeen

tiernapoikia liikkui niin paljon, että esiintyminen tehtiin luvanvaraiseksi: vain parhaat laulajat pääsivät kiertämään. Vuoden 1969 uusi poliisiasetus salli ryhmien kierrellä ilman lupaa Oulussa.

Näytelmässä on yleensä neljä henkilöä: kuningas Herodes, Murjaanien kuningas, Herodeksen sotilas Knihti ja Mänkki eli tähdenpyörittäjä. Näytelmän kieli on säilynyt vanhahtavana Oulun murteena. Päähenkilöillä on vuorollaan omat laulusoolonsa. Väliin lauletaan yhdessä, väliin on myös puhetta. Näytelmän lopussa tiernapoijat toivottavat hyvää joulua ja pyytävät palkkiota esityksestään. Palkkion keräämisen jälkeen kaikki laulavat kiitoslaulun, toivottavat vielä kerran hyvää joulua ja poistuvat.

Piirustustehtävä

väritä kuva haluamallasi värytyksellä

Piirustuskilpailun satoa: Victoria Alen joulukuvaus - Turun seurakunnasta.

ITÄMAAN TIETÄJÄT

Raamatusta ei selviä, kuinka monta viisasta tietäjää Jeesuksen luokse saapui, mutta tradition mukaan kolme – yksi tietäjä kutakin lahjaa kohti (Matt. 2:1–12). He saivat nimensä 500-luvulla, ja myöhemmin heille annettiin jo persoonallisia piirteitä. Vanhin heistä, persialainen Melchior, kuvataan ikonitaitteessakin harmaana pitkäpartaisena vanhuksena, jonka kerrotaan tuoneen kultaa. Keskimäinen hahmo on kuvattu nuoremaksi, intialainen Caspar. Tämä parraton tietäjä toi mukanaan tuoksuvaa suitsuketta. Nuorin, musta arabialainen Balthasar, toi Jeesukselle mirhaa – parantavien ominaisuuksiensa vuoksi arvostettua karvasta kumihartsia.

Marco Polo on kertonut 1200-luvulla vieraillessaan Teheranin lähellä kolmen tietäjän haudalla. Saksalaisroomalainen keisari on väittänyt siirtäneensä heidän ruumiinsa säilytettäväksi sata vuotta aikaisemmin erääseen saksalaiseen katedraaliin. Mikä onkaan totta? Koska tietäjät seurasivat tähteä, he olivat todennäköisimmin persialaisia tai babylonialaisia astrologeja eli tähtitieteen tutkijoita

SATEENKAARI IKKUNALAUDALLA

- Pyydä vanhemmiltasi 6-7 tyhjää pulloa, joihin on myös tiivis korkki.
- Täytä pullo vedellä ja värjää vedet karamelliväreillä sateenkaaren väreihin – keltainen, punainen, violetti, sininen ja vihreä.
- Sulje korkki huolellisesti ja aseta pullo riviin ikkunalaudalle. Värillisen veden läpi siivilöity valo muodostaa huoneeseesi kauniin sateenkaaren.

Yhdistä oikein

JOOSEF	Jeesuksen syntymästä ilmoittanut arkkienkeli
HERODES SUURI	Yksi idän tietäjistä
JOHANNA	Kuninkaana Jeesuksen syntymän aikaan
QUIRINIUS	Jeesus-lapsen kasvattanut isä
GABRIEL	Jeesuksen parantama nainen
MELKHIOR	Valvoi verollepanoa, jonka johdost pyhä perhe saapui Betlehemiin

Vaikuta **NYT** seurakuntavaaleissa!

KARI M. RÄNTILÄ

Päätäjillä on paljon päätettävää! Esimerkiksi Hämeenlinnan seurakunta päättää, korjataanko nykyinen kirkko (kuvasa) vai hankitaanko kunnostettavaksi kaupungin keskustasta mahtava, yli satavuotias entinen venäläinen sotilaskirkko.

Tilauslipuke

ANALOGI Huomaa, että seurakunnan jäsenenä saat lehden lahjana
ORTODOKSINEN SEURAKUNTALEHTI

TILAA itsellesi tai ystävällesi lahjaksi ANALOGI 25 € / vuosi

Lehden saaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

Maksaja (ellei saaja)

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

I. luokan
posti-
merkki

ANALOGI

Tampereen ortodoksinen seurakunta
Suvantokau 10 A
33100 Tampere